

На основу члана 32. став 1. тачка 8) Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 - др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон) и члана 40. став 1. тачка 62) Статута града Зајечара („Сл. лист града Зајечара“, бр. 4/2019 и 67/2021), Скупштина града Зајечара, на седници одржаној _____ 2023. године, донела је

РЕШЕЊЕ
О УСВАЈАЊУ ИЗВЕШТАЈА О РЕАЛИЗАЦИЈИ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА
ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ „ЂУЛИЋИ“ ЗАЈЕЧАР ЗА СЕПТЕМБАР 2022. - АВГУСТ
2023. ГОДИНЕ

I

УСВАЈА СЕ Извештај о реализацији годишњег плана рада Предшколске установе „Ђулићи“ Зајечар за септембар 2022. – август 2023. године, Број: 5924 од 28.08.2023. године, који је усвојио Управни одбор Установе дана 13.09.2023. године.

II

Ово решење објавити у “Службеном листу града Зајечара”.

I број: _____
У Зајечару, дана _____ 2023. године

СКУПШТИНА ГРАДА ЗАЈЕЧАРА

ПРЕДСЕДНИК
Стефан Занков

Образложење

Директорка Предшколске установе „Ђулићи“ Зајечар доставила је Скупштини града Зајечара Извештај о реализацији годишњег плана рада Предшколске установе „Ђулићи“ Зајечар за септембар 2022. – август 2023. године.

Извештај о реализацији годишњег плана рада Предшколске установе „Ђулићи“ Зајечар за септембар 2022. – август 2023. године; Број: 5924 од 28.08.2023. године, усвојен је на седници Управног одбора Установе дана 13.09.2023. године.

Чланом 32. став 1. тачка 8) Закона о локалној самоуправи прописано је да Скупштина општине, у складу са законом оснива службе, јавна предузећа, установе и организације, утврђене статутом општине, односно града, и врши надзор над њиховим радом.

Чланом 40. став 1. тачка 62) Статута града Зајечара прописано је да Скупштина града, у складу са законом, разматра и усваја годишње извештаје о раду јавних предузећа, установа и других јавних служби чији је оснивач или већински власник Град.

Градско веће града Зајечара разматрало је Извештај о реализацији годишњег плана рада Предшколске установе „Ђулићи“ Зајечар за септембар 2022. – август 2023. године и утврдило да је овај Извештај сачињен и поднет у складу са прописима за обављање ове врсте делатности.

Сходно напред наведеном, Градско веће града Зајечара предлаже Скупштини града Зајечара да размотри и донесе Решење о усвајању Извештаја о реализацији годишњег плана рада Предшколске установе „Ђулићи“ Зајечар за септембар 2022. – август 2023. године.

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА ЗАЈЕЧАРА

ПРЕДСЕДНИК
Бошко Ничић

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА "ЋУЛИЋИ"

Насеље Краљевица ББ 19000 Зајечар

Телефон: 019/432-386, 019/441-172

Факс: 019/441-173

djuliczajecar@gmail.com

www.djuliczajecar.rs

Број: 5924

Датум : 28.8.2023.

ИЗВЕШТАЈ О ОСТВАРИВАЊУ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА ПУ "ЋУЛИЋИ" ЗАЈЕЧАР ЗА ПЕРИОД СЕПТЕМБАР 2022. – АВГУСТ 2023. ГОД.

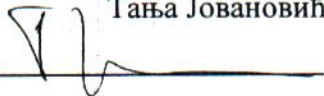
Зајечар, Август 2023.

На основу члана 68. став 1. тачка 2. Статута Предшколске установе „Ђулићи“ Зајечар, а у складу са Законом о основама система образовања и васпитања („Сл.гласник РС“ 88/17, 27/18- др. закон, 10/19, 27/18- др.закон, 6/2020 и 129/21.),

Извештај о реализацији Годишњег плана рада за период септембар 2022. - август 2023. годину је разматран:

- на седници Педагошког колегијума одржаној 04.09.2023. године
- на седници Васпитно образовног већа одржаној 06.09.2023. године.
- на седници Савета родитеља одржаној 12.09.2023. године.
- и усвојен на седници Управног одбора Предшколске установе „Ђулићи“ Зајечар, одржаној 13.09.2023. године.

Директор ПУ „Ђулићи“
Тања Јовановић

Председник Управног одбора
Маја Антић

САДРЖАЈ ИЗВЕШТАЈА О ОСТВАРИВАЊУ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА

Број	Назив области	Страна
1.	УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	5
2.	МАТЕРИЈАЛНО-ТЕХНИЧКИ РЕСУРСИ	5
2.1	Објекти установе	5
2.2	Објекти за припрему хране	6
2.3	Опремљеност установе	6
2.4	Реализација плана унапређења материјално-техничких услова	9
3.	ЉУДСКИ РЕСУРСИ	10
4.	ОРГАНИЗАЦИЈА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА УСТАНОВЕ	11
5.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА РАДА	11
5.1.	Реализација транзиционог плана	12
5.2	Програми васпитно-образовног рада	13
6.	РЕАЛИЗАЦИЈА ИНКЛУЗИВНОГ ПРОГРАМА	17
7.	Реализација других облика рада и услуга	19
8.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	20
9.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ	22
10.	Остале активности	23
11.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА, ЗАНЕМАРИВАЊА, ВРЕЂАЊА УГЛЕДА, ЧАСТИ ИЛИ ДОСТОЈАНСТВА ЛИЧНОСТИ	25
12.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА РАДА МЕНТОР ПРИПРАВНИК	27
13.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	28
14.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА РАДА РУКОВОДЕЋИХ И УПРАВНИХ ОРГАНА	30
15.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА РАДА СТРУЧНИХ ОРГАНА	33
15.1	Реализација Плана рада Педагошког колегијума	33
15.2	Реализација Плана рада Колегијума установе	34
15.3	Реализација плана рада Васпитно- образовног већа	34
15.4	Реализација плана рада стручног актива за Развојно планирање	35
15.5	Реализација плана рада Стручног актива васпитача за припремни предшколски програм	35
15.6	Реализација плана рада Стручног актива васпитача	35
15.7	Реализација плана рада Стручног актива медицинских сестара васпитача	37
15.8	Реализација плана рада тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	38
15.9	Реализација плана рада тима за самовредновање	39
15.10	Реализација плана рада стручног тима за инклузивно образовање	40
15.11	Реализација плана рада тима за унапређење квалитета и развој установе	41
15.12	Реализација плана рада тима за професионални развој	43
15.13	Реализација актива ментор-приправник	43
16.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА РАДА ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА И САРАДНИКА	45
16.1	Реализација плана рада помоћника директора	45
16.2	Реализација плана рада стручног сарадника педагога	47
16.3	Реализација плана рада стручног сарадника логопеда	49
16.4	Реализација плана рада стручног сарадника психолога	51
16.5	Реализација плана рада педагошког асистента	52
16.6	Реализација плана рада васпитача сарадника за музичко	54
17.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА ПРЕВЕНТИВНО-ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ	55
18.	ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗОВАНИМ АКТИВНОСТИМА ВЕЗАНО ЗА ИСХРАНУ	56

	ДЕЦЕ	
19.	ИЗВЕШТАЈ О ПЕДАГОШКО-ИЊСТРУКТИВНОМ РАДУ	57
20.	ИЗВЕШТАЈ О УНАПРЕЂЕЊУ КВАЛИТЕТА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА	59
21.	Извештај о реализацији годишњег плана стручног усавршавања васпитача, медицинских сестара васпитача и стручних сарадника и сарадника	65
22.	ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ	73
23.	Извештај о реализацији развојног плана	80
24.	Извештај о реализацији пројекта „Дигитални вртић“	99
25.	Извештај о реализацији активности РОДНА РАВНОПРАВНОСТ	101
26.	Реализација плана стручног усавршавања директора	103
27.	Вредновање остварености предшколског програма	104
28.	Реализација плана предшколског маркетинга	105

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Предшколска установа „Ђулићи“ реализује рад у 5 објеката за боравак деце у Зајечару, једном објекту у Грљану и једном адаптираном простору у Великом Извору.

Предшколска установа програмира и реализује предшколску делатност у складу са следећим законским прописима и програмским документима:

Законска документа	Закон о основама система образовања и васпитања („Сл.гласник РС“ 88/17, 27/18- др. закон, 10/19, 27/18- др.закон , 6/2020.129/21). Закон о предшколском васпитању и образовању (Сл.гласник РС бр. 18/10, 101/17, 113/17-др. закон, 95/18-др закон,10/19 и 86/19 – др. закон, 123/21 – др. закон и 129/21)
Програмска документа	Годишњи план рада Установе за 2022./2023.год Анекс Годишњем плану рада Предшколске установе „Ђулићи“Зајечар за период септембар 2022.-август 2023. Предшколски програм Предшколске установе „Ђулићи“ Анекс Предшколском програму Предшколске установе „Ђулићи“ за 2022/2023. Развојни план за период 01.01.2022.-31.12.2026. Европски развојни план Предшколске установе „Ђулићи“ Зајечар за период 2021-2026.

2. МАТЕРИЈАЛНО-ТЕХНИЧКИ РЕСУРСИ

2.1.Објекти Установе

Рад у ПУ „Ђулићи“ Зајечар је реализован у наменски грађеним објектима за боравак деце и простором који је адаптиран и прилагођен потребама деце предшколског узраста. У табелама 1 и 2 приказан је преглед наменски грађених и прилагођеног објекта за боравак деце.

Преглед наменски грађених објеката

Ред. бр.	Назив објекта	Капацитет		Површина		Адреса
		Број Група	Број деце	Објекат	Двориште	

1.	„Ђурђевак“	8	195	1650	3166	Нас. Краљевица бб
2.	„Здравац“	7	177	743	1610	Костадина Костадиновића Чауша
3.	„Љиљан“	6	146	635	1594	Омладинска бб
4.	„Маслачак“	8	200	1257	6042	14 Српске ударне бригаде бб
5.	„Пламенац“	3	56	256	2000	Зајечарска 2, Грљан
6.	„Свитац“	12	249	1990	2900	Нас. П.Плажа, лам.14

Преглед других - прилагођених простора за боравак деце

Р.бр	Назив објекта	Капацитет		Површина		Адреса
		Број Група	Број Деце	Објекат	Двориште	
1.	Изворчић	1	12	45	700	Велики Извор

Изражени укупни капацитет, површине објекта и дворишта

	Број објеката	Капацитет		Површина	
		Број Група	Број деце	Објеката	Дворишта
1.	7	43	1000	6576	18012

2.2 Објекат за припрему хране

За децу која бораве у вртићима ПУ „Ђулићи“ Зајечар оброци су припремани у централној кухињи у објекту „Ђурђевак“ у Насељу Краљевица бб. Из централне кухиње оброци су дистрибуирани у остале вртиће Установе. Сви вртићи имају адекватно опремљене дистрибутивне кухиње.

2.3 Опремљеност Установе

Објекти у саставу Установе садрже одговарајуће просторије, двориште и опрему за живот и рад деце. У сваком објекту постоје следеће просторије: радне собе, санитарни чворови за децу и за одрасле, вишенаменска сала/хол, канцеларија за васпитаче са библиотеком, радна просторија за тријажу и превентиву, холови, терасе, кухиња, остале просторије: канцеларије за остало особље, просторија за одлагање инвентара и материјала за одржавање објекта, котларница и вешерница.

Установа располаже простором за рад у складу са нормативима. Програм васпитно-образовног рада одвија се у собама васпитних група, заједничким просторијама вртића, дворишту вртића као и у локалној заједници. За заједничке

манifestације (прославе, празници, пригодне свечаности, позоришне представе...) користе се собе васпитних група, холови и дворишта вртића.

Простор је уређен тако да одговара потребама деце свих узраста. Простор за боравак деце, радне собе и гардероба су у складу са нормативима, као и простор ван објекта.

Приликом набавке намештаја води се рачуна о нормативима у зависности од узраста деце. Квалитет намештаја је такав да омогућава лако одржавање. Висина столова и столица одговара узрасту деце, ивице на намештају су оборене ради повећања безбедности деце. Радијатори су заштићени маскама. У формирању физичке средине за децу учествују заједнички деца, родитељи, васпитачи и локална заједница. Дидактичка средства и материјали у просторним целинама се користе у циљу постизања квалитетног васпитно-образовног рада. Нека дидактичка средства васпитачи набављају у сарадњи са родитељима, а то су махом природни материјали из окружења са којима деца долазе у контакт и ван вртића.

Радне собе у објектима садрже довољан број столова, столица и креветића за децу, ормане и полице за дидактички материјал, светлеће столове за сензорне активности, ормане за одлагање креветића, постељине и покривача, тепихе, простор за игралике активности, играчке, дидактички материјал, ТВ, видео, дВД, музички уређај. У оквиру већине соба постоје ограђене терасе. Испред радних соба у холовима налазе се панои, заједничке просторне целине и ормарићи за одлагање дечије одеће и обуће.

У свим вртићима намештај је прилагођен и адаптиран у складу са захтевима Основа програма. Установа је започела замену постојећег намештаја новим пратећи захтеве и новине у овој области. У оквиру реконструкције, санације и дигитализације вртића «Ђурђевак» свих 8 радних соба је опремљено лап топ рачунарима, набављено је и 6 блутут звучника за вртиће

Вишенаменска сала/хол („Ђурђевак“, „Маслачак“ и „Свитац“) користи се за игру, учење и заједничко окупљање деце и одраслих. Вртић „Здравац“ нема овакав наменски простор, па се за већа заједничка окупљања, користи анекс са две радне собе које имају мобилне преградне зидове. У вртићима „Љиљан“, „Пламенац“ и „Изворчић“ нема оваквог простора.

Канцеларије за васпитаче између осталог садрже ормане за одлагање документације, стручне и дечије литературе, дидактичког материјала и средстава предвиђених за заједничко коришћење. Сваки вртић располаже својом малом библиотеком, како стручних наслова, тако и литературе за децу предшколског узраста. Потребно је обogaћивање фонда библиотеке, какона нивоу Установе, тако и библиотека у вртићима, што ће се реализовати према материјалним могућностима.

Све радне собе поседују аудио-визелна средства, али су она у дужој употреби, нека се често поправљају. У протеклом периоду набављена је извесна количина блутут звучника и лаптопова из донација привредних субјекта.

Сви вртићи поседују лап топ рачунаре, установа поседује пројекторе, пројекциона платна и фотоапарате за сваки вртић. У наредним годинама тежићемо опремању сваке радне собе лап топ рачунарима. Дворишта свих вртића се опремају у сарадњи са родитељима, и локалном заједницом а у складу са Основама програма.

Простори у Установи задовољавају здравствено-хигијенске услове за боравак деце предшколског узраста, на основу извештаја Републичке санитарне инспекције и Завода за јавно здравље Зајечар.

Деца за исхрану користе посуђе које је примерено узрасту од растфраја, и погодно је за одржавање. Посуђе се пере машински у свим вртићима Установе, чиме су задовољени здравствено- хигијенски услови. Санитарни надзор запослених се обавља два пута годишње, док се контрола и преглед узорака хране и брисеви запослених лица, посуђа и опреме врше месечно. Редовно се врши узорковање и контрола хране у складу са одредбама Закона о безбедности хране и Правилника о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи (Службени гласник РС“, број 39/18)

у било којој фази производње, прераде и промета.

Сви радници поседују одговарајућу радну одећу и обућу према утврђеним нормативима. Радни мантили и дечија постељина перу се у перионицама у вртићима „Ђурђевак“, „Здравац“ и „Маслачак“ које су опремљене машинама за прање веша.

2.4 Реализација плана унапређења материјално-техничких услова

<i>Активности</i>	<i>Место</i>	<i>Начин реализ. и средства</i>	<i>Носиоци</i>
Поправка аудио визуелних средстава	ПУ „Ђулићи“	Реализовано у континуитету	Директор, секретар, васпитачи, техничка службашеф рачунов.
Набављене намирнице за исхрану деце	ПУ „Ђулићи“	Спроведен поступак јавненабавке	Службеник за јавне набавке, шеф рачунов., директор, Нутрициониста, Кувар, Сестра на пзз
Набављенкухињски ситан инвентар	ПУ „Ђулићи“	Обезбеђена средства	Директор, Службеник за јавне набавке, Шеф рачуноводства
Одржавање рачунарске опреме	ПУ „Ђулићи“	Обезбеђена средства и спроведен Поступак	Директор, Службеник за јавне набавке, Шеф рачуноводства
Одржавање ватрогасних апарата и система за дојаву пожара	ПУ „Ђулићи“	Обезбеђена средства и спроведен поступак	Директор, Службеник за јавне набавке, Шеф рачуноводства
Набавка гаса, горива	ПУ „Ђулићи“	Спроведен поступак јавненабавке	Директор, Техничка служба Шеф рачуноводства
Услуге сервисирања против пожарне опреме у вртићима, система за дојаву пожара Прегледи против паничне расвете	ПУ „Ђулићи“	Спроведен поступак набавке	Директор, Службеник за јавне набавке, техничка служба Шеф рачуноводства
Набавка услуга лица за безбедност и здравље на раду	ПУ „Ђулићи“	Спроведен поступак јавненабавке	Директор, службеник за јавненабавке,
Набавка услуге осигурања имовине и осигурања деце и запослених	ПУ „Ђулићи“	Поступак набавке	Службеник за јавне набавке
Услуге поправке и одржавања електричних уређаја, лифтова и котлова	ПУ „Ђулићи“	Спроведен поступак набавке	Директор, службеник за јавненабавке, техничка служба, шеф рачуноводства
Адаптација намештаја у складу са захтевима НОП	ПУ „Ђулићи“	Обезбеђена материјална средства	Директор, Службеник за јавненабавке, техничка служба шеф рачуноводства

Набавка дечије постелјине	ПУ „Ђулићи“	Спроведе н поступак набавке	Службеник за јавне набавке Сарадник за превентивно здравствену здравствену заштиту
Материјал за образовање и канцеларијски материјал	ПУ „Ђулићи“	Спроведе н поступак Набавке	Службеник за јавне набавке, стручна служба
Реконструкција, адаптација, санација и дигитализација вртића „Ђурђевак“	ПУ „Ђулићи“	Спроведе н поступак Набавке	Директор
Донација мобилних полица (21), штампача (3) и лаптопова (2)	ПУ „Ђулићи“	Донација	Министарство просвете
Донација играчака и средстава за децу са сметњама у развоју	ПУ „Ђулићи“	Донација	УНИЦЕФ
Донација лаптоп рачунара, таблета, камера, слушалица и екстерне меморије	ПУ „Ђулићи“	Донација	УНИЦЕФ
Донација дигиталних уређаја	Маслачак	Донација	Текијанка

3. ЉУДСКИ РЕСУРСИ (према систематизацији)

Група послова	Степен стручности					Укупно
	VII	VI	IV	III	I	
Директор		1				1
Секретар	1					1
Пословни секретар		1				1
Стручни сарадник за јавне набавке		1				1
Шеф рачуноводства		1				1
Контиста			1			1
Благајник			1			1
Референт за финансијско рачуноводствене послове – Аналитичар			1			1
Стручни сарадник – Педагог	1					1
Стручни сарадник – Психолог	1					1
Стручни сарадник – Логопед	1					1
Сарадник за исхрану – нутрициониста		1				1
Сарадник за унапређивање превентивно здравствене Заштите		1				1
Васпитач- сарадник за музичко васпитање		1				1
Васпитач - главни васпитач		5				5

Помоћник директора		1				1
Васпитач		51				51
Сарадник - мед. сестра за прев. здравствену заштиту и негу			4			4
Медицинска сестра-васпитач			24			24
Кувар				2		2
Сервирка – централне кухиње					2	2
Сервирка					6	6
Магационер – достављач				1		1
Мајстор одржавања			2			2
Мајстор одржавања – шеф текућег одржавања и Транспорта			1			1
Мајстор одржавања и референт за ППЗ				1		1
Помоћни радник					2	2
Чистачица					21	21
Техничар одржавања одеће – вешерка					3	3
Педагошки асистент (на одређено време)			1			1
Укупно	4	64	35	4	34	141

4. ОРГАНИЗАЦИЈА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА УСТАНОВЕ

Број васпитних група и деце према облицима рада

Ред. Број	Објекат	ОБЛИЦИ РАДА									
		Целодневни 1-3 године		Целодневни и 3-5,5 година		Полудневни 3-5,5 година		Припремни 5,5-6,5 год.		Укупно	
		Бр. гр.	Број Деце	Бр. гр.	Број Деце	Бр. гр.	Број Деце	Бр. гр.	Број Деце	Бр. гр.	Број Деце
1.	“Ђурђевак”	2	36	5	108	/	/	1	29	8	173
2.	“Здравац”	2	35	3	81	/	/	2	43	7	159
3.	“Љилан”	2	35	3	80	/	/	1	26	6	141
4.	“Маслачак”	2	33	4	95	/	/	1	28	7	156
5.	“Свитац”	3	49	6	138	/	/	1	27	10	214
6.	“Пламенац”	1	13	1	16	/	/	1	22	3	51
7.	„Изворчић“	/	/	/	/	1	6	/	/	1	6
	Укупно	12	201	22	518	1	6	7	175	42	900

Облик рада	Број група	Број деце
Целодневни 1-3 године	12	201
Целодневни 3-5,5 година	22	518
Полудневни 3-5,5 година	1	6
Целодневни 5,5-6,5 година ППЗ	7	175
УКУПНО:	42	900

Приказ мешовитих група у 2022/2023.

Ред. Број	Објекат	ОБЛИЦИ РАДА									
		Целодневн и 1-3 године		Целодневн и 3-5,5 година		Полудневн и 3-5,5 година		Припремн и 5,5-6,5 година		Укупно	
		Бр. гр.	Број Деце	Бр. гр.	Број Деце	Бр. гр.	Број Деце	Бр. гр.	Број Деце	Бр. гр.	Број Деце
1.	„Ђурђевак“	1	16	2	38	/	/	/	/	3	54
2.	„Здравац“	1	14	2	55	/	/	1	22	4	91
3.	„Љиљан“	✓	/	2	58	/	/	1	26	3	84
4.	„Маслачак“	1	15	2	45	/	/	/	/	3	60
5.	„Пламенац“	1	13	1	16	/	/	1	22	3	51
6.	„Изворчић“	/	/	/	/	1	6	/	/	1	6
	Укупно	4	58	9	212	1	6	3	70	17	346

5. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА РАДА

5.1. Реализација Транзиционог плана

Пријем деце реализован је у мају и новембру 2022. године за полазак у вртић од септембра/децембра 2022. Планирани приједи деце у јануару и марту нису одржани због попуњених капацитета у установи.

У циљу веће информисаности родитеља и лакшег прилагођавања деце одржани су Општи родитељски састанци у јуну у два термина, у вртићима „Ђурђевак“ и „Свитац“.

Транзиција породица – вртић

У периоду адаптације деце на општем и групним родитељским састанцима осим размене информација о деци и породици, родитељи су добили све потребне информације о животу и функционисању вртића (флајери, брошуре, сајт, презентације...). У оквиру индивидуалних разговора са родитељима израђени су етапни планови транзиције по недељама са постепеним продужавањем боравка детета, као и план боравка родитеља у групи у складу са потребама деце и породица, путем упитника од родитеља прикупљамо информације о дечјим интересовањима и искуствима у породици. По завршеном периоду прилагођавања путем упитника испитујемо задовољство родитеља процесом. На основу свега наведеног тежимо да уважавамо индивидуалне разлике деце и породица, специфична интересовања и на основу тога планирамо дање активности. Почетно интересовање деце и игре које су допринеле процесу транзиције деце на вртић биле су повезане са истраживањем средстава у простору. Имајући у виду појединачне извештаје васпитача деца су подједнако иницирала игре и активности у групи и прихватала понуђене садржаје. Време проведено у игри или активностима се постепено продужавало што говори о току адаптације. Успостављени су односи толеранције, уважавања и прихватања чиме се остварује васпитно-образовна функција вртића, подстиче самосталност и социјализација деце и негује добробит деце.

Имајући у виду интересовања деце за игре и активности, приступило се дефинисању оријентационе теме за покретањем пројеката. Континуирана комуникација, социјална интеракција, омогућила је грађење, неговање и развијање позитивних односа поверења, заједништва и уважавања деце, родитеља и васпитача. Успостављени односи поверења и прихватања контекста заједнице вртића омогућавали су развој, учење и добробит деце.

Транзиција јасле-вртић

Када говоримо о реализацији плана транзиције из јаслица на вртић може се рећи да је прилагођавање деце било позитивног и умереног тока, отежавајуће околности била су честа одсуства деце и слабија долазност што је узроковало реадaptацију деце на вртић, поновно прилагођавање и стицање навика и прихватања вртићког окружења. Као пример добре праксе из овог облика транзиције истичемо нове начине који су изнедрени приликом преласка деце из јаселене у вртићку групу кроз заједничку реализацију пројекта током летњих месеци у свим вртићима, као и постепени прелазак деце из јаселене у вртићку групу током летњих месеци, уз активно укључивање родитеља, деце и васпитача у опремању подстицајне физичке средине

Транзиција вртић-вртић

Активности транзиције деце из вртића у вртић, оствариване су комуникацијом и разменом информација и документације о деци као и разменом информација са породицом, тако да се континуитет грађења односа детета са новим васпитачем и новом средином само настављао. У наведеном периоду, реализована је и транзиција деце у инклузивном програму тако да је континуитет у остваривању искуства у контексту образовања омогућен.

Током целокупног периода прилагођавања родитељима је била обезбеђена стална стручна подршка и вршило се заједничко праћење и прилагођавање тока адаптације.

И након адаптације, рутине су успостављене у складу са индивидуалним ритмом сваког детета и усаглашено са породицом.

Транзиција вртић – школа

Извештај о реализацији плана транзиције вртић- школа је приказан у делу извештаја **Реализација плана сарадње са локалном заједницом.**

У циљу сагледавања досадашњих ефеката као и унапређење рада у оквиру овог сегмента покренули смо мини истраживање „Школа очима детета“ које је трајало од септембра 2022 до јуна 2023. Истраживањем су била обухваћена деце припремне групе, ученици, родитељи, васпитачи, учитељи у среучнисарадници школе. Најважнија питања којима смо се бавили била су – Да ли су уверења васпитача и учитеља о слици детета усклађена? Како деца виде свој полазак у школу? Искуства која смо стицали током трајања истраживања размењивали смо са ПУ „Полетарац“ из Сврљига. Добијене резултате ћемо ћемо најпре презентовати на стручним органима а затим их интегрисати у План транзиције вртић-школа за наредну годину.

У циљу унапређења видљивости сарадње са школама деца и васпитачи израђују мапе које се налазе у радним собама а касније у заједничким просторима вртића, све сарадње објављујемо на фб страници у великој мери су укључени и родитељи.

Ефекат реализованог плана транзиције:

- ✓ Створени су услови за постепене прелазе у циљу подршке децијем доживљају припадности новом окружењу.
- ✓ Остварен је континуитет децијих искустава

Реализацију планова транзиције на свим нивоима пратили су стручни активни и тим за обезбеђивање квалитета и развоја установе о чему постоји детаљна евиденција

5.2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА ВАСПИТНО- ОБРАЗОВНОГ РАДА

Реализација неге и васпитно-образовног рада са децом узраста до 3 године

Програм неге и васпитања деце до три године реализован је у складу са новим основама ПВО, Предшколским програмом установе, Годишњим планом рада, Планом самовредновања, Развојним планом установе, Планом стручног усавршавања као и савременим концепцијама о развоју деце и учењу, добрим примерима праксе, конвенцијама о правима деце и контекстом у којима установа реализује своју делатност (капацитет установе, опремљеност, културни, друштвени контекст)

Програм је заснован на хуманистичким вредностима, интегрисаном приступу нези,

васпитању и образовању, уважавању узрасних специфичности детета и водеће улоге игре у његовом учењу и развоју.

Циљ програма пво јесте подршка добробити детета. На учење се гледа као на истарживање и природну потрбу детета којом се актуализују психофизички потенцијали детета, проширују и усавршавају искуства детета, развијају вештине сарадње и повезивања са свим за деце важним социјалним групама и постављају основе за изградњу диспозиција важних за будући живот. У складу са наведеним принципима, на негу деце се гледа као на процес који је нераскидиво везан са васпитним радом а све животно практичне ситуације, као што су одржавање личне хигијене, исхрана, сан и боравак на отвореном простору јесу ситуације учења које доприносе социјализацији и општем развоју детета. Програм је у овом периоду реализован само у целодневном трајању што је у складу са постојећим потребама наших корисника.

Програм неге и васпитно-образовног рада са децом узраста до 3 године у нашој установи у 2022/23 години реализован је за 201 дете у 12 група јасленог узраста.

Васпитно образовни рад са децом јасленог узраста реализује се пре свега стварањем подстицајне средине за учење и развој у којој дете развија своје капацитете и потенцијале, подржава сарадњу, посвећеност у активности, истраживање, иницијативност, различитост, припадност, персонализованост, естетски осећај и зачудност.

Развијање реалног програма није било базирано само на радне собе већ се процес одвијао у свим просторима вртића и различитим местима у локалној заједници.

Медицинске сестре васпитачи су током године унапређивале стимулативни ниво физичког окружења додавањем разноврсног материјала и моделовањем различитог начина њиховог коришћења уз укључивање породице и локалне заједнице у уређење простора. Простор је структуриран тако да се рад може реализовати у мали групама, целој групи као и за самосталне активности детета.

Имајући у виду напред наведено континуирано смо планирали активности које ће допринети унапређењу рада:

- реализоване су хоризонталне између практичара по вртићима ради оснаживања компетенција у уређењу простора

- имплементирана су сазнања са семинара „Документовање као подршка учењу“ па је побољшана видљивост процеса учења

- организоване су акције уређења простора, изналажени су начине реструктурирања простора у функцији учења и коришћење разноврсног материјала у целинама

- након стручних посета центрима кластера у „Чачку“ и „Пироту“ унапредили смо сазнања о начинима развијања пројекта у свим расположивим просторима.

Стваране су прилике за заједничко учење деце различитог узраста, на почетку реализацијом заједничких летњих пројеката а касније и повезивањем садржаја између више група/вртића.

Сарадња са породицом представља важан сегмент у раду медицинских сестара-васпитача и од начина на који је она реализована зависи и квалитат реализованих програмских активности.

Тежили смо да вртић емитује добродошлицу породицама јасним просторно организационим показатељима, у заједничким просторима постоје простори за родитеље и породицу оремљени различитим материјалима акоји подстичу заједничке активности деце и одраслих.

Први контакти са родитељима реализовани су након пријема деце, у оквиру информативних родитељских састанака у јуну месецу. Том приликом су су представљени програми и услуге установе. Представљен је и процес адаптације, исхрана деце, службе установе. Родитељи су добили инфо материјал о адаптацији и основама програма. Након тога су одржавани индивидуални разговори са родитељима где су размењене значајне информације.

Током године реализована је савкодневан размена информација између медицинских сестара и родитеља која се одвијала непосредно, телефонски и у оквиру вибер група. У свим групама користила су се савремена средства комуникације и дигиталне технологије (видео записи, записи о реализованим пројектима) који су размењивани и на тај начин су родитељи били укључени у планирање и реализацију пројеката.

Родитељи су имали на располагању Саветовалиште за родитеље путем кога су имали могућност добијања правовремене сртучне подршке у овом осетљивом периоду.

Детаљни приказ остварене сарадње са породицом налази се у делу **Реализација плана сарадња са породицом**

*Сарадња са локалном заједницом се и ове године базирала на три нивоа, приказивањем онлајн садржаја (виртуелне посете) присуством експерата у групама и учењем и аутентичном окружењу у локалној заједници.

*Детаљни приказ сарадње са локалном заједницом налази се у делу **Реализација плана сарадње са локалном заједницом**.

Реализација програма васпитно-образовног рада са децом узраста од 3 до 5,5 година

Програм васпитно-образовног рада са децом узраста од 3 до 5,5 година у 2022/23. години реализован је у 23 васпитне групе са укупно 524-сто деце.

Креирање васпитно-образовног процеса засновано је на основама програма ПВО, савременим педагошко-психолошким знањима и примерима добре праксе из земље и иностранства, искуствима из стручног усавршавања, примени акредитованих програма, потребама деце и породице и постојећих ресурса установе.

Циљеви према којима се креирала пракса наше установе усмерени су на дете и развијање диспозиција за целоживотно учење.

Суштинска одредница је да је дете вредност само по себи да у себи носи развојне потенцијале, да је само чинилац сопственог развоја и учења, да је игра основна делатност детета.

Планирање, реализација и евалуација васпитно –образовног рада као и уређење средине за учење и развој одвијали су се у складу са основама програма. Васпитачи из свих вртића су наставили са развијањем подстицајног окружења за учење и уредили просторе радних соба, заједничке просторе, и делове дворишта у складу са савременом концепцијом.

Васпитно-образовни рад се реализовао кроз интегрисани приступ учењу кроз пројекте. Пројекти су развијани заједно са децом и породицом уз коришћење свих расположивих ресурса које пружа средина, односно контекст вртића/васпитне групе.

Сарадња са породицом је нераскидиви део реалног програма вртића, током године се радило на континуираном преиспитивању уверењ и вредности које креирају наш реални програм и одређују квалитет сарадње са породицом.

Тежили смо да вртић емитује добродошлицу породицама јасним просторно организационим показатељима, у заједничким просторима постоје простори за родитеље и породицу оремљени различитим материјалима који подстичу заједничке активности деце и одраслих.

Временска организација и ритем дневни активности усклађени су са потребама деце и њихових породица.

Први контакти са родитељима новоуписне деце реализовани су након пријема деце, у оквиру информативних родитељских састанака у јуну месецу. Том приликом су представљени програми и услуге установе. Представљен је и процес адаптације, исхрана деце, службе установе. Родитељи су добили инфо материјал о адаптацији и основама програма. Након тога су одржавани индивидуални разговори са родитељима где су размењене значајне информације.

Током године реализована је савкодневан размена информација између васпитача и родитеља која се одвијала непосредно, телефонски и у оквиру вибер група.

У свим групама користила су се савремена средства комуникације и дигиталне

технологије (видео записи, записи о реализованим пројектима, у мањем броју група и падети) кји су размењивани и на тај начин су родитељи били укључени у планирање и реализацију пројеката.

Родитељи су имали на располагању Саветовалиште за родитеље, путем кога су имали могућност добијања правовремене сртучне подршке у овом осетљивом периоду.

Родитељи су укључени у организацију средине за учење, планирање и реализацију пројеката.

*Детаљни приказ остварене сарадње са породицом налази се у делу **Реализација плана сарадња са породицом**

Сарадња са локалном заједницом реализована је током читаве године у складу са годишњим планом рада и пројектима који су релизовани у групи. У односу на пројекте који су реализовани бирани су ресурси у ЈЛС (особе и места), како би продубили учење и истраживање деце и одраслих. Сарадња се и ове године базирала на три нивоа, приказивањем онлајн садржаја (виртуелне посете) присуством екперата у групама и учењем у аутентичном окружењу у локалној заједници.

Истичемо учешће деце у јавним манифестацијама на нивоу града.

*Детаљни приказ сарадње са локалном заједницом налази се у делу **Реализација плана сарадње са локалном заједницом.**

Реализација васпитно - образовног рад у припремном предшколском програму

Рад са децом у години пред полазак у школу, део је обавезног деветогодишњег образовања и васпитања. Закон о основама система образовања и васпитања предвиђа трајење од најмање 9 месеци у години пред полазак у школу и доприноси програмском и организационом повезивању и остваривању континуитета предшколског и школског образовања и васпитањ. Основна функција програма је да се свој деци обезбеде услови за проширивање социјалног сазнајног искуства, чиме се ублажавају социо-културне разлике при поласку у школу.

Похађање програма је обавезно за сву децу старости од од 5,5, до 6,5, додина и доступно је свој деци која су стасала за његово похађање Приликом промене вртића/Установе, установа издаје преводницу, а по завршетку програма уверење о погађању.

У ПУ „Ђулићи“ Зајечар током радне 2022/2023.године рад са децом у години пред полазак у школу реализовао се у 7 група, за 175 –оро деце.

Програм припреме за полазак у школу заснован је на општем циљу предшколског васпитања и образовања и подршци добробити детета и развијању диспозиција за целоживотно учење као што су: отвореност, истрајност, радозналост, позитивни ични и социјални идентитет, креативност, одговорност, поверење у себе као „способног ученика“.

Програм је усмерен на комтинирано и систематско постављање темеља за развијање образовних компетенција које су важне како за полазак у школу , тако и за целоживотно учење.

Све васпитне групе развијале су програм у складу са Основама програма. Планирање, реализација и евалуација васпитно-образовног рада, као и урђење средине за учење освијало се у складу са основама програма.

Сарадња са породицом - на самом почетку године родитељи су упознати са програмом припреме поласка у школу, заједно са децом и породицом васпитачи су започели са развијањем пројеката у својим групама.Током радне године сарадња се развијала као: заједнички рад на развијању пројеката у групи, сарадњу у поромени простора физичке средине, органозовању заједничких активности, припрему и организовање учења у локалној заједници и завршних дужења.

Комуникација са члановима породице се одвијала непосредно и преко онлајн канала комуникације. Путем вибер група (и падлета у мањем броју група) породица је дебијала правовремену и континуиран подршку од васпитача као и информације о реализацији пројекта у васпитним групама.

*Детаљни приказ остварене сарадње са породицом налази се у делу Реализација плана сарадња са породицом

Сарадња са локалном заједницом – Одвијала се на три нивоа: приказивањем онлајн садржаја (виртуелне посете и туре), присуством експерата у групама и учењем у аутентичном окружењу у локалној заједници. Уз подршку и помоћ експерата продубљивања се знања како деце тако и одраслих из разних области истаживања. Реализована су и учешћа деце у јавним манифестацијама на нивоу града.

Сарадња са школама је реализована у оквиру Транзиционог плана.

*Детаљни приказ сарадње са локалном заједницом налази се у делу Реализација плана сарадње са локалном заједницом.

Специфичност коју можемо истаћи је рад вртића «Ђурђевак» у периоду од 20. фебруара до краја јуна је реализација заједничког пројекта « Наш вртић-наше градилиште» који је реализован током трајања рекструкције, санације и адаптације овог вртића.

6. РЕАЛИЗАЦИЈА ИНКЛУЗИВНОГ ПРОГРАМА

У ПУ „Ђулићи“ уписано је седамнаесторо деце са сметњама у развоју и инвалидитетом (дванаесторо има мишљење Интерресорне комисије). Заједничким учешћем свих чланова тимова за пружање додатне подршке (родитеља, васпитача и стручних сарадника) израђени су педагошки профили и мере индивидуализације за тринаесторо деце, који се континуирано ревидирају. Планирање и пружање додатне подршке деци заснива се на потенцијалима деце, њиховим вештинама и стеченим искуствима. Дат је велики значај развијању сарадње и партнерских односа са породицом, уважавајући различите потребе сваког појединачног детета и породице. Пружена је континуирана подршка деци и породици на свим нивоима транзиције: породица-вртић, јасле-вртић и вртић-школа, што је допринело повезивању дечијих искустава и остваривању континуитета у васпитању и образовању. Педагошки асистент је пружао подршку деци и породицама ромске националности у складу са њиховим потребама (осам породица). Реализоване су кућне посете код три породице ромске националности, током којих је педагошки асистент радио на развијању свести о важности предшколског васпитања и образовања, и подстицању сарадње породице и установе, мотивишући родитеље за укључивање у различите аспекте живота вртића. С обзиром на то да развој инклузивне праксе у вртићу подразумева континуирано, заједничко промишљање практичара о томе како учинити вртић подстицајним окружењем за учење и развој сваког детета, израђен је План стварања инклузивног окружења у сарадњи Стручног тима за инклузивно образовање и Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. Ове године чланови Тима за инклузивно образовање учествовали су у обуци „Васпитачи као носиоци квалитетног васпитања и образовања за сву децу“ где су кроз многобројне радионице на тему инклузивног образовања разменили искуства и стицали нова сазнања са колегама из Сокобање, Кладова, Неготина, Мајданпека и Бора. У процесу процене потреба за пружањем додатне образовне, здравствене и социјалне подршке, пружена је подршка родитељима у подношењу захтева Интерресорној комисији и остварено је учешће стручног сарадника и васпитача као петог привременог члана Интерресорне комисије. Настављена је узajамна сарадња са ШОСО „Јелена Мајсторовић“ у циљу остваривања континуитета пружања подршке детету и породици. Путем флајера за родитеље, указано је да се у нашој установи различитост подржава, вреднује и представља извор учења и развоја заједнице. Реализацију инклузивног програма пратио је Стручни тим за инклузивно образовање у сарадњи са тимовима за пружање додатне подршке.

Евиденцију инклузивног програма чине: Записници Тима за пружање додатне подршке, Записници Стручног тима за инклузивно образовање, израђена документа (мере индивидуализације/педагошки профил, Мишљење члана Комисије за процену

потреба за пружањем додатне образовне, здравствене и социјалне подршке детету), Документација стручних сарадника.

Ефекти спровођења инклузивног програма за децу са сметњама у развоју су следећи: повећано учешће деце у реализацији реалног програма, побољшана социјална интеграција деце, подстицан развој потенцијала деце, постигнут континуитет дечијих искуства и развијен осећај сигурности, развијена самосталност деце у дневним рутинама у групи у складу са тежином сметњи. Код остале деце у групи развијена је толеранција на различитост, емпатија и осетљивост за потребе деце која теже напредују, као и мотивација да им помогну.

Извештај о реализацији програма „Породично оријентисане ране интервенције“

Ове године је настављена реализација програма Породично оријентисаних раних интервенција (ПОРИ), који се као национална стратегија спроводи под покровитељством ИНИЦЕФА и релевантних министарстава. Ране интервенције представљају интегрисан систем услуга намењен деци са развојним тешкоћама, кашењењем и инвалидитетом, и њиховим родитељима како би подржали њихов развој и учење и оснажили породицу у остваривању својих пуних капацитета. На нивоу града Зајечара у оквиру редовних састанака формираног тима представници наше установе, педагошки асистент, стручни сарадници- логопед и психолог сарађивали су са представницима осталих ресора.

У оквиру менторске подршке реализоване су следеће активности:

-Одржано је 8 састанака тима на којима су идентификоване породице које се укључују у ПОРИ, подељене улоге међу члановима, остварена међусобна подршка у планирању и реализацији подршке породици, размењена сазнања и искуства стечена током имплементације програма

-Чланови тима су континуирано указивали родитељима на значај укључивања у програм ПОРИ путем индивидуалних разговора, постера и брошура.

-Сваки чланова тима је био у улози примарног интервјуисте током РБИ интервјуа са породицом, а затим у сарадњи са осталим члановима и породицом израђени су индивидуални планови подршке породици.

- Реализована је једна кућна посета од стране стручног сарадника логопеда и координатора тима, током које је мајка оснажена како да подстиче развој говора кроз свакодневне рутине.

-Путем презентације коју су израдили чланови тима, координатор је представио чланове, рад и потребе тима на онлајн састанку директора и представника свих усанава које су укључене у ПОРИ

-Представници Београдског психолошког центра су пратили рад тима путем заједничких састанака (један ЗУМ састанак, један живо)

-Чланови тима су учествовали у студијској посети Дому здравља Ниш, у оквиру које је остварено: размена искуства са колегама, праћење првог разговора са породицом, кућне посете и разговор са мајком чија је породица укључена у програм шест месеци.

-Присуствовање директора и стручних сарадника на онлајн састанку посвећеном прегледу реализованих активности на јачању мреже интерсекторских услуга ПОРИ и плановима за наредних шест месеци предвиђених сарадњом релевантних министарстава и УНИЦЕФ-а.

Председник Стручног тима за инклузивно образовање, Светлана Тошић

7. РЕАЛИЗАЦИЈА ДРУГИХ ОБЛИКА РАДА И УСЛУГА

Активности које су претходиле избору реализатора других облика рада и услуга биле су следеће:

- анкетирање родитеља о заинтересованости (IX 2022.), обрада анкета показује интересовање за енглески језик и плесне активности, расписан јавни позив за поменуте садржаје и формирана комисија за разматрање понуда (X 2022.) Извршен избор реализатора за курс енглеског језика од стране комисије (за плесне активности није било

понуда). Одлука Управног одбора о избору реализатора NS PRO Вршац за реализацију курса енглеског језика (X 2022.). Сагласност Савета родитеља на одлуку Управног одбора (X 2022.). Пријављивање заинтересоване деце (X и XI 2022.). Потписан уговор и почетак реализације програма (XI 2022.).

7.1. Реализација услуге курса енглеског језика

Реализација програма енглеског језика отпочела је у новембру 2022. године и одвијала се у складу са Правилником о ближим условима за остваривање различитих облика и програма васпитно-образовног рада и других облика рада и услуга које остварује Предшколска Установа.

Рад са децом је реализован по устаљеном распореду:

Понедељак- Љиљан, Пламенак; Уторак- Здравац; Среда- Ђурђевак; Четвртак- Маслачак; Петак- Свитац, Изворчић.

Одржавање програма се одвијало једном недељно у трајању од 60 минута. Време одржавања је усклађивано са осталим активностима које деца имају за време боравка.

И током ове године уочен је благи пораст деце која су похађала програм.

Број деце по објектима:

Љиљан- 44, од тога 27 девојчица и 17 дечака; Здравац- 58, од тога 32 девојчица и 26 дечака; Ђурђевак- 44, од тога 20 девојчица и 24 дечака; Маслачак- 61, од тога 33 девојчице и 28 дечака; Пламенак- 11, од тога 8 девојчица и 3 дечака; Свитац- 44, од тога 28 девојчица и 16 дечака; Изворчић- 1, девојчица.

Укупан број деце која похађају програм је 263 (149 девојчица и 114 дечака). Што је за 30 деце више него претходне године.

Програм је прилагођен деци средње, старије и припремне групе. Програм се реализује по старосном узрасту детета. Деца средње групе обрађују Happy Hearts Starter, старија група Happy Hearts 1 и припремни предшколски програм Happy Hearts 2. Рад се одвијао према плану и програму који је достављен ПУ „Ђулићи“ пре почетка реализовања истог. Свака од обрађених тема прошла је кроз фазе реализовања :

Планирање: Кроз разговор са децом смо долазили до тога коју ћемо тему наредну обрадити . Консултовала сам их шта би све волели да сазнају, подстицала их да заједно правимо план како ћемо приступи теми.

Реализација: Након направљеног плана, кренули смо са реализацијом. Обезбеђивала сам потребне материјале, подстицала децу да истражују, упоређују. Правили смо паралеле са матерњим језиком, тражили сличност и разлике. Активности које смо радили смо повезивали са пројектима који су реализовани у групама. Прва тема су нам били бројеви. Деца су већ знала да броје што их је учинило поносним. Заједно смо бројали дечаке, девојчице, васпитаче, играчке или шта год да су деца пожелела. Док смо учили боје, причали смо шта све може бити задате боје, тражили по објекту шта имамо у одређеној боји. Причајући о породици пронашли смо разлике у језику, схватили да је наш речник богат са речима које означавају породичне односе, што није случај са енглеским језиком. Тема о осећањима се деци јако допала, израђивали смо маске са различитим осећањима, преичали о томе које ситуације изазивају код нас одређена осећања. Бавећи се играчкама, деца су показала интересовање за сазнавањем што више речи, далеко већег броја од оног који је био планиран. Због тога смо правили додатне картице и договарали које бисмо још речи могли сазнати. Деца су правила своје књиге које су носила кући. Обрађивали смо и тему животиња и пронашли доста сличних речи у матерњем и енглеском језику. Посебну пажњу им је привукла повезаност имена супер хероја и ликова из цртаних филмова са називом животиња на енглеском језику На ред су дошли и делови тела. Правили смо поређење између српске и енглеске верзије песмице *Глава, рамена, колена и стопала*. Истражујући о храни, сазнали смо да се поједине речи изговарају исто на више језика и заједно смо истраживали како је до тога дошло. Деца су предлагала која је то врста хране типична за нас и да ли можемо у енглеском наћи такву

реч. Заједно смо дошли до закључка збогто сарма или гулаш немају посебну реч у енглеском, већ ћемо је исто тако рећи.

Сарадња између васпитача и стручног сарадника за енглески језик је одлична. У раду са децом се користе апликације које су претходно коришћене у пројекту и на тај начин се пружа подршка развоју компетенције на матерњем и страном језику. Деца су на својим панонама за пројекат у групи качила оно што смо заједно израђивали. Као меру унапређења, договорили смо израду процесног панона који ће бити мобилан.

Рутине и ритуали: Рад смо започињали заједничким подсећањем шта смо досад урадили. Деца су гледала картице на којима су се налазиле речи које смо учили и подсећали смо се њиховог изговора и значења. Заједно смо певали песмице које су нам се највише допале.

Простор: У објектима не постоји простор који је предвиђен само за реализацију овог програма, па се рад реализује у радној соби, холу или сали зависно од објекта.

Сарадња: Када током обраде одређене теме наиђемо на сличности са пројектом који деца обрађују у групи, то увек изазива одушевљење и њихову жељу да то представимо целој групи. Из тог разлога сам често била гост у групама и представљала како је то у страном језику. Васпитачи су у својим извештајима доставили извештаје о сарадњи. Са родитељима је сарадња остварена преко вибер група.

У сваком објекту деца су имала свој портфолио у који су документовала оно што су деца сматрала важним. На самом крају реализације програма, деца су понела свој портфолио. У последњој недељи јуна је у сваком објекту организовано завршно дружење са родитељима са приказима сегмената обрађених тема у току године.

7.2. Реализација повремених програма

- Програм спортске почетнице није реализован због немогућности реализатора (Спортски савез града Зајечара)

7.3. ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ЈЕДНОДНЕВНЕ ЕКСКУРЗИЈЕ

У оквиру Годишњег плана рада за 2022/2023. год реализована је једнодневна екскурзија деце Пу „Ђулићи“. Деца су обишла Дино парк у Свилајци, золошки врт у Јагодини као и касноантички локалитет Ромулијана. Једнодневна екскурзија је реализована за 356-оро деце у четири термина и то: вртић „Маслачак“ 26.05.2023., вртић „Здравац“ 29.05. 2023., вртић „Свитац“ 30.05. 2023., вртићи „Ђурђевак“, Љиљан“, „Пламенац“ 01.06.2023. у организацији туристичке агенције Пера-турс. Екскурзију је реализовало 36 васпитача, координатор групе, представници агенције и лекари који су пратили групу.

Извештај о реализованој екскурзији је поднет педагошком колегијуму, васпитно-образовном већу, савету родитеља и управном одбору као посебан документ.

8. РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Реализација плана сарадње са породицом имала је за циљ развијање партнерских односа, повезивање дечијих искустава и активно учешће породице у раду и животу Установе. Грађење партнерства са породицом се одвијало кроз: узајамно поштовање и поверење; емпатију, осетљивост и уважавање перспективе друге стране – васпитача и родитеља; сталну отворену и смислену комуникацију и дијалог о детету, програму, родитељству; узајамно препознавање и уважавање доприноса и снага и једне и друге стране – родитеља и васпитача; заједничко доношење одлука и спремност на компромисе и промене.

Развијан је програм који подстиче учешће породице, уважавањем мишљења, предлога, сугестија и коментара родитеља шта је за њих важно, шта би желели у вртићу односу на своју децу и себе (анкете, свакодневни контакти, боравак родитеља у групи, интерактивне огласне табле за размену значајних информација за све учеснике). Почевши од тога да Основе програма „Године узлета“ препознају породицу као значајне partnere у развијању реалног програма, на родитељским састанцима (март, новембар, март, јун) родитељи су упознати са концепцијом и начином на који се укључе у живот и рад вртића путем презентација, брошура, непосредним

увиDOM у простор радне собе и представљањем сегмената реализованих пројеката. Уређени су заједнички простори у вртићу који омогућавају заједничку игру деце и одраслих, емитују добродошлицу свим породицама (деца и родитељи могу пронаћи неко обележје њихове културе). Акције са родитељима :родитељи су активно учествовали у уређењу подстицајне и инспиративне средине за учење, формирањем просторних целина, доношењем реалних предмета, средстава и материјала за даље заједничко истраживање и израдом дидактичких средстава. Ситуације заједничког креирања простора васпитачи су користили да родитељима приближе програмску концепцију. Израдом почетног панона који се налази испред радне собе, позивним писмом, презентовањем активности и дешавања у вртићу путем друштвених мрежа, родитељи су редовно информисани о развијању пројеката у групи. Подстакнути предлозима васпитача и дечијим питањем код куће, родитељи су препознавали смисленост свог укључивања у развијање пројеката у виду предлагања даљих активности и места у локалној заједници за истраживање, или непосредним учешћем као експерта на свом радном месту или у групи. Родитељи су нам пружали подршку у организацији учења у просторима локалне заједнице.

Деца и родитељи су учествовали у радионицама за примену дигиталног алата Канва и Кахут, где су заједно са васпитачима дизајнирали разноврсне дигиталне садржаје. Одржана је трибина за упознавање родитеља са начином примене дигиталних алата у васпитно-образовном раду и добробитима за развој диспозиција деце.

У циљу пружања подршке породици у развијању родитељских компетенција, осим различитих штампаних материјала, одржане су радионице и тематски родитељски састанци: психолог Фадила Ђуг одржала је радионицу за родитеље „Социо-емоционално учење“ и предавање на тему „Темпераменти деце“ у мешовитим групама вртића „Ђурђевак“, логопед Светлана Тошић предавање „Стимулација развоја говора деце“ у јасленим групама вртића „Љиљан“. сарадник за музичко је одржао музичку радионицу за родитеље и децу у вртићу „Здравац“, Пратећи интересовање родитеља реализован је и тематски родитељски састанак „Значај физичке активности за правилан развој деце“ у организацији службе за превентивно здравствену заштиту.

У оквиру Инклузивног програма подржано је активно учешће родитеља у планирању мера индивидуализације у циљу обезбеђивања континуитета и кохерентности искустава подршке за учење и развој деце. Четири породице су укључене у програм Породично оријентисане интервенције.

Родитељи деце припремних група вртића „Ђурђевак“ су учествовали у мини истраживању „Школа очима детета“.

Пружена је подршка деци и породици на свим нивоима транзиције: породица-вртић, јасле-вртић и вртић-школа, што је допринело повезивању дечијих искустава и остваривању континуитета у васпитању и образовању. У оквиру транзиције вртић-школа на родитељским састанцима припремних група приказана је презентација „Припрема деце за полазак у школу“ имајући у виду значај утицаја родитеља на развој позитивног става детета према школи и стицању знања и вештина. У јуну 2023. године реализовани су родитељски састанци за родитеље новоуписане деце на којима су представљене службе установе, процес адаптације деце на вртић, програм сарадње са породицом и реализација програма превентивно-здравствене заштите и исхране. Родитељи су се активно укључивали у рад тимова, као новину можемо истаћи реализоване фокус групе у оквиру процеса самовредновања, такође укљученост родитеља је видљива у раду Савета родитеља.

Извештај о раду Саветовалишта за родитеље

У циљу пружања подршке породици од радне 2022/2023.године оформљено је саветовалиште за родитеље у вртићу „Ђурђевак“ четвртком од 12 до 15 часова.

Родитељи су о раду саветовалишта обавештени путем родитељских састанака, вибер група и фб странице установе.

Рад саветовалишта је организован у овиру индивидуалних разговора на иницијативу родитеља или васпитача који су током године упућивали родитеље на услуге саветовалишта. Родитељима су на располагању били стручни сарадници, нутрициониста и сардник за превентивну здравствену заштиту.

Рад саветовалишта је био усмерен на пружање подршке породици у развијању родитељских компетенција и формирању васпитних стилова који доприносе развоју и напредовању деце. Тежећи да изађемо у сусрет потребама породица флексибилније смо планирали место и време разговора са родитељима.

Евиденција о раду саветовалишта се налази у документацији стручних сарадника и сарадника.

9. РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ

У току радне 2022/2023. у великој мери су коришћени ресурси и простори заједнице за реализацију различитих активности. Развијајући партнерски однос са субјектима у локалној заједници тежили смо остваривању, заступању и промоцији дечијих права.

9.1. Реализација Транзиционог плана на релацији вртић-школа

У циљу подршке дечијем доживљају припадности новом окружењу и остваривања континуитета дечијих искустава у периоду септембар 2022.– август 2023. тимски су стварани услови за реализацију сарадње.

Сарадња се одвијала са свим основним школама, како припремних и мањег броја осталих васпитних група.

Сарадња је реализована: учењем у аутентичном окружењу и укључивањем експерта сходно теми пројекту; заједничком реализацијом спортских активности; укључивањем у хуманитарну акцију са ОШ „Ђура Јакшић“, упознавањем са простором школе, различитим структурама у школи, организацијом рада школе, присуством часу уз заједничко ангажовање деце из вртића и школе.

Постигнути су следећи ефекти :

- јачање партнерских односа са породицом и подизање свести о значају учења деце у аутентичном окружењу
- оснаживање васпитача за преиспитивање сопствене праксе и реализацију планираних ситуација учења у локалној заједници –школи
- остварен континуитет дечијих искустава приликом припреме за следећи циклус образовања
- подршка компетенцијама деце и подршка васпитној улози породице у години пред полазак у школу

Документација о сарадњи са школама евидентирана је у тематском портфолију и портфолију сарадње са локалном заједницом.

9.2. Реализација активности у просторима локалне заједнице као места за учење у аутентичном окружењу кроз заједничке активности деце и одраслих

Реални програм је развијан уз сарадњу са локалном заједницом на више нивоа: учењем у аутентичном окружењу, боравком експерта у групи, посетом виртуелним турама и разменом материјала са експертима. У овом периоду тежили смо побољшању сарадње са локалном заједницом израдом плана учења у аутентичном окружењу.

Ефекти реализованих активности су :

- мотивисаност деце да стечена искуства примене у вршњачкој размени
  - представљана су другим групама стечена сазнања
  - већа сарадња са члановима породице стицањем нових искустава, заједничке акције са васпитачима као партнерима
  - оснаженост васпитача на промишљање о другачијим изворима сазнања за себе и децу трагање за ресурсима локалне заједнице који могу пружити одговоре на дечија питања, повезивање са експертима од значаја за даљи развој пројекта
  - веће самопоуздање деце у комуникацији са учесницима у процесу који нису из вртића
- Документација о сарадњи са локалном заједницом евидентирана је у тематском портфолију и портфолију сарадње са локалном заједницом

10. Остале активности и јавне манифестације

10.1. Извештај о реализацији Дечије недеље

Програм обележавања Дечије недеље реализован је у периоду од 03.10. до 07.10.2022. чији је мото био „Шта детету треба да расте до неба“, према унапред договореним активностима, а пратећи интересовања, жеље и потребе деце, које су произишле након консултовања са њима, тако да је дан у недељи носио назив сходно доминантним активностима.

Сарадња са родитељима остварена је у складу са њиховим интересовањима и могућностима за учешћем у реализацији активности Дечије недеље. Породица се укључивала у планиране активности васпитно-образовног рада према Програму обележавања Дечије недеље као партнери и као реализатори неких активности.

У обележавању Дечије недеље, низом активности промовисане су вредности у оквиру којих су деца имала прилику да искажу своје ставове, мишљења, укажу на проблеме, покажу знања, таленте и вештине. Током саме манифестације покретане су акције и подстицана је промоција активног учешћа деце у доношењу одлука које се њих тичу. Реализацијом програма остварени су циљеви: скретање пажње најшире јавности на права и потребе деце, важност вршњачке подршке у остваривању права детета и развијање тимског духа кроз еколошке активности, развијање групног идентитета кроз интеракцију деце различитог узраста, заједничко стваралаштво – развој међугенерациске солидарности и културе толеранције и сарадње, промоција активног учешћа – изражавање способности, знања и вештина сваког детета уз уважавање различитих могућности. Свим реализованим активностима током Дечије недеље пружена је подршка добробити детета (персонална, делатна и социјална). **Медијски је промовисан програм реализације Дечије недеље (онлајн портали, сајт, фб страница ...).** За потребе реализације овог програма формиран је тим за посебне задатке и документација се налази у архиви тима.

10.2. Извештај о реализацији обележавања Дана Установе

Поводом обележавања Дана Установе – прославе 53 рођендана, реализоване су разне активности у периоду од 27.10. до 07.10.2022., по Програму израђеном на Тиму за обележавања Дана Установе. У свим јасленим и вртићким групама, током прославе рођендана тежили смо и стварали прилике деци да граде односе поверења и уважавања, блискости и пријатељства. Музика у холу током читаве недеље пружала је могућност деци да играју, певају, да се изражавају на различите начине и буду креативна, да се осећају задовољно. Породици је омогућено да буду партнери учешћем у рођенданском слављу у вртићу и учешћем у Дигиталној недељи на Градском Тргу и у вртићу.

Дигитални рођендан Установе на Градском Тргу – Еразмус+ Дигитални Булићи

Деца старије и припремне групе учествовала су у интерактивном квизу израђеном у дигиталном алату Kahoot, са другарима из вртића „Здравац“, „Ђурђевак“ и „Љиљан“ на Градском тргу у оквиру Дигиталног рођендана. Са децом у квизу активно су учествовали васпитачи и родитељи, при чему су се сви забављали и уједно развијали своје дигиталне компетенције. Деци, учесницама квиза, подељене су дипломе, израђене у дигиталном алату Canva. У оквиру рођендана Установе, наставила се Дигитална недеља у вртићима, са разним занимљивим активностима. Дигиталне рођенданске честитке израђиване су у сарадњи са децом и родитељима у алату Canva.

Обележавањем Дана Установе, кроз Дигиталну недељу пружена је прилика деци да буду активни учесници и креатори обележавања Дана Установе на нов, изазован начин, стимулишући њихове дигиталне и креативне потенцијале и тиме их охрабрујући да постану креатори нових платформи и учешћа у савременим токовима дигиталног доба. Такође је пружена прилика и родитељима за укључивањем и ангажовањем у животу и раду Установе, развијањем партнерских и пријатељских односа. **Програм прославе Дана установе медијски је промовисан (сајт, онлајн портали, фб страна ...).**

10.3. Извештај о реализованим активностима у локалној заједници

Са циљем стварања позитивне, претпразничне атмосфере деца и васпитачи реализовали су низ активности. У сарадњи са члановима породица, кроз међусобне интеракције, а исто тако и са осталим вртићима и члановима локалне заједнице градили смо односе и доприносили позитивној клими.

Црвени крст Зајечар је и ове године, традиционално спровео хуманитарну акцију „Један пакетић, пуно љубави“, у којој су учествовала деца из наших вртића. Деда Мраз са својим помоћницима је прикупио поклоне, деца су му испричала и своје жеље, играла су и певала са њима. Код деце су развијане моралне вредности, а деца су увидела да је њихов допринос препознат и важан.

Деца су са својим васпитачицама припремиле представу коју су приказала свој деци из вртића, родитељима, осталим запосленима.

Учешће у манифестацијама у локалној заједници уз медијску промоцију

У поподневним часовима старије и припремне групе учествовале су на Градском Тргу у Новогодишњем програму „Новогодишња чаролија“ и представиле се хорским песмама и музичким кореографијама, занимљивим перформансима. Након наступа деца су реализовала активност кићења „Необичних јелки“ украсима које су заједно са родитељима и васпитачима израдили. Остварене су интеракције група, а деца су имала прилику да се изражавају креативно и маштовито кроз различите форме, медије и материјале.

У вртићу је организовано сусретање и дружење група у заједничком простору, у разним активностима. Деца су међусобно даривала новогодишње честитке. Развијано је пријатељство међу децом и вршњачка заједница.

На манифестацији „Новогодишњи дечји маскенбал“ учествовали су деца, родитељи и васпитачи од млађих до припремних група, 31.12.2022. год. Дефиле су предводили Деда Мразови и маскоте на штулама, уз карневалску музичку пратњу. У оквиру програма, након дефилеа, уследила је представа за децу „Новогодишња магија“ на Градском Тргу, одабир најлепших костима, додела награда и пакетића деци.

На манифестацији „Улица ускршње радости“ учествовале су средње, старије и припремне групе наступивши са музичким кореографијама уз покрете, игру и песму које су пригодне и у складу са празником који се славио. Учешћем деце у обележавању најрадосијег празника Ускрса деца су имала прилике и могућности да се осећају задовољно, остварено и прихваћено, да граде односе поверења и уважавања, блискости и пријатељства. Кроз реализацију манифестације развијали смо позитивне односе са породицом и локалном заједницом.

Завршна дружења предшколаца у појединим групама реализована су у просторима локалне заједнице.

Ефекти реализованих активности:

- Деца су имала прилику да буду укључена у доношење одлука, да се изразе на различите начине, да буду уважена и укључена у заједницу вршњака и вртића
  - Родитељи су имали прилику да учествују у актуелним догађајима у циљу промоције подршке породици и деци и значају предшколског васпитања уопште
  - Остварена је промоција вртића у складу са принципима професије како би се допринело њеној видљивости у заједници, заступању и промовисању права детета
- Извештаје о осталим програмима израдила је помоћник директора за васпитно-образовни рад, Жаклина Ђурић.

11. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА, ЗАНЕМАРИВАЊА, ВРЕЂАЊА УГЛЕДА, ЧАСТИ ИЛИ ДОСТОЈАНСТВА ЛИЧНОСТИ

На почетку радне године запослени и родитељи су упознати са Правилником о протоколу поступања у Установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање као и постојањем Тима Правилником о мерама иначину заштите и безбедности деце у ПУ «Ђулићи» који је израђен након анализе безбедности из угла различитих служби (директор, стручна служба, превентива, техничка)

Преиспитивање односа на нивоу васпитних група и благовремено предузимање корака за њено побољшање у сарадњи стручне службе, васпитана и родитеља допринело је унапређењу социјалних односа у групама.

Идентификовањем деце и породица којима је потребна додатна подршка и изработом оперативног плана пружања подршке у сарадњи са тимом за инклузију, чиме су створени услови за превенцију дискриминације. Током целе године пружана је додатна подршка деци и њиховим родитељима из мањинских и осетљивих група, сметње у развоју, инвалидитета. Тежећи да створимо сигурно и безбедно окружење за учење и развој деце васпитачи су реализовали превентивне активности из прирчника „Вртић као сигурно и подстицајно окружење“ и пружали подршку социо-емоционалним компетенцијама деце: свест о себи, свест о другима, саморегулација, успостављање односа и одговорно доношење одлука. Успостављали смо партнерску сарадњу са породицом, подстицали њихову проактивну и смислену партиципацију у процесу трудећи се да препознамо и уважимо њихова права. Такође, тежили смо да учинимо видљивим уважавање дечијих права приликом промоције истих у школи и локалној заједници. Васпитачи и деца из наших вртића су обележала Дан планете земље, а васпитачи и деца из „Љиљана“ су реализовали акцију промоције у локалној заједници користећи костиме и маске са еколошким порукама. У вртићу „Свитац је покренута акција „Чепом до осмеха“ са децом, родитељима и васпитачима, док је у вртићима „Здравац“ и „Пламенац“ реализована музичка радионица са родитељима и децом. У вртићу „Ђурђевак“ је реализована радионица од стране стручног сарадника психолога под називом „Социо-емоционално учење код деце“.

Интензивно смо креирали окружење које уважава различитост и добродошлицу што је видљиво у простору вртића и радне собе.

Након анализе сегмента из физичке средине везаним за уважавање различитости и превенцију родних стереотипа израђен је План стварања инклузивног окружења у сарадњи са тимом за инклузију. Овим документом тежимо остваривању циљева: развијање окружења која је подстицајно за учење и развој сваког детета и развијање осећања припадности детета и породице заједници вртића. Уз помоћ анализе чек листе «Колико подетичемо уважавање различитости и превенцију родних стереотипа» а у циљу унапређења овог сегмента израђен је План реализације активности за унапређење родне равноправности, праведности и превенцију родних стереотипа чијом смо се реализацијом интензивно бавили у овом периоду.

Након анализе смисленог коришћења реалних предмета у групи размењена су искуства што је допринело безбедном коришћењу истих у функцији учења. У складу са тим мењала су се и правила понашања у групама, континуирано је вршена анализа. Преиспитујући безбедност на нивоу конкретног објекта постигнуто је благовремено укључивање техничке службе у отклањању кварова.

У циљу развијања различитих начина информисања и подстицања укључивања родитеља израђени су различити штампани и дигитални материјали на тему: Права детета (вртић „Маслачак“), Толеранција и уважавање различитости (вртић „Здравац“), „Предности и ризици коришћења дигиталних технологија“ (вртић „Ђурђевак“), „Развијање мултикултуралности у вртићу“ (вртић „Љиљан“), презентација „Сарадња са породицом у НОП-у (вртић „Пламенац“), постер „Локална заједница у развијању реалног програма“ (вртић „Свитац“) и ппт презентације о реализацији превентивних активности које су дељене родитељима у вибер групи. Израђујући и делећи промотивни материјал желели смо да нагласимо како и на који начин пружамо подршку добробити деце и свих учесника у процесу. У овој години побољшали смо усклађеност превентивних активности са контекстом развијања реалног програма и видљивост превентивних активности на нивоу сваког објекта. Интензивно смо промовисали превентивне активности на друштвеним мрежама и тежили ка успостављању и држању континуитета у помоћи деци права.

Васпитачи су план превенције интегрисали у свакодневни васпитно-образовни контекст што је видљиво у пројектним причама. Васпитачи су реализовали активности за подршку развоју личног и групног идентитета деце и на тај начин јачали њихов осећај припадности заједници. Уносећи разноврсне материјале (сликовнице, играчке и дидактичке материјале) и подстичући децу на њихово коришћење омогућено је аутентично изражавање потреба и перспективе, а самим тим уважен је њихов животни контекст. Остваривали смо принципе једнаких могућности и недискриминације у свакодневном животу и раду на свим нивоима: израдом Правилника о мерама и начину заштите и безбедности деце у установи, извештавањем родитеља о реализацији превентивних активности на нивоу вртића и групе, укључивањем родитеља у реализацију превентивних активности, преиспитивањем безбедности простора, коришћења реалних предмета у групи и правила.

Педагошки асистент је указивала на значај поштовања ромске културе и обележила Дан рома у вртићу „Маслачак“. Такође, сарадњом са Центром за социјални рад, Интерресорном комисијом и ШОСО „Јелена Мајсторовић“ благовремено су идентификована деца и породице са потребом за свим врстама подршке.

У претходном периоду директор и стручна служба су присуствовали вебинару „Безбедност деце/ученика на интернету - могућности континуиране едукације кроз образовни систем“, а сазнања ћемо имплементирати кроз реализацију тематског родитељског састанка. Такође, учествовали смо на обуци у Сокобањи „Наставници/васпитачи као носиоци квалитетног образовања за сву децу“ где смо се оснаживали за превенцију дискриминације.

Такође, извршена је анализа и примена педагошких ситуација из Оквира за програм рада са децом раног узраста што је члановима тима допринело разумевању по питању реаговања у одређеним ситуацијама. Трудећи се да унапредимо толеранцију и разумевање, интеркултуралност и уважавање различитости преиспитивали смо сегмент физичке средине који се односи на уважавање различитости, а резултати анкете чине део Плана стварања инклузивног окружења. Трудећи се да створимо услове за уважавање различитости континуирано смо пратили имплементацију Акционог плана за унапређење родне равноправности.

Извештаји о реализацији програма и превентивних активности поднет је Савету родитеља. У претходном периоду није било случајева насиља и дискриминације.

Ефекти:

- ✓ **Развијеније вештине ненасилне комуникације и сарадње међу децом;**
- ✓ **Успостављено вршњачко учење при усвајању правила понашања;**
- ✓ **Побољшана информисаност запослених о значају неговања дечијих права у свакодневном раду;**
- ✓ **Изграђени односи поверења са родитељима и њихова повећана укљученост у планирање и реализацију превентивних активности и одласка у локалну заједницу; Повећана информисаност свих интересних група о реализацији активности са децом о превенцији дискриминације;**
- ✓ **Уређена средина која промовише уважавање различитост, равноправност и праведност; Унапређена сарадња са спољашњом мрежом подршке**
- ✓ **Побољшано учешће деце и родитеља у промоцији права у локалној заједници и школи, Унапређена промоција и информисаност свих интересних група о дигиталним технологијама**
- ✓ **Побољшана усклађеност превентивних активности са структуром реалног програма.**

За праћење реализације Програма превенције, дискриминаторног понашања, насиља, злостављања, занемаривања, врђања угледа, части или достојанства личности задужен је Тим за заштиту од дискриминације, злостављања и занемаривања те се додатна документација о реализованим активностима налази у архиви Тима,

Извештај израдила Председник Тима Тим за заштиту од дискриминације, злостављања и занемаривања, педагог Соња Стокић.

12. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА РАДА МЕНТОР - ПРИПРАВНИК

У Програм увођења у посао у периоду од септембра 2022. до августа 2023. обухваћено је 8 приправника; 4 васпитача, 3 медицинске сестре васпитача и 1 стручни сарадник.

Програмом су остваривани следећи циљеви: оспособљавање приправника за самосталан рад и припремање приправника за полагање испита за лиценцу. Током процеса увођења у посао сви учесници имали су своје задатке: Ментори су пружали помоћ приправнику у припреми и извођењу васпитно-образовног рада, водили евиденцију о раду приправника - време и садржај рада са приправником, запажања и препоруке, као и праћење поступања приправника у складу са датим препорукама, пратили и анализирали непосредни рад приправника, пружали помоћ у припреми за проверу савладаности програма, поднели извештај директору о оспособљености приправника за самосталан рад. Приправници су водили евиденцију о свом раду, укључивали се у све облике стручног усавршавања које организује установа, посматрали планиране ситуације учења у целинама, игру и животно практичне ситуације и по препоруци ментора и примењивали Основе предшколског програма као полазну основу у свом раду – узимали учешће у реализацији пројекта уз стручну подршку ментора. Ментори су у континуитету пратили рад приправника, давали савете и сугестије, помагали приправницима да превазиђу тешкоће са којима се сусрећу. Индивидуални консултативни рад ментора са приправником био је обавезан, а динамику утврђивали појединачно. Међусобно су помагали и када је у питању припрема за проверу савладаности програма у оквиру установе, а остало је да једни другима, са стручним сарадницима пруже подршку и када је у питању полагање за лиценцу. Континуирано укључивање стручног сарадника психолога и давање сугестија о увођењу приправника у посао су допринели професионалној сигурности ментора и приправника. Реализацију програма ментор-приправник пратио је актив ментора и приправник и о томе је вођена документација која је део архиве актива.

Извештај је израдила психолог Фадила Ђуг

13. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Полазећи од Основа програма социјалног рада у предшколским установама програм социјалне заштите је остварен на три нивоа:

Социјална функција за ниво социјалног рада у оквиру Установе

- Остварена је размена информација Установе и Градске управе о социјалним потребама деце и могућностима њиховог задовољавања континуираном сарадњом установа која се огледа у издавању потврда за остваривање права на захтев родитеља у најкраћем року у установи и упућивањем родитеља на прикупљање документације за остваривање права на бесплатан боравак деце у Предшколској установи (треће дете, деца из осетљивих група, дете са сметњама у развоју и инвалидитетом).
- Приоритет приликом пријема деце у вртић имала су деца из осетљивих група као и деца предложена од Центра за социјални рад или Развојног саветовалишта.
- Идентификоване су породице и деца са потребама за додатном подршком у Установи, путем активности идентификације уписивањем у табеле категорија породица деце са потребом за додатном подршком, сарадњом чланова тима за инклузивно образовања и васпитног особља установе. Доказ је записник Тима за инклузивно образовање и евиденција тима за инклузивно образовање.
- Васпитачи и стручни сарадници су информисали родитеље деце којима је потребна додатна подршка или услуге социјалне заштите породице о начину остваривања права и услуга деце и породице упућивањем на сарадњу са институцијама. Начин реализације је састанак тима за додатну подршку. Доказ представља Записник тима за додатну подршку.
- Посета ромским породицама од стране педагошког асистента и индивидуални разговори у циљу указивања на значај похађања вртића и остваривања права из социјалне заштите.
- Стручни сарадници логопед, психолог и педагошки асистент су укључени у Програм породично оријентисаних раних интервенција у сарадњи са представницима из Развојног саветовалишта и Центра за социјални рад са циљем подршке породици и деци са сметњама у развоју на најранијем узрасту.
- Учешће у акцију Црвеног крста „Један пакетић пуно љубави“ током новогодишњих празника деци из осетљивих група.

Социјална функција за ниво социјалног рада са васпитним групама

- Уписом деце из осетљивих група, породица и деце са потребом за додатном подршком оствариване су активности транзиције породица-вртић заједничком сарадњом деце, васпитача, стручних сарадника и породице.
- Реализујући педагошко инструктивни рад праћен је квалитет комуникације и социјалних кретања у групи и између васпитних група непосредним увидом у праћење развоја и учења деце у сарадњи васпитача и стручних сарадника.
- Реализовано праћење деце и породица које су у појачаном ризику за појаву сметњи и тешкоћа у функционисању.
- У циљу развоја кохезије групе, испланиране и реализоване су мере индивидуализације којима се подстиче развој социјалних вештина за децу у инклузивном програму. Докази су записници тима за додатну подршку и израђене мере индивидуализације и педагошки профили.
- У вртићу „Маслачак“ реализована је хуманитарна акција прикупљања дечијих сликовница за опремање дечијег дела библиотеке у удружењу „Удружење друштва Рома Зајечар“.
- Вртић „Свитац“ је учествовао у хуманитарној акцији „Чеп за хендикеп“.

Социјална функција за ниво социјалног рада са појединцем

- Утврђивање специфичних појединачних социјалних потреба деце и рад на њиховом решавању

- Остварена је подршка транзицији деци из осетљивих група у ново окружење израдом транзиционих планова за децу у инклузивном програму. Докази су транзициони планови подршке деци и извештаји о реализацији транзиције.

- Остварена је сарадња са Центром за социјални рад у вези прилагођавања деце у условима нарушених породичних односа, слањем запажања о напредовању и учењу деце у предшколској установи као одговора на послату замолницу

- Остварена је сарадња са директором и дефектолозима ШОСО „Јелена Мајсторовић“ у оквиру остваривања индивидуалог плана подршке деце која су уписана у вртић.

Социјална функција се остварује и кроз политику уписа и политику цена.

Корисници бесплатног боравка у Установи су: треће дете 96, деца из материјално угрожених породица 5, деца са сметњама у развоју и инвалидитетом 11, деца из хранитељских породица /. Укупно 112 корисника.

13.1. Активности на обухвату и редовности похађања деце у припремном предшколском програму

С обзиром да нисмо једина Установа која организује и реализује припремни-предшколски програм већ то раде градске и сеоске основне школе, увид у комплетни обухват деце припремним предшколским програмом има Одељење за привредну и друштвене делатности Градске управе. Активности које је предузела Предшколска установа су:

Евиденција деце уписане у припремни предшколски програм у Установи – евиденција у спискове Матичне службе Градске управе. Списак достављен Одељењу за привредне и друштвене делатности Градске управе септембра 2022.

- Израђен списак уписане деце која нису у евиденцији Матичне службе Градске управе и заједно са списком Матичне службе достављен Одељењу за привредне и друштвене делатности Градске управе
- Ангажовање педагошког асистента – прибављање података о ромској деци стасалој за припремни предшколски програм и обиласци породица у циљу информисања о обавезности и значају уписа, потребној документацији и према потреби помоћ у прибављању документације
- Сва деца која су уписана у припремни предшколски програм евидентирана су у Матичну књигу
- Деца која периодично одсуствују достављају упут од изабраног лекара-педијатра
- За децу која су се исписала из припремног предшколског програма правна служба Установе издала је преводнице.

14. РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА РАДА УПРАВНИХ И РУКОВОДЕЋИХ ОРГАНА

14.1. Реализација Плана рада Савета родитеља

Време	Реализоване активности
07.09.2022.	- Разрешење досадашњих чланова Савета родитеља - Верификација новог сазива Савета родитеља - Избор председника и заменика председника Савета родитеља - Избор два представника Савета родитеља установе за чланове Локалног Савета родитеља - Давање Сагласности на: Извештај о остваривању Годишњег плана рада за 2021/2022.годину, извештај о раду директора, извештај о стручном усавршавању/директора, унапређењу квалитета васпитно образовног рада, развојног плана, програма васпитања и образовања. - Давање Сагласности на: Годишњи план рада Установе за 2022/2023.годину, план рада директора, план стручног усавршавања/директора - Разматрање Анекса Предшколском програму. - Избор представника родитеља за чланство у тимовима - Избор једног представника из реда родитеља за члана управног одбора
27.09.2022.	- Разрешење досадашњег члана Савета родитеља Биљане Стефановић - Верификација новог члана Савета родитеља Весне Петровић - Доношење Одлуке о набавци радних листова и часописа - Обавештење члановима Савета родитеља о расписаном јавном конкурс за остваривање других облика рада и услуга које остварује предшколска установа
12.10.2022.	- Доношење сагласности на одлуку Управног одбора о додели уговора за реализацију различитих облика и програма – енглески језик
25.01.2023.	- Давање сагласности на Анекс годишњег плана рада установе за 2022/2023 годин - Давање сагласности на анекс предшколског програма 2022/2023 године
08.02.2023	- Доношење одлуке о организовању једнодневнoг излета деце која бораве у установи - Обавештење о реконструкцији, адаптацији и санацији вртића „Ђурђевак“
27.02.2023.	- Давање Сагласности на: Извештај о остваривању Годишњег плана рада за период септембар 2022- фебруар 2023.године - извештај о раду директора, извештај о стручном усавршавању/директора, унапређењу квалитета васпитно образовног рада, развојног плана, програма васпитања и образовања. - Давање сагласности на Извештаја о педагошко-инструктивном раду - Презентација превентивних активности вртића „Здравац“
07.03.2023.	- Информисање чланова Савета родитеља о најповољнијој понуди туристичке агенције за организовање и реализацију једнодневне екскурзије – излета за децу Предшколске установе „Ђулићи“.
04.04.2023.	- Упознавање чланова Савета родитеља са организацијом рада Предшколске установе „Ђулићи“ Зајечар
15.06.2023.	- Обавештење о завршеним радовима на реконструкцији вртића „Ђурђевак“ - Разматрање – Сагласност на Извештај о реализацији једнодневне екскурзије – излета. - Сагласност на Извештај директора о реализацији годишњег плана стручног усавршавања 2022/2023 годину

	- Сагласност на Извештај о реализацији годишњег плана стручног усавршавања директора 2022/2023 годину - Сагласност на Извештај о унапређењу квалитета васпитно – образовног рада за 2022/2023 годину - Сагласност на Извештај о самовредновању за 2022/2023. Годину

14. 2. Реализација плана Управног одбора

Време	Реализоване активности
12.09.2022.	- Доношење одлуке о усвајању Извештаја о остваривању Годишњег плана рада за 2021/2022. Годину праћење реализације програма и свих планираних активности - Доношење одлуке о усвајању Извештаја о раду директора за 2021/2022.годину - Доношење одлуке о усвајању Извештаја о стручном усавршавању за 2021/ 2022. годину - Доношење одлуке о усвајању Извештаја о стручном усавршавању директора за 2021/ 2022. годину - Доношење одлуке о усвајању извештаја о унапређивању квалитета васпитно-образовног рада за 2021./2022. годину - Доношење Годишњег плана рада Установе за 2022./2023. годину - Доношење Годишњег плана рада директора установе за 2022./2023. годину - Доношење Годишњег плана стручног усавршавања за 2022./2023. годину - Доношење Годишњег плана стручног усавршавања директора установе за 2022./2023.годину - Доношење Одлуке о усвајању Извештаја о остваривању развојног плана - Доношење одлуке о усвајању Извештаја о остваривању програма васпитања и обрзовања - Доношења Анекса Предшколског програма - Избор представника локалне самоуправе за чланство у Тимовима - Доношење Измењеног Финансијског плана за 2022.годину - Утврђивање Предлога Финансијског плана за 2023.годину - Доношење Процене ризика од катастрофа - Доношење Плана заштите и спасавања
12.10.2022.	- Доношење одлуке за реализацију различитих облика и програма – курс енглеског језика
24.10.2022.	- Доношење Правилника о мерама, начину, и поступку заштите и безбедности деце у ПУ "Ђулићи" Зајечар. - Давање Сагласности на План интегритета Установе - Утврђивање умањеног Предлога Финансијског плана Установе за 2023. годину - Доношење Измењеног Финансијског плана установе за 2022.
22.11.2022.	- Доношење одлуке о годишњем попису имовина и обавеза за 2022. године - Доношење Правилник о изменама и допунама Правилника о рада ПУ „Ђулићи“ Зајечар

	-Доношење одлуке о свођењу салда на нулу – конто потраживање од купаца (КТО 1221110)
08.12.2022.	- Верификација новог члана управног одбора ПУ „Ђулићи“ Зајечар - Доношење одлуке о усвајању измењеног финансијског плана за 2022. годину - Доношење одлуке о усвајању финансијског плана за 2023. годину - Давање сагласности на план јавних набавки за 2023. годину - Одлучивање о захтеву запослене Ђокић Слађане - Презентација резултата пројекта „ДИГИТАЛНИ ЂУЛИЋИ“
26.01.2023.	- Доношење Анекса годишњег плана рада установе за 2022/2023. годину - Доношење Анекса предшколског установе за 2022/2023. годину - Доношење програма пројекта „Дигитални вртић“
09.02.2023.	- Доношење одлуке о усвајању извештаја о извршеном попису имовина и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године - Доношење одлуке о измењеном финансијском плану за 2023. годину - Доношење правилника о изменама и допунама Правилника о раду Предшколске установе „Ђулићи“ Зајечар - Обавештење о реконструкцији, адаптацији и санацији вртића „Ђурђевак“
28.02.2023.	- Доношење одлуке о усвајању Извештаја о остваривању Годишњег плана рада за период септембар 2022- фебруар 2023. Године– праћење реализације програма и свих планираних активности -Доношење одлуке о усвајању Извештаја о остваривању Плана стручног усавршавања директора за период септембар 2022- фебруар 2023.године -Доношење одлуке о усвајању Извештаја о реализацији Годишњег плана рада директора за период септембар 2022- фебруар 2023. Године -Доношење одлуке о усвајању Извештаја о остваривању Плана стручног усавршавања за период септембар 2022- фебруар 2023. Године - Доношење одлуке о усвајању Извештаја о унапређењу квалитета васпитно-образовног рада за период септембар 2022- фебруар 2023. Године -Доношење одлуке о усвајању Извештаја о остваривању Развојног плана Установе за период септембар 2022- фебруар 2023. Године -Доношење одлуке о усвајању Извештаја о остваривању програма васпитања и образовања за период септембар 2022- фебруар 2023.године - Доношење одлуке о усвајању Извештаја о педагошко-инструктивном раду - Доношење одлуке о усвајању Финансијског извештаја за 2022. Годину - Упознавање чланова Управног одбора са радовима на реконструкцији, адаптацији, санацији и дигитализацији вртића „Ђурђевак“
01.03.2023.	-Доношење одлуке о отпису прозора
04.04.2023.	- Упознавање чланова Управног одбора са организацији рада Предшколске установе „Ђулићи“ Зајечар
09.05.2023.	- Доношење ускалеђеног финансијског плана Пу „Ђулићи“ Зајечар за 2023. годину са одлуком о првој измени и допуни буџета града Зајечара за 2023. годину и са изменом унутар конта
02.06.2023.	- Доношење ускалеђеног финансијског плана Пу „Ђулићи“ Зајечар за 2023. годину са Решењем о допуни апропријације из текуће буџетске резерве и са изменом унутар конта

16.06.2023.	- Обавештење о завршеним радовима на реконструкцији вртића „Ђурђевак“ - Усвајање Извештаја о реализацији једнодневне екскурзије – излета. - Усвајање Извештаја директора о реализацији годишњег плана стручног усавршавања за 2022/2023 годину - Усвајање Извештаја о реализацији годишњег плана стручног усавршавања директора за 2022/2023 годину - Усвајање извештаја о унапређењу квалитета васпитно – образовног рада за 2022/2023 годину - Усвајање извештаја о самовредновању за 2022/2023. годину
07.2023.	

15. РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА РАДА СТРУЧНИХ ОРГАНА

15.1. Реализација Плана рада Педагошког колегијума

Педагошки колегијум чине председници стручних актива васпитача и медицинских сестара. Председници тимова, стручног актива за арзвојно планирање и представници стручних сарадника Установе. Радам овог стручног органа председавао је и руководио директор Установе. Педагошки колегијум је радио у складу са Законом о основама система образовања и васпитања (члан 66)

У протеклом периоду одржано је седам седница Педагошког колегијума, на којима су разматрани садржаји предвиђени Годишњим планом рада Установе.

На одржаним седницама разматрана је планска документација Установе. Вршена је анализа педагошко инструктивног рада и дати кораци за унапређење постојећег стања у виду функционалног уређења средине, разноврснијег учешћа родитеља и локалне заједнице у пројектима, као и хоризонтална повезивања у установи у погледу професионалног развоја васпитног особља. Анализирано је стање опремљености по васпитним групама, као и расподела потребних средстава, материјала и дигиталне технологије у циљу што боље и садржајније имплементације Основа програма. Чланови колегијума су разматрали и оствареност Развојног плана и навели активности унапређивања компетентности васпитача на стручним активима, стручном усавршавању и хоризонталним повезивањима у циљу унапређења васпитно – образовног рада. Такође, разматрано је учешће деце на манифестација у локалној заједници са становишта добробити и безбедности деце и израђени Програми наступа.

Разматрани су радови за Стручну Конференцију васпитача и медицинских сестара – васпитача и након увида и анализе, дат стручни осврт и сагласност за презентовање на стручном скупу. Пратећи прописане критеријуме, предложена је сестра за конкурс за доделу признања „Најбоља сестра у 2022.“ из наше Установе. Разматране су понуде за реализацију програма енглески језик, који се усешно реализује у нашој установи.

Анализиране су предузете мере за побољшање рада у свим вртићима Установе, при чему су чланови колегијума истакли видљивост унапређења рада реализованим хоризонталним разменама између вртића, везано за подстицајну и инспиративну физичку средину и документовање у простору. Посебно је исткнута унапређење компетенција овом разменом и стицању нових увида.

Праћена је примена стручног усавршавања и предузимане су мере за реализацију постављених задатака. Тежи се што већој примени сегмената са обука, семинара, стручног усавршавања и видљивости тога у простору.

Разматран је израђен Програм пројекта „Дигитални вртић“ за набавку и опремање дигиталном технологијом вртића „Ђурђевак“, што ће створити услове у побољшању непосредног васпитно – образовног рада, развијање дигиталних компетенција,

ефикасније укључивање породице у развијање реалног програма.

Разматран је Извештај о реализацији Годишњег плана рада, извештај о стручном усавршавању, извештај о самовредновању и реализацији активности из Развојног плана. Разматрана је структура формираних васпитних група, приказана је презентација извештаја о самовредновању, извештај о реализованој екскурзији, извештај о унапређењу квалитета васпитно-образовног рада, извештај директора о реализацији годишњег плана стручног усавршавања васпитача, медицинских сестара-васпитача и стручних сарадника са анализом примене стечених знања и вештина, вредноване су активности рада васпитача, медицинских сестара-васпитача и стручних сарадника, вреднована је оствареност Развојног плана, анализиран је рад вртићких актива и актива ментор-приправник.

15.2. Реализација Плана рада Колегијума Установе

У циљу спровођења јединствене пословне политике, усклађивања тимског рада и координације рада служби Установе, образован је Колегијум установе. Одржано је 9 састанака. Колегијум Установе чине: директор, главни васпитачи, шефови служби, сарадник за превентивно здравствену заштиту и нутрициониста. Састанци Колегијума организовани су једном месечно, по потреби и чешће путем вибер група. Основни послови и задаци на којима је Колегијум радио током године су: унапређење организације рада у свим вртићима и службама, предлагање мера за унапређивање основних функција Установе, координација у циљу остваривања основних функција Установе, унапређење тимског рада на нивоу Установе, праћење долазности деце и разлоге одсуства деце, праћење наплате услуга Установи и кораци за унапређење наплате, праћење реализације задатака на исхрани деце, разматрање материјално техничких услова рада и одржавања објеката, санитарно-хигијенски услови у Установи. Колегијум је у овој години радио на унапређењу организације рада у свим вртићима, предлагање мера за унапређење основних функција установе, унапређењу тимског рада. Праћење реализације програма планираних годишњим планом рада и осталим питањима од значаја за спровођење јединствене пословне и финансијске политике.

15.3. Реализација Плана рада Васпитно-образовног већа

Васпитно-образовно веће чине медицинске сестре васпитачи, васпитачи, стручни сарадници, медицинске сестре на пзз које учествују и раду Већа и директор Установе. Седнице васпитно образовног већа сазивао је и њима руководио директор. Рад Васпитно-образовног већа се одвијао на седницама у складу са Годишњим планом рада. У периоду од септембра 2022. до фебруара 2023. Одржано је 4 седница Васпитно-образовног већа на којима је разматрана планска документација, као и извештај о педагошко-инструктивном раду, анализирани ефекти заједничких пројеката на нивоу вртића реализованих у току летњих месеци као и ефекти манифестација у којима је укључено више вртића. Извршена је анализа стања опремљености у васпитним групама у погледу разноврсности и количине средстава и материјала, разматране су и текуће активности. Реализована је размена увида и прикупљеног материјала након посете Кластер центру вртић „Младост“ Чачак (8 васпитача из језгра промена и стручни сарадник)

Донета је Одлука о набавци дидактичких средстава, материјала и играчака.

Разматран су извештаји планских докумената и извештај о реализацији екскурзије.

Директор, Тања Јовановић

15.4. Реализација плана рада Актива за Развојно планирање

У периоду септембар 2022.- август 2023. одржано је осам састанка. На састанцима је операциолизован Развојни план за период септембар-август, договорен је начин прикупљања и чувања верификатора о остварености Развојног плана, конинуирано је остварена евалуација реализованих активности. Договорено је повезивање група приликом хоризонталног вредновања простора васпитача из других објеката ради бољег сагледавања, дискусије и професионалног повезивања. Преиспитивани су могући начини промоције установе и договорани кораци за промоцију на фејбук профилу и сајту, разматрани су и остали начини промоције рада. Чланови актива су анализирали ваљаност доказа о остварености васпитно – образовног рада што је представљало основ за израду акционог плана унапређења ове области. Израђен је протокол за вредновање транзиције са Основним школама. Континуирано су операционализоване активности на месечном нивоу што је допринело ефикаснијем планирању и евалуацији активности. Промоција дечијих права у локалној заједници и учешће на манифестацијама допринело је бољој видљивости вртића у локалној заједници. Реализоване хоризонталне размене у вртићима допринеле су професионалном оснаживању и повезивању практичара. Континуираном сарадњом са основним школама створени су услови за постепене прелазе на свим нивоима. У протеклом периоду реализована је акција за повећање обухвата деце у селу Велики Извор.

Васпитач, Тијана Голубовић Мицић

15.5. Реализација Плана рада Стручног актива васпитача

У периоду од септембра 2022. до августа 2023. одржано је 4 Актива. Активи су одржавани у складу са динамиком Годишњег плана рада Установе. У односу на постављене циљеве и планиране кораке у реализацији рада Актива, могу се издвојити следећи ефекти:

- Остварена је анализа постојеће физичке средине осталих вртића у односу на поставке дате у Основама, као и размена искустава и сазнања о подстицајној средини међу свим вртићима установе;
- Реализовани су прикази примера готових пројеката и рефлексивна као предуслов за креирање плана стручног усавршавања; постигнуто је разумевање принципа у развијању реалног програма вртића;
- Ојачане су компетенције васпитача тумачењем истих на Активима, кроз конструктивну критичку дискусију;
- Мапиране су установе у локалној заједници кроз садржаје стручног усавршавања, уз чију сарадњу је развијан контекст реалног програма у вртићима;
- Видљиви почети рефлексивног сагледавања праксе у процесу саморефлексије васпитача (користећи питања за дискусију на презентацијама);
- Побољшано разумевање у документовању дечијег портфолија
- Оснажене су иницијативе васпитача за приказивањем другачијих облика садржаја стручног усавршавања (сегменти у пројектима, сарадња са локалном заједницом...)
- Реализоване су презентације садржаја стручног усавршавања планиране Годишњим планом стручног усавршавања по дефинисаним оквирним периодима;
- Постигнути су ефекти хоризонталне размене дискусијом унутар онлајн заједнице путем вибер апликације;
- Побољшано је разумевање компетенција васпитача кроз конструктивно тумачење стручног усавршавања и рефлексивно уочавање ефеката;
- Остварени су кораци унапређења у погледу сагледавања концепције НОП у односу на дете, простор, документовање, сарадњу са породицом и локалном заједницом;
- Унапређено је разумевање важности дечјег портфолија као ресурса за праћење дечјег напредовања, постигнућа и индивидуалног ангажовања у оквиру пројеката;

- Дефинисане су области развоја за наредни период које се тичу грађења личног портфолиа у контексту НОП;
- Ојачане су дигиталне компетенције васпитача употребом дигиталних алата представљених након Еразмус + обуке и пројекта "Дигитални Ђулићи", у свакодневном раду и за потребе представљања примера добре праксе;
- Дефинисани су различити облици и начини укључивања одраслих у креирање реалног програма ВОР-а, што је предуслов за иновације у непосредном раду практичара.
- Путем дигиталних платформи васпитачи су пратили обуку за имплементацију нових основа као и обуку «Поршка развоју дигиталних компетенција практичара у ПУ»

Сходно извештају, може се закључити да је неопходно да у наредном периоду организујемо већу број хоризонталних размена међу васпитачима.

Дискусија праћена записницима говори у прилог високом нивоу освешћености васпитача, који у примерима добре праксе изналазе личну мотивацију и конкретне сегменте побољшања професионалног деловања.

Као област развоја за наредну школску годину Актив планира већу употребу дигиталног окружења за реализацију, садржаја стручног усавршавања уз имплементирање вештина и знања стечених обукама за развој дигиталних компетенција реализованих у овој радној години.

Такође, у складу са претходним искуствима, планира се непосреднија сарадња васпитача-практичара са члановима стручне службе, и то кроз покретање заједничких истраживања праксе, тимски рад на планирању и реализацији пројеката, кроз критичко сагледавање простора и документације, као и кроз дефинисање будућих садржаја стручног усавршавања на нивоу Установе.

Председник Актива, Катарина Софтић-Цветковић

15.6. Realizacija Plana rada Strucnog aktivа vaspitача pripremnog predškolskog programa

У периоду од септембра 2022. до августа 2023. Одржано је 5 актива. Активи су одржавани у складу са динамиком Годишњег плана рада Установе.

Актив вaspитача се бавио следећим темама:

- израђивањем програма за учешће на манифестацији поводом обележавања Ускршњих празника

- израдом договора о завршњим дружењима деце, вaspитача и родитеља

- разменом искустава о документовању у дечјим портфолијима.

У односу на постављене циљеве и планиране кораке у реализацији рада Актива, могу се издвојити следећи ефекти:

- Побољшано разумевање пружању подршке почетној писмености у години пред полазак у школу

- Побољшана сарадња са основним школама како у циљу реализације реализације транзиције, тако и циљу учења у аутентичном окружењу

- Побољшано разумевање у документовању дечијег портфолија

- Остварена је анализа постојеће физичке средине осталих вртића у односу на поставке дате у Основама, као и размена искустава и сазнања о подстицајној средини међу свим вртићима установе;

- Реализовани су прикази примера готових пројеката и рефлексија као предуслов за креирање плана стручног усавршавања; постигнуто је разумевање принципа у развијању реалног програма вртића;

- Ојачане су компетенције вaspитача тумачењем истих на Активима, кроз конструктивну критичку дискусију;

- Мапиране су установе у локалној заједници кроз садржаје стручног усавршавања, уз чију сарадњу је развијан контекст реалног програма у вртићима;

- Видљиви почети рефлексивног сагледавања праксе у процесу саморефлексије вaspитача (користећи питања за дискусију на презентацијама);

- Унапређене су дигиталне компетенције вaspитача након хоризонталне размене и обуке у оквиру пројекта "Дигитални Ђулићи";

- Оснажене су иницијативе вaspитача за приказивањем другачијих облика садржаја стручног усавршавања (сегменти у пројектима, сарадња са локалном заједницом...)

Побољшано разумевање документовања у дечјем портфолију

- Побољшана сарадња са основним школама како у циљу транзиције, тако и у циљу учења у аутентичном окружењу

- Побољшано информисање запослених о значају неговања дечјих права.

Председник Актива, Сања Микановић

15.7. Realizacija Plana rada Strucnog aktivа медицинских сестара вaspитача

У периоду од септембра 2022. до августа 2023. Одржано је 6 актива. Активи су одржавани у складу са динамиком Годишњег плана рада Установе. Као новина истакла се потреба за планирањем и реализацијом хоризонталног учења у оквиру Актива мсв. што се показало као позитивно искуство које доприноси унапређењу праксе. Реализовања су три Хоризонтална учења у периоду од марта до јуна са унапред испланираним сценаријом на теме грађења и одрживости подстицајног физичког окружења радне собе и заједничких простора, дечији портфолио и процесом развијања пројеката и видљивости у простору. У односу на постављене циљеве и планиране кораке у реализацији рада Актива, могу се издвојити следећи ефекти:

- успешна транзиција породица – вртић, квалитетна размена потребних информација уз уважавање потреба имогућности сваке породице (индивидуални разговори, родитељски састанци, вибер групе)

- остварени различити облици сарадње са породицом који доприносе унапређењу живота и рада у вртићу (родитељ експерт, дружења, радионице, акције уређења)
- испитивање потреба породице и реализација тематског родитељског састанка са циљем јачања компетенција родитеља
- повезивање практичара и размена примера реалне праксе у установи и ван ње
- унапређена је двосмерна сарадња са представницима локалне заједнице
- континуирано вредновање компетенција васпитача
- стручним усавршавањем унапређене су компетенције васпитача и реализација реалног програма
- побољшано документовање дечијег портфолиа након хоризонталних размена
- побољшано грађење модстицајног физичког окружења
- критички сагледаван рад стручног актива
- унапређен превентивни рад.

Председник Актива Марина Младенов

15. 8. Реализација плана рада Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

У периоду септембар 2021.-август 2023. одржано је 8 састанака тима за заштиту на којима је: преиспитивана безбедност и предузимане мере за побољшање, дефинисани кораци на нивоу појединачног објекта и регулисане и усклађене активности са законском регулативом.

- Израђен је Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности деце у ПУ „Ђулићи“
- Израђен је План стварања инклузивног окружења у сарадњи са тимом за инклузију.
- Израђен је План реализације активности за унапређење родне равноправности, праведности и превенцију родних стереотипа.
- Анализирали смо односе на нивоу васпитних група и благовремено предузимали корак за побољшање у сарадњи стручне службе, васпитача и родитеља што је допринело је унапређењу социјалних односа у групама.
- Преиспитивали смо употребу реалних предмета у групи, размењена су искуства што је допринело безбедном коришћењу истих у функцији учења.
- Преиспитујући безбедност на нивоу свих вртића постигнуто је благовремено укључивање техничке службе у отклањању кварова.
- Израђени су флајери: Права детета (вртић „Маслачак“), Толеранција и уважавање различитости (вртић „Здравац“), „Предности и ризици коришћења дигиталних технологија“ (вртић „Ђурђевак“), „Развијање мултикултуралности у вртићу“ (вртић „Љиљан“), презентација „Сарадња са породицом у НОП-у (вртић „Пламенац“), постер „Локална заједница у развијању реалног програма“ (вртић „Свитац“) и ппт презентације о реализацији превентивних активности које су дељене родитељима у вибер групи.
- Тежили смо ка усклађивању превентивних активности са контекстом развијања реалног програма и видљивост превентивних активности на нивоу сваког вртића уз укључивање родитеља.
- Интензивно смо *промовисали* превентивне активности на друштвеним мрежама, реализовали акције за промоцију дечијих права.
- Васпитачи су реализовали превентивне активности и пружали подршку социо-емоционалним компетенцијама деце: свест о себи, свест о другима, саморегулација, успостављање односа и одговорно доношење одлука.
- Успостављали смо партнерску сарадњу са породицом, подстицали њихову проактивну и смислену партиципацију у процесу трудећи се да препознамо и

уважимо њихова права.

- **Васпитачи и деца** из наших вртића су обележала Дан планете земље, а васпитачи и деца из „Љиљана“ су реализовали акцију промоције у локалној заједници користећи костиме и маске са еколошким порукама.
- У вртићу „Свитац је покренута акција „Чепом до осмеха“ са децом, родитељима и васпитачима, док је у вртићима „Здравац“ и „Пламенац“ реализована музичка радионица са родитељима и децом. У вртићу „Ђурђевак“ је реализована радионица од стране стручног сарадник психолога под називом „Социо-емоционално учење код деце“.
- Интензивно смо креирали окружење које уважава различитост и истицали како је размишљање и учење деце и васпитача о различитости видљиво у простору вртића и радне собе.
- Васпитачи су план превенције интегрисали у свакодневни васпитно-образовни контекст што је видљиво у пројектним причама.
- Континуирано је пружана додатна подршка деци и њиховим родитељима из мањинских и осетљивих група, сметње у развоју, инвалидитета идентификовањем деце и породица којима је потребна додатна подршка и израдом оперативног плана пружања подршке у сарадњи са тимом за инклузију, чиме су створени услови за превенцију дискриминације.
- Педагошки асистент је указивала на значај поштовања ромске културе и обележила Дан рома у вртићу „Маслачак“. Такође,
- У сарадњи са Центром за социјални рад, Интерресорном комисијом и ШОСО „Јелена Мајсторовић“ благовремено су идентификована деца и породице са потребом за свим врстама подршке.
- Присуство вебинару „Безбедност деце/ученика на интернету - могућности континуиране едукације кроз образовни систем“,
- Присуство чланова СТИО тима обуци „Наставници/васпитачи као носиоци квалитетног образовања за сву децу“
- Извршена анализа и примена педагошких ситуација из Оквира за програм рада са децом раног узраста што је члановима тима допринело разумевању по питању реаговања у одређеним ситуацијама.

Педагог, Соња Стокић

15.9. Реализација плана самовредновања и рада Тима за самовредновање

Тим за самовредновање је у периоду од септембра 2022.године до јуна 2023.године одржао 15 састанака, у складу са предвиђеном динамиком Годишњег плана рада Установе. Чланови тима који су прошли менторску обуку су детаљно информисали остале чланове тима о новинама и контексту процеса самовредновања. Заједнички је анализиран досадашњи начин самовредновања и сагледане су досадашње активности, извештај о самовредновању, развојном плану, о стручном усавршавању како би одабрали област за самовредновање у текућој радној години. У циљу постизања позитивне климе организовали смо активне вртића на којима су чланови тима указали на значај самовредновања и информисали васпитно особље о плану рада самовредновања. Чланови Тима у свом раду применили су и SWOT анализу за сагледавање климе унутар установе, уочавајући слабости и препреке које је могуће превазићи у пракси. Од снага издвајамо стручност, отворену комуникацију, флексибилност и пружање помоћи једни другима. Као једну од слабости увидели смо недовољно писаног, промотивног материјала за процес самовредновања што смо побољшали израдом плаката, брошуре и презентације. Овде додајемо недовољну укљученост чланова вртића што смо превазишли мотивисањем запослених путем видео презентације. Једнолично информисање родитеља побољшали смо разноврсним укључивањем родитеља у процес самовредновања, партнерској сарадњи и промоцији професионалног рада и деловања.

Ради промене климе за процес самовредновања чланови тима тежили су ка већој отворености у самовредновању договарајући правила комуникације, усмеравајући се на ситуације које је могуће променити како би се успоставило поверење на свим нивоима за реализацију овог процеса. Анализирани су стандарди и индикатори за одабрану област самовредновања: "Професионална заједница учења" на вртићким активима. Техником инсертовања препознавали смо верификаторе који говоре о остварености стандарда, правећи листу извора доказа. Договорени су и примењени различити инструменти за васпитаче и родитеље, као и консултације са децом и анализирани подаци. Реализоване су фокус групе са васпитачима; самом процесу је потпомогло постављање потпитања где су васпитачи и сестре образлагали разлоге својих ставова и предлагали мере за побољшање професионалне комуникације. Васпитачи су у фокус групи више вредновали саму област него у упитнику; поједини сегменти који су у упитнику ниско вредновани у фокус групи су вредновани високо након заузимања јединстваног става о значењу питања и дискусији и остварености истих. Васпитачи из других вртића који су присуствовали фокус групи су оснаживани за сам начин вођења фокус групе, креирање атмосфере и креирање потпитања која подстичу дискусију. Интервјуи са директором, помоћником директора, главним васпитачима, члановима Савета родитеља и Управним одбором су допринели вишеперспективности процеса самовредновања.

У свим вртићима консултације са децом обављене су са великим бројем уписане деце од јасленог до припремног узраста. Приликом реализације консултовања деце коришћене су различите технике бележења дечијих одговора, као што су мапе, цртежи, графикони и скале. С обзиром на разноврсност коришћених техника, консултовање деце одабрали смо за пример добре праксе. Чланови тима анализирали су резултате самовредновања квалитативним и квантитативним налазима стандарда и припадајућим показатељима.

Анализом индикатора изведен је закључак о остварености истих, а онда и оствареност целог стандарда. Утврдили смо да је стандард 3.1. Установа подстиче професионалну комуникацију делимично остварен; 3.2. У установи се негује клима поверења и заједништва у потпуности остварен; стандард 3.3. У установи се развија култура самовредновања и 3.4. Установа је место континуираних промена, учења и развоја неостварени и 3.5. Установа заступа професионално јавно деловање и активизам у заједници остварен. Анализа резултата области Професионална заједница учења разматрана је и на активу за развојно планирање као и на тимовима за обезбеђивање квалитета развоја установе и тиму за професионални развој. Чланови тима су на основу реализованих активности попунили образац са примерима добре праксе који се односи на начине документовања консултовања деце. Припремљен је нацрт извештаја о самовредновању квалитета рада у изабраној области, са препорукама за унапређење квалитета рада. На основу детаљне анализе нацрта чланови тима припремили су завршну верзију извештаја која је презентована свим релевантним учесницима у овом процесу. Извештај је разматрана на седници УО, Савету родитељ, В.О.В. –а и достављен ШУ и објављен на страници и сајту ПУ Ђулићи. Израђен је акциони план сходно предлогу из приручника за самовредновање и договорени су начини за праћење истог умрежавањем Тима за самовредновање са Активом за развојно планирање и тимом за унапређивање квалитета и развој установе.

Председник тима, Маријана Шкрјанец

15.10. Реализација Плана рада Стручног тима за инклузивно образовање

У периоду од септембра 2022. до августа 2023. године Стручни тим за инклузивно образовање састао се шест пута. Састанак који је планиран за децембар 2022. године, по годишњем плану рада Тима, реализован је у јануару 2023. године због немогућности окупљања већег броја чланова. На основу медицинске документације, Тим је идентификовао седамнаесторо деце са сметњама у развоју и инвалидитетом, именовано чланове тимова за пружање додатне подршке и пратио њихов рад у планирању и

реализацији транзиције деце на свим нивоима, као и у изради и ревидирању педагошких профила и мера индивидуализације. Уважавајући перспективу родитеља (примена упитника и разговор са чланом Савета родитеља), у октобру израђен је План сарадње са породицама деце којој је потребна додатна подршка. У наредним месецима Тим је пратио реализацију плана, односно начине којима су чланови тимова за пружање додатне подршке обезбедили континуитет и кохерентност искустава подршке за учење и развој деце, подржали учешће родитеља у планирању мера подршке, јачали родитељске компетенције и пружили подршку родитељима у сарадњи са другим установама и организацијама. Родитељи су континуирано информисани о програму ПОРИ и значају укључивања у исти путем индивидуалних разговора, паноа за родитеље и брошура. Путем флајера за родитеље, чланови Тима су приказали су да се различитост подржава, вреднује и представља извор учења и развоја заједнице. У сарадњи Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и Стручног тима за инклузивно образовање израђен је План стварања инклузивног окружења са следећим циљевима: развијање окружења које је подстицајно за учење и развој сваког детета и развијање осећања припадности детета и породице заједници вртића. Анализом реализације овог плана, чланови Тима су закључили да је и даље потребно промишљати о континуираном коришћењу и интегрисању разноврсних материјала, средстава и продуката који представља различите културе, људе различитих узраста и способности у процес развијања пројеката васпитно образовног рада, као и о различитим начинима приказивања учешћа породице у животу и раду вртића у заједнички просторима. Ради подржавања активног учешћа деце у развијању реалног програма Тим се бавио анализом дечијих портфолија. Као пример добре праксе у праћењу и документовању развоја и учења деце, чланови тима су истакли Приче за учење, помоћу којих, на основу препознатих диспозиција детета, васпитачи планирају даљу подршку. Чланови Тима су сарађивали са Интерресорном комисијом у процесу процене потреба за пружањем додатне образовне, здравствене и социјалне подршке. Остварена је и узajамна сарадња са ШОСО „Јелена Мајсторовић“ у циљу остваривања континуитета пружања подршке детету и породици. Представник Савета родитеља је активно учествовао у раду Тима путем вредновања досадашње праксе и давањем предлога за унапређење.

Председник Стручног тима за инклузивно образовање,
Светлана Тошић

15.11. Реализација Плана рада Тима за обезбеђивање квалитета и развоја установе

У периоду септембар 2022.-август 2023. одржано је шест састанака тима и један заједнички састанак са тимом за самовредновање рада Установе. Након увида у извештаје са терена, договорени су начини за унапређење васпитно – образовног процеса у свим сегментима. У раду су примењена рефлексивна питања за преиспитивање квалитета простора. Презентација стручног сарадника логопеда и васпитача из језгра након посете кластер центру у вртићу „Младост“ предшколске установе из Чачка допринели су још бољем стварању подстицајне и испиративне физичке средине, разумевању развијања пројекта у свим расположивим просторима, успостављању континуитета у истраживању, разумевању интегрисања рутине и ритуала у програмску концепцију. Ове активности и даље чине поље развоја којим ће се чланови тима бавити у наредном периоду. Анализом примене са семинара „Документовање као подршка учењу“ размењени су увиди о унапређеним сегментима праксе и дефинисани су будући кораци развоја који ће се дешавати путем хоризонталних размена како између вртића тако и унутар самих вртића. Разматрањем, закључено је да је веома битно да хоризонталне размене треба да поседују квалитет који води ка унапређивању праксе у смислу реализације заједничких пројеката и истраживања која унапређују праксу. У даљим корацима, потребно је да хоризонталне размене добију виши ниво и већи

квалитет. Чланови тима су увидели неравномерну тимску поделу задужења. Као меру за побољшање истакнуто је **сварање листе задужења** која ће бити на увид свима и која ће се пратити. Даљом анализом дошло се до увида да у наредном периоду треба унапредити видљивост учења у свим расположивим просторима вртића, као и сусретања деце различитог узраста у заједничким просторима вртића. Просторе треба обогатити продукцима из предходних пројеката, са којима ће се остала деца бавити, упознавати и учити. На Тиму је договорен избор критичког пријатеља и међусобно упаривање колегица из истог објекта у вредновању простора чиме је започето са развијањем модела критичког пријатеља. Анализирани су извештаји критичког пријатеља, а закључци су служили унапређењу рада на нивоу сваке васпитне групе. Након увида, сви чланови тима су се сложили да у наредном периоду треба фокус критичког пријатеља да буде на видљивости процеса учења у свим расположивим просторима вртића, као и на укључивању породице. Тим је пратио укључивање Локалне Заједнице У живот и рад Установе као и ефекте сарадње локалне заједнице и вртића. Констатовано је да је у свим вртићким групама укључена локална заједница (нарочито у старијим и припремним групама) у различитим видовима (облицима), док у појединим јасленим групама у неким вртићима није у довољној мери реализована сарадња са локалном заједницом због продужене адаптације деце. Такође и у појединим млађим групама није развијена сарадња са локалном заједницом у довољној мери. Истакнуто је, да би дошло до учења у аутентичном окружењу локалне заједнице битан је процес, тако да је фокус на истраживању, а не на „посети“ одређеним институцијама и местима у локалној заједници. Видљиво је да старије и припремне групе највише одлазе у локалне заједнице (нпр. у школе) и заједно са учитељима и наставницима истражују оно што их интересује и долазе до одговора. Чланови тима су препоручили да када васпитачи планирају сарадњу са локалном заједницом то мора да буде неко заједничко истраживање, у супротном је тешко рећи да та локална заједница доприноси развијању пројекта и да доводи до неког учења, као и да ми имамо ефекте те наше сарадње. Фокус треба да буде на унапређењу знања и истраживање. Чланови тима су се сложили да је „План учења у локалној заједници“ у многоме допринео унапређењу планирања сарадње са локалном заједницом и бољем документовању учења. У наредном периоду фокус треба да буде на то да деца након истраживања и учења у аутентичном окружењу локалне заједнице треба да стечена искуства пренесе на децу других узраста и тако пројекат шире на читав вртић, да након повраћа из локалне заједнице буду формиране просторне целине по дечијем стеченом искуству и да се у њима свакодневно одвија учење и истраживање кроз игру. Заједничком анализом учешћа у манифестацијама закључено је да је унапређена општа организација приликом изласка, подела задужења међу свим учесницима у циљу бољег функционисања и стварања безбедног окружења. Чланови тима су се сложили да су деца оснажена за учествовање на јавном наступу и да су имала прилику за интеракцију са децом осталих вртића као и могућност избора и начина изражавања своје креативности. Оно што би унапредили у наредном периоду, а то је већа ангажованост родитеља да учествују у припреми деце за јавни наступ, а и у самој припреми и планирању – заједничка израда Програма наступа.

Извештај израдила Марина Поповић

15.12. Реализација Плана рада Тима за професионални развој

У периоду септембар 2022.- август 2023. одржано је девет састанака и ако је планирано шест. Чланови тима су сарађивали поштујући принципе тимског рада, а улоге у тиму и задужења су равномерно дељена уз поштовање способности, знања и интересовања сваког члана појединачно. Стручни сарадник педагог је презентovala Водич за стручно усавршавање и том приликом су договорени кораци за преиспитивање културе вртића. Заједничко сагледавање радова колега и давање препорука и сугестија допринело је побољшању у разумевању концепције Основа програма. Преиспитивање видљивости

компетенција у радовима колега допринело је њиховом бољем разумевању сопствене праксе, праксе колега и пружио смерницу сваком појединцу у ком правцу треба да тече његов професионални развој. Највећи изазов био нам је рефлексивна на процес што смо тежили да превазиђемо увођењем рефлексивних питања након презентација радова, али ово подручје и даље представља поље развоја. Сагледавајући коришћење дигиталних технологија уочава се повећано коришћење дигиталног алата Канва у изради презентација сопствених радова у оквиру стручног усавршавања. Коришћење SWOT анализе за међусобно преиспитивање професионалних снага и слабости допринело је утврђивању потребе за подршком и организовање хоризонталних размена за међусобно оснаживање компетенција и ојачавање професионалне комуникације унутар установе. Анализом података добијених самопроценом компетенција васпитача закључено је да су снаге васпитача у области „Компетентност васпитача у непосредном раду са децом“, да треба развијати компетенције у области „Развијање професионалне праксе“. Препоруке чланова тима су да у наредном периоду коришћењем колаборативних и рефлексивних техника васпитачи унапреде размене на свим нивоима, да се умрежавају са васпитачима из других вртића и других установа на региону. Након процене квалитета личних портфолија свих учесника у васпитно – образовном раду чланови тима су договорили мере за усклађивање личних портфолија са стандардима компетенција за професију васпитача и стручних сарадника и њиховог професионалног развоја. Чланови тима су анализирали реализацију активности планираних развојним планом за област професионална заједница учења и дефинисани су правци унапређења. Договорено је да у наредном периоду акценат буде на подршци запосленима у усклађивању личних портфолија са Стандардима компетенција и Основама програма „Године узлета“, на преиспитивању успешности мера за промену окружења за учење и културе Установе као и самопроцени компетенција запослених. Чланови тима су вредновали рад тима и стручно усавршавање израдом полугодишњег и годишњег извештаја о раду тима, а након анализе података добијених у процесу самовредновања у Установи и самопроцени компетенција запослених израдили су план рада тима и оквирни план стручног усавршавања за наредну радну годину.

Председник тима Бојан Ђирић

15.13. Актив ментор-приправник

Актив приправника и ментора у овој радној години чинили су васпитачи и мед.сестре васпитачи у статусу приправника, њихови ментори и стручни сарадници.

У протеклом периоду одржана су два састанка актива ментор-приправник на коме је сагледаван рад приправника и ментора и пружана подршка у складу са исказаним потребама. Рад ментора и приправника праћен је и подржан и путем вибер групе. Стручни сарадник психолог је континуирано пратила рад приправника и сугерисала кораке у побољшању. Ментори су континуирано информисали службу о активностима приправника и они су након одгледаних активности указивали на правце унапређења у складу са стандардима квалитета. Приправници су благовремено израђивали припреме и водили евиденцију о свом професионалном развоју у личном портфолију и консултовали се о документовању у оквиру истог.

Психолог, Фадила Ђуг

15.14. Реализација Плана рада Стручног тима за превентивно-здравствену заштиту и исхрану

Реализоване активности	Динамика	Носиоци активности	Докази
✓ Изабран је председник,записничар и заменици ✓ Разматрани су задаци-програма пзз у Установи ✓ Разматрано је вођење здравствено превентивне документације ✓ Разматрана је процедура хигијенског одржавања играчака ,средстава и материјала за реализацију вор ✓ Разматран је квалитет исхране деце ✓ Разматрано је стручно усавршавање службе пзз	30.09 2022.	Павловић- Радуловић Лелица Лачевић Бранка Јасмина Ристић Величковић Јасмина Стојановић Сања Наталија Жикић	Записник Документција
✓ Разматрано је стварање сигурне и безбедне средине кроз реализацију програма пзз ✓ Разматране су процедуре хигијенског одржавања играчака , средстава и материјала за реализацију васпитно образовног рада ✓ Разматрано је здравствено епидемиолошко стање и спровођење неопходних мера превенције и сузбијања ширења заразних болести у колективу ✓ Разматрана је реализација спровођења здравствено васпитног рада и сарадња са породицом ✓ Разматрано је вођење здравствене документације и евиденције ✓ Разматрано је стручно усавршавање службе пзз ✓ Разматран је квалитет исхране деце	31.03.2023.	Павловић- Радуловић Лелица Лачевић Бранка Величковић Јасмина Стојановић Сања Наталија Жикић	Записник Документација

✓ Извештавање медицинске сестре сарадника на пословима. неге и пзз Сање Стојановић о присуству на Националном конгресу Д-1-233/23 мед.сестара ПУ Србије ✓ Анализа анкете о заинтересованости родитеља за тематски родитељски састанак из области пзз ✓ Разматрана је реализација програма пзз ✓ Предлог програма превентивно здравствене заштите за 2023/2024 ✓ Предлог плана рада медицинских сестара на пзз за 2023/2024 ✓ Предлог плана рада тима за 2023/2024 ✓ Разматрана је реализација стручног усавршавања медицинских сестара на пзз ✓ Разматран је квалитет исхране деце	24.05.2023.	Павловић- Радуловић Лелица Лачевић Бранка Величковић Јасмина Стојановић Сања Наталија Жикић	Записник Документација

Приоритетни задатак који се тиче стварања сигурне и безбедне средине је остварен кроз реализацију задатака програма превентивне здравствене заштите и исхране. Начин праћења: записници, документација.

Лица Павловић-Радуловић

16. РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА РАДА СТРУЧНИХ САРАДНИКА, САРАДНИКА И ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА

16. 1. Реализација плана рада помоћника директора

I Планирање и праћење праксе предшколске установе

У овој области, реализација је остварена мојим учествовањем у изради Годишњег плана рада установе, изради Плана стручног усавршавања, операционализацији Развојног Плана, изради плана и реализацији обележавања Дечије Недеље, Дана Установе, Нове године. Припремала сам материјал са терена и учествовала у раду комисије за пријем деце у вртић, као и у формирању васпитних група. Учествовала сам у раду комисије за одабир радних листова и часописа, као и у набавци и расподели материјала за васпитно – образовни рад по вртићима и васпитним групама у вртићима. Учествовала сам у изради Извештаја о реализацији годишњег плана рада установе. Израдила сам извештаје о обележавању Дечије Недеље, Дана Установе, Нове Године у Установи и Локалној Заједници. Учествовала сам у планирању ритма живота и рада у предшколској установи у складу са специфичностима узраста и потребама деце. Критички сам преиспитивала и анализирала стратегије и планове дефинисане у стратешким документима установе и дефинисала смернице за даљи рад у сарадњи са директором и стручним сарадницима. Учествовала сам у реализацији самовредновања као континуираног процеса истраживања и учења у пракси. Вршила сам педагошко – инструктивни рад. Учествовала сам у анализирању и критичком преиспитивању корака и процедура при планирању, праћењу, документовању и вредновању, односно самовредновању рада Установе и предлагању начина за њихово унапређење. Планирала сам и усклађивала властити професионални развој и

професионални развој запослених са приоритетима система сталног стручног усавршавања у сарадњи са Тимом за професионални развој. Израдила сам Извештај о реализацији Годишњег плана стручног усавршавања васпитача, медицинских сестара васпитача, стручних сарадника и сарадника са анализом резултата примене стечених знања и вештина, као и ефектима реализације за период септембар 2021 – август 2023. Водила сам евиденцију - електронску базу о стручном усавршавању запослених. Похађала сам акредитовани семинар „Документовање као подршка учењу“; онлајн вебинаре и обуке; учествовала сам на Сусретањима васпитача „Један дан у вртићу“ – Кладово, октобар 2022. и Стручној Конференцији васпитача, - Тара, децембар 2022. као координатор скупа; на Окружним Стручним сусретима васпитача – Ниш, април 2023; Стручној Конференцији васпитача – Кладово, април 2023. као координатор скупа; пратила Конференцију-стручни скуп „Дигитално образовање 2023“ путем интернета, учествовала на обуци „Наставници/ васпитачи као носиоци квалитетног васпитања и образовања за сву децу“ – Сокобања, мај 2023.; била једна од организатора и координатора 3. Конгреса стручних радника предшколских установа Србије – Београд, јун 2023; завршила онлајн обуку „Подршка развоју дигиталних компетенција практичара у предшколским установама“, јун 2023.; пратила сам Стручно усавршавање и презентовање радова у Установи; Пратила стручну литературу.

II Развијање заједнице предшколске установе

Активности у оквиру ове области су реализоване у сарадњи са директором, стручним сарадницима и сарадницима у оквиру рада стручних органа и тимова, при чему смо редовно размењивали све потребне информације. Сарађивала сам са директором и стручним сарадницима у планирању и спровођењу активности за јачање сарадничких односа у колективу и грађење односа поверења и уважавања. У решавању проблемских ситуација у колективу, стварала услове за отворену, аргументовану и конструктивну комуникацију. Правовремено сам информисала запослене о актуелним стручним дешавањима у установи и планирала њихово сврсисходно укључивање. Учествовала сам у организовању различитих облика хоризонталног учења унутар установе, ради унапређења васпитачких компетенција. Заједнички смо анализирали потребе породице у односу на програм, радили на укључивању и разумевању њихове перспективе у циљу планирања различитих облика сарадње и учешћа. Укључивала сам се са осталим сарадницима у реализацији транзиције – разменом информација значајним за укључивањем детета у вртић. Заједно са стручном службом преиспитивали смо односе у јасленим групама, као и квалитет планова учења у аутентичном окружењу и осмишљавали мере за унапређење. Подстицала сам васпитаче на промоцију професије васпитача, како приликом сарадње са локалном заједницом и прославе пројекта тако и приликом учешћа на манифестацијама. Предлагала сам потенцијална места за учење у аутентичном окружењу и обраћала се дописима како би се та сарадња остварила. Учествовала сам у промовисању важности квалитетног предшколског васпитања и образовања у стручној и друштвеној јавности, учествовањем на Сусретањима васпитача, Стручним Конференцијама васпитача и Конгресу стручних радника предшколских установа Србије. Као председник Удружења васпитача Тимочке Крајине и потпредседник Савеза удружења васпитача Србије, активно сам укључена у рад стручног друштва, струковних удружења, стручним телима, комисијама.

III Развијање квалитета реалног програма учешћем на нивоу вртића

Моја реализација у овој области, остварена је укључивањем у развијање реалног програма давањем предлога и подршке васпитачима у планирању тема/пројеката заснованих на принципима развијања реалног програма, посебно у повезивању пројекта са окружењем, користећи ресурсе Локалне Заједнице. Пратила сам реализацију Плана одласка у ЛЗ и учења у аутентичном окружењу. Пружала сам подршку, давала предлоге и непосредно учествовала у уређивању простора у вртићима, у складу са критеријумима

квалитетног физичког окружења. Пружала сам подршку васпитачима у документовању њиховог рада и видљивост учења деце на процесним паноима и дечијим портфолијима, као и при укључивању породице у развијање реалног програма и у остваривању различитих облика сарадње са породицом. Радила сам на повећавању различитих служби у установи (стручна, техничка, превентива) по питањима која су значајна за развијање реалног програма у вртићу. Учествовала сам у рефлексивном преиспитивању димензија реалног програма и подстицала рефлексивна питања ради унапређења стручне анализе и критичке дискусије. Учествовала сам у припреми садржаја за Стручне Конференције васпитача, као и у активностима заједничке анализе и могућности примене у пракси увида и сазнања васпитача са обука, пројеката. Учествовала сам у промоцији Установе и предшколског програма у селу Велики Извор, јун 2023. (деца, родитељи, запослени).

16.2. Реализација плана рада педагога

I Планирање и праћење праксе предшколске установе

Активности у оквиру ове области су реализоване путем учешћа у изради Годишњег плана, Развојног плана за радну 2022.-2023., Анекса предшколском програму и Анекса годишњем плану, Извештаја о реализацији годишњег плана рада установе. Такође, преузимала сам улоге у тимовима и предлагала мере за побољшање након вредновања структуралних димензија програма. Учествовала сам у раду тима за пружање додатне подршке у сарадњи са васпитачима и осталим сарадницима и осмишљавала мере подршке за децу и њихове породице. Континуирано сам радила на праћењу, вредновању и редифинисању стратешких докумената установе након сагледавања и критичког преиспитивања истих. Учествовала сам у реализацији процеса самовредновања и подстицала васпитаче на реално сагледавање њиховог рада у складу са показатељима праксе, а родитеље на учешће у процесу. Учествовала сам у анализи и интерпретацији података самовредновања и креирању презентације за извештавање свих учесника о резултатима самовредновања. Израдила сам Акциони план за унапређење установе са члановима тима за самовредновање, тимом за унапређење квалитета и активом за развојно планирање и интегрисала га у стратешку документацију. Такође, заједнички смо осмишљавали и нове инструменте за праћење и вредновање праксе установе (сарадњу са локалном заједницом, транзицију са школом, сарадњу са породицом..). Планирала сам и реализовала учешће у васпитној пракси одређеног вртића у складу са приоритетима промене васпитне праксе. Планирала сам и усклађивала властити професионални развој и професионални развој запослених са приоритетима система сталног стручног усавршавања у сарадњи са тимом за професионални развој. У сарадњи са васпитачима идентификовала сам примере добре праксе који су представљени на хоризонталним разменама. Осмишљавала сам и подстицала реализацију активности из Развојног плана у сарадњи са Активом за развојно планирање. Остварила сам сарадњуса студентињом на пракси и упознала је са документацијом установе и Основама програма „Године узлета“. Учествовала сам у изради плана набавке средстава, материјала и дигиталне опреме за вртић „Ђурђевак“, иницирала примену лап топова у развијању професионалне праксе. Учествовала сам у изради програма „Дигитални вртић“ и изради извештаја о реализацији програма.

II Развијање заједнице предшколске установе

Активности у оквиру ове области су реализоване пружањем стручне подршке директору, сагледавањем услова и ресурса и отварањем питања које помажу да се темељније преиспитују и усклађују одлуке и активности из различитих домена рада установе (васпитно-образовне, здравствено-превентивне) у циљу квалитетног остваривања

васпитно образовног рада као примарне делатности установе. Редовно сам размењивала увиде и информације са директором, помоћником директора и осталим сарадницима и заједнички смо спроводили активности за јачање сарадничких односа у колективу и грађење односа поверења и уважавања. Подстицала сам васпитаче на међусобну размену увида у простор на нивоу вртића. У протеклом периоду реализовала сам радионицу „Колаборативне и рефлексивне технике“. Континуирано смо решавали проблемске ситуације у колективу и стварали услове за отворену, аргументовану и конструктивну комуникацију. Запослене смо информисали континуирано о актуелним стручним дешавањима у установи, узимали њихову перспективу у обзир и планирали њихово сврсисходно укључивање. Идентификовала сам примере добре праксе (простора, документовања..) и учествовала у организовању различитих облика хоризонталног учења унутар установе ради унапређења васпитачких компетенција. Предлагала сам васпитачима литературу у складу са исказаним потребама за унапређење праксе. Заједнички смо анализирали потребе породице у односу на програм, радили на укључивању и разумевању њихове перспективе у циљу планирања различитих облика сарадње и учешћа. Са васпитачима на нивоу смо идентификовали родитеље-експерте из различитих области ради подстицања њиховог сврсисходног укључивања у рад група. Укључивала сам се са осталим сарадницима у реализацији транзиције – разменом информација значајним за укључивањем детета у вртић. Пружали смо стручну подршку породицама у осетљивим периодима и у складу са исказаним потребама у оквиру саветовалишта. Учествовала сам у реализацији општег родитељског састанака за родитеље новоуписане деце и упознала их са програмом сарадње са породицом и начинима њиховог учешћа. Предлагала сам израду и промоцију промотивног материјала за децу и породице у сарадњи са тимом за заштиту. Израдила сам презентацију за родитеље: „Безбедност деце на интернету“. Након праћења социјалне климе у групама иницирала сам реализацију превентивних активности у сарадњи са тимом за заштиту. Преиспитивала сам односе у јасленим и млађим групама, учешће стручне службе у непосредном раду са васпитачима и израдила инструмент за документовање сарадње васпитача и стручних сарадника. Подстицала сам васпитаче на промоцију професије васпитача и промоције дечијих права, како приликом сарадње са локалном заједницом и прославе пројекта тако и приликом учешћа на манифестацијама. Предлагала сам потенцијална места за учење у аутентичном окружењу и обраћала се дописима како би се та сарадња остварила. Преиспитивала сам квалитет планова учења у аутентичном окружењу са помоћником директора и осмишљавала мере за унапређење. Сарађивала сам са стручним сарадницима из Власотинца, Сомбора и Неготина у циљу размене искуства и имплементацији основа и развијања професионалне заједнице. Повезивала сам се са представницима Уницефа ради организовања обуке за Нове основе програма. Учествовала сам на обуци. Наставници/васпитачи као носиоци квалитетног вапитања и образовања за сву децу са члановима тима за инклузивно образовање.

III Развијање квалитета реалног програма учешћем на нивоу вртића

Активности у оквиру ове области су реализоване укључивањем у развијање реалног програма давањем предлога за промену и кроз непосредно учешће; заједничким истраживањем извора сазнања и предлагањем могућих активности за рад у групи. Приликом боравка у групи сугерисала сам надоградњу целина у циљу подстицајности, али и реконструисање простора у његово стављање у функцију подршке дечијим диспозицијама. Пружала сам подршку васпитачима у документовању њиховог рада у тематском портфолију и учења деце на процесним паноема и дечијим портфолијима. Учествовала сам у планирању и реализацији заједничког пројекта „Наш вртић-наше градилиште“ са васпитачима из вртића „Ђурђевак“ и стручним сарадником логопедом. Заједно са васпитачима истраживала сам изворе сазнања и предлагала начине њихове имплементације у развијању програма како би се пружила подршка холистичком развоју деце. Радила сам на повезивању различитих служби у установи (стручна, техничка,

превентива) по питањима која су значајна за развијање реалног програма у вртићу. Непосредно сам учествовала у уређењу физичке средине и указивала васпитачима на могућност пренамењивања средстава и материјала у оквиру пројекта. Учествовала сам у рефлексивном преиспитивању димензија реалног програма и предлагала рефлексивна питања и примену рефлексивних техника ради унапређења критичке дискусије. Указивала сам васпитачима на релевантне ситуације и садржаје које треба документовати, а који говоре у прилог учењу деце и васпитача и пружању подршке добробити свим учесницима. Сагледавала сам и процењивала услове за упис и боравак деце којој је потребна додатна подршка и развијала стратегије за додатну подршку деци и њиховом активном учешћу у животу групе. Сарађивала сам са васпитачима у креирању и коришћењу инструмента за вредновање предшколског програма у циљу њиховог даљег развијања. Учествовала сам у припреми садржаја за стручне сусрете васпитача и медицинских сестара васпитача. Била сам координатор хоризонталне размене приликом посете центру кластера вртићу „Лане“ у Пироту и презентовала увиде васпитачима који су служили развијању пројекта у свим расположивим просторима. Укључила сам се у реализацију акције за повећање обухвата деце у селу Велики Извор.

16. 3. Реализација Плана рада логопеда.

I Планирање и праћење праксе предшколске установе

Активности у оквиру ове области сам реализовала путем учешћа у изради: Годишњег плана, Анекса предшколском програму, Анекса годишњем плану, Извештаја о реализацији годишњег плана рада установе. Водила сам Стручни тим за инклузивно образовање који је израдио и пратио реализацију Плана сарадње са породицама деце којој је потребна додатна подршка и Плана стварања инклузивног окружења. Учествовала сам у раду тимова за пружање додатне подршке, заједно са родитељима, васпитачима и осталим сарадницима израђивала сам, пратила и ревидирала мере подршке, као и планове транзиције породица-вртић и вртић-школа за децу у инклузивном програму. Учествовала сам у реализацији процеса самовредновања кроз подстицање развоја позитивне климе, информисање и пружање подршке свим учесницима. Планирала сам и реализовала учешће у васпитној пракси одређеног вртића у складу са приоритетима промене васпитне праксе. Планирала сам и усклађивала властити професионални развој и професионални развој запослених са приоритетима система сталног стручног усавршавања у сарадњи са Тимом за професионални развој. У оквиру обуке „Подршка развоју дигиталних компетенција у ПУ“, заједно са менторком и практичарима (учесницима обуке у првом кругу), израдила сам нацрта ППЗ и сценарија радионице. Узајамном подршком и тимском сарадњом свих учесника радионице израђен је дигитални ресурс-Гугл презентација „Употреба дигиталних алата Канва и Падлет у развијању реалног програма“.

II Развијање заједнице предшколске установе

Активности у оквиру ове области сам реализовала путем учешћа у раду Васпитно-образовног већа, Педагошког колегијума, актива и тимова. У сарадњи са директором, помоћником директора и осталим стручним сарадницима сагледавали смо услове и ресурсе, преиспитивали и усклађивали одлуке и активности из различитих домена рада установе (васпитно-образовне, здравствено-превентивне) у циљу квалитетног остваривања васпитно образовног рада. Редовно сам размењивала увиде и информације са колегама и заједнички смо спроводили активности за јачање сарадничких односа и грађење односа поверења и уважавања. Водила сам и подржавала отворену, аргументовану и конструктивну комуникацију. У сарадњи са Тимом за професионални развој идентификовала сам примере добре праксе (простора, документовања) и учествовала у организовању различитих облика хоризонталног учења унутар установе ради унапређења компетенција васпитача. Била сам координатор у хоризонталној размени у вртићу „Младост“ у Чачку која је је била усмерена на оснаживање васпитача и стручних сарадника за развијање квалитетне праксе засноване на Основама програма „Године узлета“ кроз заједничко учење и дељење искуства и знања. Пружала сам подршку васпитачима у јачању њихових компетенција у области комуникације са децом која имају специфичне говорно-језичке поремећаје током свакодневних разговора и представљањем примене практичног водича за родитеље и особље у редовним школама и вртићима „Подршка у учењу деци са потешкоћама из спектра аутизма“ на Стручним активима. Заједно са васпитачима и осталим стручним сарадницима анализирали смо потребе породице у односу на програм, радили на разумевању и укључивању њихове перспективе у планирању различитих облика сарадње и учешћа. Пружала сам стручну подршку породицама у осетљивим периодима и у складу са исказаним потребама. Јачала сам компетенције родитеља за подстицање говорно-језичког развоја деце кроз различите облике сарадње. Реализовала сам предавање на тему „Стимулација развоја говора“ у јаслиним групама вртића „Љиљан“. Информисала сам родитеље и васпитаче о програму ПОРИ и указивала на значај укључивања породице у исти. Континуирано сам сарађивала са представницима Развојног саветовалишта, ШОСО „Јелена Мајсторовић“, Центра за социјални рад у оквиру имплементације програма. Приликом сарадње са експертима и учешћа на манифестацијама у локалној заједници, учествовала сам у промоцији професије васпитача и рада Установе.

III Разvijanje kvaliteta realnog programa učešćem na nivou vrtića Aktivnosti u okviru ove oblasti sam realizovala ukључivaњem u razvijanje realnog programa davanjem predloga za promenu i kroz neposredno učešće. Zajedno sa vaspitačima sam istraživala izvore saznanja i promišљali na koji način ih integrisati u razvijanje projekata. Prilikom boravka u grupi sugerisala sam unošenje raznovrsnih materijala i sredstava koji ће podstaћи decu na dalje istraживање, predlagala moguće aktivnosti za rad u grupi u cilju podržavanja razvoja dечијих dispozicija. Pужala sam podršku vaspitačima u dokumentovanju њиховог рада u tematskom portfoliju, kao i učeња dece na procesnim panoima, dечијим portfoliju i projektним причама. Neposredno sam učestvovala u uređenju prostora radnih soba i zajedničkih prostora vrtića u skladu sa kriterijumima kvalitetnog fizičkog okruženja. Boravila sam u grupama i u saradnji sa vaspitačima realizovala sam вежбе za razvoj motorike govornih organa, igre za razvoj auditivne pažnje, analize i sinteze речи, богаћење речника, razvoj реченице, које су интегрисане u razvijanje projekata. Predlagala sam potencijalna mesta za zajedničko učenje dece i odraslih u autentičnom okruženju. Ukazivala sam vaspitačima na релевантне ситуације и sadrжаје које треба dokumentovati, a који govore u prilog učeњу dece и vaspitača и pružanju podrške dobrobiti свим učесницима. Učestvovala sam u pripremi sadrжаја za stručne susrete vaspitača и medicinskiх sestara vaspitača.

16. 4 Realizacija plana rada psihologa

I Planiranje и praćenje prakse predškolske ustanove

U okviru date oblasti ostvarivala sam aktivnosti izrade plana и izvештаја o godišnjem planu rada и стратешких докумената који су саставни deo vaspitno-obrazovne prakse. Ukључivala sam se u rad timova и актива, пратећи реализацију активности и pružajući podršku. Učestvovala sam u aktivnostima realizacije procesa samovrednovanja, који су обухватили вредновање професионалне zajednice učeња свих učесника u животу и раду ustanove. Pужala sam podršku timu za професионални razvoj učestvuјући u diskusiji povodom osmišљavanja refleksivnih питања za подстицање стручне diskusije na aktivima stručnog usavršavanja и dokumentујући рад тима. Na stručnim aktivima učestvovali smo u вредновању dimenzija realnog programa и pružali podršku davanjem повратних informacija. Učestvovala sam u izradi strategije razvoja grada Zajčара u lokalnoj самоуправи. U ostvarivanju stručnog usavršavanja pratila sam приоритете u skladu sa godišnjim planom rada. U okviru спољашњег stručnog usavršavanja pratila sam „Digitalnu konferenciju 2023.“ обуку „Podrška digitalnim kompetencijama praktičarima u predškolskoј ustanovi“ и обуку „Vaspitač/nastavnik nosilac kvalitetnog inkluzivnog obrazovanja“ u Сокобањи.

II Razvijanje zajednice predškolske ustanove

Prilikom realizacije активности из наведене oblasti učestvovala sam тимски u раду vrtića, актива и timova razmeњујући informacije и увиде o postoјећој praksi sa tendencijom unapređivanja iste. Osmišљавали smo активности које су биле предмет хоризонталних razmena и радили na повезивању сегмената prakse sa koncepcijom Година Узлета. Ukључivali smo se u рад vrtićких zajednica neposrednim aktivnostima u grupi и davanjem predloga и ideја za promenu prakse. Тимски smo stvarali uslove za realizaciju realnog programa и učešće porodice и локалне zajednice. Zajedno smo sagledavali prednosti и планирали korake za unapređenje. U procesu samovrednovanja, učestvovala sam u sagledavanju и преиспитивању културе vrtićа traжећи načine moguće promene. Ostvarivana је saradnja и sa тимом za породичне ране интервенције и pružanje podrške deci u inkluzivnom programu. Ostvarivana је saradnja и sa породицом u skladu sa potrebama porodice (na roditeljskim saстанcima и индивидуалним разговорима) kao

и реализацијом тематског родитељског састанка „Темпераменти деце“ и радионице за родитеље „Социо-емоционално учење“ у мешовитим групама у вртићу „Ђурђевак“. Учествовала сам на родитељском информативном састанку у јасленој групи „Свитац“. Учествовала сам у изради презентације ради промоције припремног предшколског програма за старије групе и презентације „Припрема деце за полазак“ за ППП групе. Пружила сам подршку реализацији родитељског састанка у старијој васпитној групи у вртићу „Љиљан“ приказом презентације о припремном програму у нашој установи. Учествовала сам у Општем информативном родитељском састанку за новоуписану децу приказујући презентацију о адаптацији деце на вртић. Пратила сам завршно дружење деце припремних група у вртићу „Здравац“ и „Љиљан.“ Остваривала сам сарадњу и са колегиницама из предшколских установа на региону. Пружала сам подршку у изради инструмента вредновања Предшколског програма и неговању модела критичког пријатеља у установи. У реализацији активности водили смо се правилима конструктивне комуникације и стварања подстицајне климе за живот и рад у установи.

III Развијање квалитета реалног програма учешћем на нивоу вртића

Реализација активности која се односи на развијање квалитета реалног програма обухватала је активности непосредног укључивања у рад групе пружањем помоћи за креирање подстицајне физичке средине у складу са актуелним пројектом и активностима деце, давање сугестија и предлога за промену физичке средине која је у функцији учења и развоја. Током реализације пројеката укључивала сам се предлагањем одређених активности и ситуација које би омогућиле развој интересовања деце за истраживање тематике пројекта. Приликом реализације активности пружала сам подршку дајући сугестије за адекватно документовање постојеће праксе и давала идеје за могуће бележење исте. Учествовала сам у планирању и презентацији за родитеље заједничког пројекта вртића „Ђурђевак“ - „Наш вртић – наше градилиште“. Укључивала сам се и пружала подршку раду јасленим групама у вртићу „Свитац“. Учествовала сам у активностима подршке инклузивном окружењу за децу из наведеног програма. Пружала сам помоћ у припреми стручног рада васпитача на предстојећим Стручним сусретима и била укључена у реализацију пројекта Еразмус+ програма „Дигитални Ђулићи.“ Сарађивала сам са колективом и свим постојећим службама на реализацији активности којима се омогућује оптималан рад установе.

16.5. Реализација плана педагошког асистента

У току периода септембар 2022 до јуна 2023. пружала сам помоћ и додатну подршку деци у различитим узрасним васпитним групама. Обухваћена су деца из инклузивног програма : деца са сметњама у развоју, деца ромске националности, деца из социјално и материјално необезбеђених породица. Такође сам пружала подршку свој осталој деци којој је у неком тренутку била потребна моја помоћ. Реализоване су различите васпитно – образовне активности. Рад са децом из ромске националне мањине заснивао се на подизању свести о важности образовања, мотивисање деце на рад и учење, савладавање језичких баријера уколико постоје, развијање културе и традиције Рома, обележавање важнијих датума везаних за ромску заједницу (31. јануар – „ Бибијако Ђиве“ , 8. април – Међународни дан Рома) , укључивање деце у планиране активности рада везане за тренутни пројекат, помоћ око рада у радним листовима и рад у просторним целинама, рад на самопоштовању и самопоуздању, развијању толеранције и спречавању дискриминације. Рад са децом са сметњама у развоју заснивао се на раду и играма које су планиране мерама индивидуализације (игре за развој пажње, игре за развој ситне моторике, развијање културно – хигијенских навика, игре за социо – емоционални развој,...). Рад са осталом децом се односи на развијање толеранције и поштовању различитости, рад на подизању свести и сузбијању предрасуда и дискриминације, рад на стицању нових искустава и повезивању са старим, рад на подсећању на правила понашања која важе у групи, да се деца подстичу на истраживања и решавање проблема

кроз различите ситуације игре и учења, осмишљавање заједничких активности са децом по просторним целинама.

Рад са директорком, стручним сарадницима, сарадницима, васпитачима – У овом периоду рад са васпитачима заснивао се на пружању помоћи у васпитно – образовном раду, договору око спровођења планираних активности, пружању информација о раду детета, договору око потребних материјала и средстава за рад са ромском децом. Са стручним сарадницима сарадња је реализована у оквиру инклузивног програма, сарадња и учествовање у раду Тима за додатну подршку као и Стручног Тима за инклузивно образовање – сарадња са педагогом, психологом и логопедом у оквиру давања потребних података о развоју и напредовању деце са сметњама у развоју. Са психологом и логопедом сам укључена у Тим за породично оријентисане ране интервенције. Тим функционише на нивоу локалног Тима за породично оријентисане ране интервенције. Реализована је едукација чланова тима а родитељи су информисани о значају услуга у области раних интервенција кроз брошуре. Са члановима Тима за инклузивно образовање учествовала на обуци „Наставници / васпитачи као носиоци квалитетног образовања за сву децу ... Циљ ове обуке је био подршка даљем развоју и унапређивање квалитетне инклузивне васпитно – образовне праксе.

Сарадња са родитељима/стараоцима деце у периоду септембар 2022- јун 2023. реализована је кроз континуирану сарадњу тј. приликом примопредају деце, обиласком ромских породица (у овом периоду посетила сам 8 ромских породица приликом уписивања ваучера за материјал и средства који је потребан деци за рад у вртићу). Са родитељима је остварена сарадња давањем информација о документима која су била потребна ради уписа у вртић, остварени су телефонски разговори и информисање о доласцима и одсуствима деце ромске националности. Приликом сваког разговора давано је на значају раног образовања и раног похађања деце у предшколским установама као и каснијим уписивањем у школу. Сарадња са родитељима се остваривала и приликом укључивања родитеља у различите аспекте живота вртића (одлазак деце и родитеља у локалну заједницу, доношење потребног материјала за рад деце, учествовањем у планираним активностима у групи, учествовање деце и родитеља у разним манифестацијама које организује установа или локална заједница).

Сарадња са установама, удружењима, локалном заједницом, невладиним организацијама – У овом периоду (новембар) сам учествовала на обуци „Унапређење положаја Рома кроз бољи приступ економским и социјалним правима“ која је организовало Удружење А11 Иницијатива за економска и социјална права. У периоду од 05.-07. 04. 2023. год. присуствовала сам обуци за трансформативно лидерство у заједници „ Јачање капацитета заједница за подстицање укључености и економског оснаживање жена „ Обука је спроведена у сарадњи са Европском банком и Европском Унијом на спровођењу ROMACTED програма кроз Локални акциони план града. Подељено је 250 новогодишњих пакетића ромској деци у сарадњи са Удружењем „ Друштво Рома“ Зајечар, од којих је 10-оро деце уписано у вртић.

Учествовала у раду Васпитно образовног већа, Стручног актива васпитача, Стручних усавршавања у оквиру вртића, Стручних усавршавања ван вртића

Документовање рада се врши у дневној евиденцији.

16. 6 Реализација плана рада васпитача-сарадника за музичко

У периоду од септембра 2022. до августа 2023. годин васпитач сарадник за музичко учествовао је у планирању и реализацији рада у свим васпитним групама. Такође је

учествоваo у припреми полугодишњих извештаја о раду Тима за професионални развој и обезбеђивање квалитета и развоја установе. Васпитач сарадник за музичко је планирао и водио документацију о свом раду, своје учешће у васпитној пракси свих вртића Установе (динамика долазака и начин учешћа), свој професионални развој и стручно усавршавање у складу са стандардима компетенција васпитача у предшколској установи. Васпитач сарадник за музичко је осмислио и у сарадњи са васпитачицама Маријаном Шкрјанец и Биљаном Грбић реализује истраживање „Школа очима детета“ у циљу преиспитивања и покретања акција промене у процесу транзиције вртић – школа. На активима вртића „Ђурђевак“ и „Здравац“ учествовао је у критичком преиспитивању културе и структуре установе и самих вртића. Узео је активно учешће у раду Васпитно-образовног већа, Педагошког колегијума, актива васпитача, мед. сестара васпитача и вртића Ђурђевак, Тима за обезбеђивање квалитета и развој установе, Тима за промоцију установе, председавао Тимом за професионални развој и учествовао у раду тимова који се образују ради остваривања одређеног задатка. Васпитач сарадник за музичко је учествовао у различитим облицима хоризонталног учења унутар установе. Био је члан тима који је ишао у стручну посету Предшколској установи „Полетарац „ из Сврљига, осмислио протокол посете и био један од учесника њихове стручне посете вртићу „Ђурђевак“. Пружао је помоћ васпитачима Милици Ђорђевић и Мирјани Живковић у припреми и изради рада за презентовање на Стручној конференцији васпитача на Тари, као и око 50% васпитача и мед. сестара у припреми излагања, изради ППТ презентација представљању примера добре праксе у циљу презентовања у оквиру стручног усавршавања у Установи. Анализирао је прикупљене податке о перспективи породице о процесу транзиције деце из вртића у школу, подстицао их на учешће и био им подршка токо планирања истог. Учествовао је у прикупљању и анализи података након фокус групе родитеља у вртићу „Ђурђевак“ у оквиру процеса самовредновања. Промовисао је програм предшколске установе у локалној заједници учешћем у манифестаацијама. У оквиру тима за промоцију рада Установе учествовао је у креирању и ажурирању структуре и садржаја на званичној интернет страници установе и страници установе на друштвеним мрежама. У оквиру реализације процеса транзиције „Школа очима детета“, сарађивао је са четири градске основне школе. Узео је учешће на манифестацијама „Гастро караван“, „Изађи ми на теглу“ и у обележавању Нове године на тргу у организацији Туристичке организације града Зајечара. Доприносио је развијању пројеката у групи повезивањем васпитача са експертима из Основне музичке школе, библиотеке и музеја. Васпитач сарадник за музичко је са мед. сестром васпитачем Виолетом Ђерговић презентовао рад „Укључивање породице као партнера у процес транзиције породица - јасле“ на Јесењој стручној конференцији мед. сестара васпитача у Кладову. Са стручним сарадником логопедом учествовао је у пружању додатне подршке деци кроз музичке активности планиране плановима додатне подршке за децу са сметњама у развоју. Васпитач сарадник за музичко реализује програм „Музичка почетница“ и укључује се у развијање пројеката васпитно – образовног рада као експерт из области музике.

17. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА ПРЕВЕНТИВНО-ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Предшколска установа је у складу са програмом превентивне здравствене заштите, према Правилнику о ближим условима и начину остваривања неге и превентивно здравствене заштите деце у предшколској установи „Сл.гл.“бр.112/2017. од 15.12.2017. Законом о заштити становништва од заразних болести планирала и спроводила задатке за обезбеђивање услова за остваривање права детета на здрав живот и правилан психофизички развој у колективу.

У циљу очувања и унапређивања здравља деце која бораве у колективу реализовано је низ мера и активности. У реализацији задатака из области пзз поред мед.сестара сарадника на реализацији неге и пзз и сарадника за унапређење пзз , били су укључени сви запослени, стручни тим за пзз и исхрану ,родитељи као и сарадници из других

институција. Медицинске сестре су свакодневно у јасленим и вртићким групама вршиле увид у опште стање деце, обављале послове неге и исхране у складу са распоредом дневних активности, кроз правилно смењивање игре, физичких активности, одмора (спавања). Уколико је при пријему медицинска сестра приметила да дете није за колектив, као и код промене здравственог стања у току боравка у вртићу медицинске сестре/васпитачи су обавештавале родитеље и давале им препоруку да се обратe надлежном педијатру а по потреби контактиране су и надлежне здравствене установе. Након одсуства из колектива дужег од пет радних дана као и након одсуства због болести родитељи/старатељи су доносили медицинској сестри или васпитачу групе здравствену потврду издату од стране педијатра да дете може у колектив. У оквиру обезбеђивања оптималних услова за боравак деце у вртићу спроводиле су се хигијенске мере одржавања простора и опреме дефинисане процедурама установе. Реализовале су се хигијенско епидемиолошке мере у складу са актуелном епидемиолошком ситуацијом. Праћен је и вршен саветодавни рад са особљем око одржавања чистоће, температуре, влажности, проветрености и осветљености свих просторија вртића, као и са начином припремања и допремања obroka из производне кухиње, начином сервирања, хигијене прихватног кухињског блока, посуђа и инвентара. У оквиру препорука за превенцију преглеђивања, отклањања узрока повређивања спроведене су мере обезбеђења дворишта, електричних инсталација, опреме у дечијим собама и друго. Приручне апотеке су опремљене средствима и санитетским материјалом за пружање прве помоћи у складу са препорукама. Сарадња са родитељима се остварила кроз свакодневне контакте, размене информација које прате живот и рад васпитне групе у циљу унапређења здравља деце, информација о дечјем развоју и напредовању, адаптацији, како деца уче и стичу културно хигијенске навике..., непосредног укључивања родитеља у рад групе у планирању и реализацији неких садржаја програма пзз и пројекте на нивоу вртића, учешћу родитеља у комуникацији вртића са локалном заједницом, информисању о актуелним дешавањима (здравствене и епидемиолошке информације-мере које су се спроводиле.) Деца која имају хронично стање или болест боравила су у вртићу са препоруком и упутством од стране изабраног педијатра. На основу препоруке и упутства изабраног педијатра о хигијенско дијететском режиму и терапији обављао се разговор са родитељима и написане су процедуре о поступању у установи. Вођена је здравствена документација и евиденција која садржи здравствени картон са следећим садржајем: евиденција промене здравственог стања за дете, евиденција о формирању здравих навика за дете, евиденција вашљивости за дете, листа телесне тежине и висине, здравствене потврде, евиденцију о повређивању, евиденцију заразних болести, евиденција спровођења противепидемијских мера, евиденција динамике обављених послова на одржавању хигијене просторија опреме и уређаја, играчака, дидактичких средстава и материјала. Надзор санитарне инспекције у погледу општих санитарних услова и хигијенског стања, превентивне дезинфекције, дезинсекције и дератизације, запослених лица под санитетским надзором и примене Закона о заштити становништва од изложености дуванскогима обављен је у вртићима Ђурђевак, Здравац, Љиљан и Пламенац. Реализована је сарадња са диспансером за здравствену заштиту предшколске деце са развојним саветовалиштем око организације систематског прегледа деце за упис у први разред основне школе. Служба за стоматолошку здравствену заштиту Дома здравља обавила је систематски стоматолошки преглед деце у свим вртићима. У складу са Уговором о јавној набавци са ЗЗЈЗ „Тимок“ реализовани су санитарно здравствени прегледи радника, бактериолошки прегледи намирница, хемијски и бактериолошки прегледи воде за пиће, санитарно хигијенски режими, хемијско броматолошке анализе намирница. Превентивна дезинсекција и дератизација реализована је у сарадњи са „ДЕ МУС“ ДОО из Београда по уговору, као и завршне дезинфекције. У складу са Законом о заштити становништва од заразних болести спроведене су мере заспечивање и сузбијање ширења заразних болести у сарадњи са

Центром за контролу и превенцију болести ЗЗЈЗ, Тимок“ Зајечар, Реализована је сарадња са Одсеком за промоцију здравља ЗЗЈЗ, Тимок“ поводом Октобра месеца правилне исхране, креативно-едукативна радионица са децом на тему „Љубав, даривање, здравље“ као и обележавања XXXIII Недеље здравља уста и зуба под слоганом „Чувам своје зубе, поносим се осмехом. У сарадњи са фармацеутима реализовано је интерактивно предавање посвећено деци „Како да порастемо здрави и снажни...“ У сарадњи са Савезом удружења медицинских сестара ПУ Србије деца су учествовала у четвртом ликовном конкурс под називом Нежни смо, али слажни... Након обрађених података попуњених анкета о теми која интересује родитеље на нивоу установе реализован је тематски родитељски састанак из области физичког развоја деце од стране професора физичког васпитања. Професионално усавршавање запослених реализовано је у складу са Правилником о континуираној медицинској едукацији КМСЗТС.

18. ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗОВАНИМ АКТИВНОСТИМА ВЕЗАНО ЗА ИСХРАНУ ДЕЦЕ

Исхрана деце предшколског узраста спроводи се на основу Правилника о ближим условима и начину остваривања исхране деце у предшколској установи. („Службени гласник РС“, број 39 од 25. маја 2018.).

Правилна и добро испланирана исхрана је један од најзначајнијих чинилаца нормалног раста и развоја деце, па је значај био придодат баш у овој области и адекватна је замена за највећи део породичне исхране. Истовремено, она има васпитну улогу у формирању позитивних навика, а посебно навикавању деце на поједине намирнице веће нутритивне вредности. Исхрана је плански вођена и добро избалансирана са правилним процентним учешћем свих храњивих састојака.

Приказ дневног ритма исхране по оброцима у односу на укупну енергетску вредност: **Мини- оброк** у раним јутарњим сатима - 10 %, **Мини- оброк** у касним поподневним сатима - 10 %, **Доручак обухвата** - 25%, **Ручак обухвата** - 30%, **Ужина обухвата** - 10% Деца која похађају целодневни боравак добијала су 3 obroка или 5, у зависности у ком временском периоду су стигла у вртић (ако су долазили у раним јутарњим часовима и остајали у касним поподневним часовима добијали су кекс као мини- оброк). Док су деца у полудневном боравку добијала 1 оброк (доручак). За дужину боравка се опредељују родитељи приликом уписа. Оброци су распоређени у правилним временским интервалима са довољно времена за конзумацију, пратећи ритам дана сходно узрасту деце.

У установи се водило рачуна и о томе да деца која имају здравствене проблеме везано за исхрану, нутритивне алергије и остале интолеранције добијају посебно припремљене оброке. Тако да је на специјалном режиму исхране у овом временском периоду било 27-оро деце. За које су припремани посебни obroци након прибављене лекарске документације и сагласности родитеља. Нутриционста је вршио разговоре са родитељим деце на посебној исхрани уз присуство одређене медицинске сестре и вастипитача, у зависности од вртића који дете похађа. Разговори су вршени у свим вртићима у којиме су уписаан деца на посебном режиму исхране. Редовно су писани индивидуални јеловници за свако дете на посебној исхрани у односу на лекарски извештај, као и разговора са родитељима. Редовна сарадња вршена је и са куварима око припреме obroка, али посебан значај и провера јела огледала се у контроли припреме и сервирања obroка за децу на посебном режиму.

Сарадња са породицом у области исхране реализована је кроз: информисање и едуковање родитеља кроз паное, здравствени центар и индивидуалне разговоре са

стручним лицима. Родитељи су на информативним паноима у сваком вртићу могли да добију информације о јеловнику.

Родитељи су имали могућност да се информишу о свим питањима која се тичу исхране деце у оквиру породичне исхране путем телефона, фејсбук странице наше установе или у просторијама службе. Обављен је и родитељски састанак са родитељима новопримљене деце 06.06.23. и 07.06.2023. на коме су ближе упознати са начином исхране у вртићу.

Осим сарадње са родитељима, вршена је и сарадња са децом по групама, у циљу учења о исхрани и њеној важности по здравље, кроз разговор и практичан рад. Неке од тема које смо радили јесу: „Здрава храна“, „Витамини и минерали“, „Здрави слаткиши“. Обављена је радионица „Прављење колача“ са децом у вртићи „Пламенак“ кроз практичан рад уз присуство куvara и нутриционисте.

Вршена је и редовна сарадња са магационером и добављачима намирница, око пријема робе, наручивања потребних намирница, провере доспеле количине, као и провере хигијенске исправности пристиглих намирница.

Реализацију јеловника и санитарно хигијенско стање континуирано је пратио Завод за јавно здравље "Тимок" и Републичка санитарна инспекција, чији извештаји показују микробиолошку исправност намирница и готових јела. Правилним планирањем задовољене су све енергетске, градивне и заштитне потребе дечијег организма.

Рађени су редовни шестомесечни санитарни прегледи радника као и периодичне контроле брисева уз поштовање предложених мера (једном месечно).

19. ИЗВЕШТАЈ О ПЕДАГОШКО-ИНСТРУКТИВНОМ РАДУ

Педагошко-инструктивни рад у овој години је у највећој мери био усмерен на праћење, вредновање и давање сугестија у свим вртићима у оквиру имплементације Основа програма.

Физичка средина

Васпитачи су структурирали физичку средину, уносили полуструктуриране и неструктуриране материјале, али је потребна подршка и подстицање васпитача и деце на њихово коришћење у развијању програма. Простори су структурирани тако да подстичу окупљање у малим групама, али овај облик рада још увек представа изазов у раду у већини група. У мањем броју група су видљиви тродимензионални конструкти у настајању, док је документовање деце путем (мапа, шема, цртежа..) видљиво у већем броју група. Континуитет активности деце и других учесника је приказан у простору путем фотографија учешћа деце у учењу у аутентичном окружењу са експертом, и континуитет развијања програма у групи након сарадње са локалном заједницом је побољшан. У већини група простор одражава персонализованост; постоје предмети, радови, играчке које одражавају особености и живот групе и поједине деце. Материјали, играчке и средства и реални предмети су доступни деци, деца их у сарадњи са другом децом и васпитачима користе; у групама постоје правила коришћења истих. У већини група различити штампани материјали, панони, инсталације су у дечијем видокругу, али је потребно континуирано документовати, подстицати децу да им се враћају и представљају своје учење у целинама. Васпитачи продукте из претходних пројеката износе у заједничке просторе, али развијање пројекта у заједничким просторима је у зачетку. Документовање у целинама указује да се деци пружа подршка раној писмености, али је потребно у овој области подршку пружати у свим целинама коришћењем различитих материјала као важног аспекта инклузивности. У групама је видљиво да се деца подстичу да буду независна и праве изборе у игри, али је ово потребно уобичавати

и у ситуацијама учења тако да програм буде ослоњен на јакe стране детета. Физички простор је предвидљив и предгледан; у одређеним групама су ради поље прегледности простори су реконструисани и намештај је адаптиран. Након посете центрима кластера вртићима „Младост“ из Чачка и „Лане“ из Пирота простори су мењани како би допринели да деца прошире своја размишљања, умења и доживљаје у оквиру онога чиме се баве. Такође, у претходном периоду смо указивали на значај превазилажења декорација и изложби у простору и њихово стављање у функцију конструкта који су делатни.

Социјална средина

Васпитачи континурано стварају услове за сигуран и безбедан боравак деце моделујући понашање, поступке; укључујући се у игре и истраживања деце и подстичући радозналост, истрајност, мотивисаност, уважавање...Уколико би се указала потреба за побољшањем атмосфере у групама стручни сарадници су се укључивали и предлагали могуће кораке унапређења. Видљиво је у групама да васпитачи помажу, подстичу и охрабрују децу, како у животно-практичним ситуацијама, тако и у игри и планираним ситуацијама учења. У свим групама постоје правила која се периодично мењају, али подстицање деце да преговарају и самостално решавају проблеме је у зачетку. С обзиром да деца у току пројеката комуницирају са великим бројем одраслих видљиво је да су спонтана и опуштена у комуникацији, да прихватају друге непознате особе и показују сигурност у комуникацији. У размени на релацији дете-васпитач видљива је солидарност и блискост. Васпитачи у групама интензивно теже тумачењу дечијих интересовања и осећања, њихово мишљење узимају у обзир и омогућавају им да их прикажу на различите начине. У група је видљиво да деца преузимају различите улоге приликом рутине и ритуала и у игри. Поделу улога треба уобичавати и у планираним ситуацијама учења.

Развијање реалног програма

У групама се пројекти развијају на иницијативу деце након препознавања повода за истраживање и уношења провокације. Принципи развијања реалног програма се истичу на панелима и мобајлима и они се уочавају приликом боравка у групама. Васпитачи са децом практикују јутарње окупљање у циљу договора шта ће се радити у групи, али одвијање различитих активности у исто време још увек представља изазов за већину. Деци се омогућава да бирају садржај својих портфолија и они се налазе на дохват руке деци. Приликом консултација са децом уочава се да деца која учествују описују оно што раде, знају шта им је у фокусу, којом темом се баве. У овом периоду је указивано на могуће начине унапређења видљивости пројекта у простору и континуитета развијања истог. У групама се тежи одабиру тема које су деци смислене за истраживање. Идеје родитеља се интегришу у програм; њима је пружена могућност за учешће и предлагање могућих експерата, активности и места која могу обићи са децом у циљу проширивања искуства у пројекту. У већем броју група родитељи повезују вртић са експертима из локалне заједнице. Препознавање израњајућег момента у пројекту, као и препознавање прилика за учење још увек представља изазов у раду што превазилазимо уз међусобне консултације.

20. ИЗВЕШТАЈ О УНАПРЕЂЕЊУ КВАЛИТЕТА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА: ВАСПИТНО – ОБРАЗОВНИ РАД

Стандард 1.1 Физичка средина подстиче учење и развој деце

У циљу преиспитивања квалитета рада у овој области тим за обезбеђивање квалитета и развоја установе, активни вртића и критички пријатељи вршили су најпре непосредну анализу подстицајности простора, а након тога планирали промене. С тим у вези

преиспитивали смо и унапређивали стимулативни ниво физичког окружења додавањем разноврсног материјала и моделовањем различитог начина њиховог коришћења уз укључивање породице и локалне заједнице у уређење простора. Деца су путем израде мапа, шема и скица укључивана у уређење простора. Унутрашњи заједнички простори су уређивани и производи претходних пројеката изношени су у холове, али развијање пројеката и сусретање деце различитог узраста у њима представља изазов у раду.

-У циљу унапређења видљивости процеса учења предузимани су следећи кораци:

-након анализе стања по вртићима, директор и помоћник директора, стручни сарадници подстицали су на примену семинара «Документовање као подршка учењу» и приручнике из едиције Линије лета

-реализована је хоризонтална размена између практичара по вртићима ради оснаживања компетенција у уређењу простора

-стручни сарадници су пружали подршку акцијама уређења простора, указивали на могуће начине реструктурирања простора у функцији учења и коришћење разноврсног материјала у целинама

-након стручних посета центрима кластера у „Чачку“ и „Пироту“ васпитачи су оснажени о начинима развијања пројекта у свим расположивим просторима.

Стандард 1.2 Социјална средина подстиче учење и развој деце

У претходном периоду вршњачка заједница деце је ојачавана заједничким учешћем у манифестацијама, умрежавањем у оквиру пројеката на нивоу истог и различитих вртића, повезивањем деце у току дневних активности, заједничким прославама пројекта. Интезивно су грађени односи и између деце и других одраслих укључивањем у пројекте. У већини група се препознају димензије односа: континуитет, одражавање баланса, сигурност, учешће, укљученост кроз усклађивање са децом, укљученост кроз блискост, осетљивост и персонализованост.

-У циљу унапређења стандарда предузимани су следећи кораци:

-стручни сарадници и васпитачи су трагали за различитим начинима повезивања у оквиру пројекта унутар истог и различитих вртића имајући у виду важност интеракција деце различитог узраста

-предузимане активности за интеграцију деце са сметњама у развоју у васпитним групама у њихово укључивање у реални програм

-предлагане су кооперативне игре и активности из приручника које ће допринети побољшању атмосфере у групама

-преиспитивани су односи у јасленим и млађим групама и предузимани кораци за њихово побољшање.

Стандард 1.3 Планирање и програмирање васпитно-образовног рада је у функцији подршке дечијем учењу и развоју

Васпитачи препознају могуће поводе за почетак пројекта, али им је потребна подршка приликом одређивања теме пројекта након унешене провокације тако да буде смислена деци. У раду смо тежили уважавању дечијих перспектива и дечијих питања у креирању програма, али је и даље потребна подршка у раду у реализацији ситуација учења. Документовање путем почетних и процесних панова је у великој мери унапређено и на њима су видљиви разноврсни производи. Структура дечијег портфолија је унапређена након семинара, а хоризонтална размена дечијих портфолија је допринела продубљеном разумевању грађења истих. Приче за учење чине део дечијег портфолија, док смо у претходном периоду радили на изради групних прича. Идеје родитеља се интегришу у развијање реалног програма, а развијање пројекта у групи након одласка у локалну заједницу је побољшано.

- У циљу унапређења стандарда предузимани су следећи кораци:
- Заједничко истраживање релевантних извора знања васпитача и стручних сарадника тако да се успостави повезаност са различитим подручјима науке, културе и уметности
- Пружање подршке приликом документовања у матрици од стране стручне службе
- Указивање на могуће начине продубљивања пројекта
- Упућивање на литературу
- Предлагање експерта за развијање реалног програма
- Преиспитивање планирања путем рефлексивних питања на активима сестара
- Стручно усавршавање на којима су анализирани снимци планираних ситуација учења и стратегије васпитача.

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА: ПОДРШКА ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ

Стандард 2.1 Установа је сигурна и безбедна средина

Програми социјалне, превентивно-здравствене заштите и исхране се континуирано примењују и вреднују. Програм социјалне заштите је реализован на основу анализе података о породицама. Активности превентивно-здравствене заштите су предузимане благовремено и осигуравале безбедност и сигурност деце. Програм исхране је прилагођаван индивидуалним потребама деце и породица. Родитељи су упознати са процедурама за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања и они су укључивани у реализацију плана превенције. Програм заштите је интегрисан у реални програм сваке васпитне групе. Мањи број родитеља предлаже правила у групи, док већи део подржава правила која предлажу васпитачи и деца. У претходном периоду родитељи су путем родитељских састанака, писаних материјала (флајера, ppt презентација), сајта, паноа, информисани о програму заштите. Интензивном сарадњом са представницима локалне заједнице деци је омогућено учење у аутентичном окружењу.

-У циљу унапређења стандарда предузимани су следећи кораци:

- Дефинисана су интерна правила на нивоу сваког објекта
- Документација је усклађивана ускладу са општим законодавством што је допринело побољшању безбедности у свим вртићима
- Преиспитивана је безбедност на нивоу сваког објекта и предузимани кораци у сарадњи са другим службама установе
- Помоћник директора и стручни сарадници су били подршка групама уз практично укључивање у успостављању рутине и ритуала што је допринело побољшању безбедности. (јасле Свитац)

Стандард 2.2. У установи се уважава различитост, поштују права и потребе деце и породице

Уважавање различитости деце и породица (родна, културна, здравствена) се реализује у свим групама. Преиспитивани су простори вртића у циљу сагледавања да ли физичко окружење одражава различитост, припадност и персонализованост и након тога покренуте промене. За родитеље новоописане деце одржан је родитељски састанак на коме су родитељи упознати са начином функционисања вртића, периодом адаптације и начином сарадње породице и вртића у концепцији НОПа. Такође, за децу у инклузивном програму су благовремено израђени транзициони планови и обављени разговори са родитељима. Васпитачи и деца су континуирано сарађивали са школама, како у погледу транзиције, тако и у погледу развијања програма у групама. Стручни органи су анализирали, планирали и одлучивали заједно са васпитачима и родитељима о учешћу деце на манифестацијама.

-У циљу унапређења стандарда предузимани су следећи кораци:

-Примена Плана стварања инклузивног окружења и Плана унапређења родне равноправности, праведности и превенцију родних стереотипа допринеле су побољшању у раду и професионалној сензибилизацији запослених

-Стручни сарадници и педагошки асистент су укључивањем у пројекат „Ране интервенције“ развијали сензибилност за препознавање и рад са децом и породицом која показују потребу за подршком

- Успостављајући сарадњу са ШОСО „Јелена Мајсторовић“ размењивана су искуства о деци у инклузивном програму и пружена је подршка деци од стране дефектолога

- Учешћем на обуци „Наставници/васпитачи као носиоци квалитетног образовања за сву децу“ оснаживали смо се за разумевање концепта и принципа инклузивног образовања“

-Реализована је музичка радионица у вртићу „Здравац“ уз подршку родитеља који се баве музиком.

Стандард 2.3. Установа сарађује са породицом и локалном заједницом

У току године родитељи су консултовани у вези са очекивањима, потребама, интересовањима и начинима њиховог укључивања у живот групе и вртића. Са родитељима се програм сарадње развијао уз дијалог, уважавање њихових потреба и иницијатива и могућности за укључивање. Родитељима је пружена могућност да разговарају са васпитачима разговарају о активностима деце и програмским активностима у терминима отворених врата. Реални програм се промовише у локалној заједници израдом плаката и рукотворина за представнике локалне заједнице.

-У циљу унапређења стандарда предузимани су следећи кораци:

-Одређен је термин за саветовалиште како би се родитељима пружила правремена помоћ и подршка

-Обезбеђиван је довољан број одраслих приликом одласка у локалну заједницу

-Активности реализоване у сарадње са породицом и локалном заједницом су промовисане на фејсбук профилу

-Стручни сарадник психолог је подржала тематски родитељски састанак „Темпераменти деце“ и радионица „Социо-емоционално учење“ у вртићу „Ђурђевак“.

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА:ПРОФЕСИОНАЛНА ЗАЈЕДНИЦА УЧЕЊА

Стандард 3.1 Установа подстиче професионалну комуникацију

У установи су дефинисане процедуре у размени информација; различити облици размене информација се реализују путем огласне табле, мејлова, друштвених мрежа, вибер група. У вртићу „Ђурђевак“ користи се Падлет за евидентирање сарадње са стручном службом и сарадњу са локалном заједницом. Уочили смо да су у раду недовољно заступљени разноврсни облици сарадње са локалном средином, па смо мапирали потенцијална места у околини вртића који могу служити као места за учење у аутентичном окружењу као и мапирање ресурса локалне средине и у односу на њихово место становања или у односу на вртић. Као прилику за даље унапређење овог сегмента одлучили смо се да испитамо које експерте имамо међу родитељима деце која бораве у вртићу и које су њихове склоности и афинитети. Преиспитујући усклађеност наше праксе са контекстом реалног програма увидели смо потребу за оснаживањем у планирању сарадње са локалном заједницом, па смо увођењем новог инструмента тежили процесу истраживања и учења са експертима у аутентичном окружењу. Васпитачи су у овом периоду користили Канву и Кахут за реализацију васпитно образовног рада као и за комуникацију са свим учесницима.

Увидели смо потребу за праћењем реализације програма ментор-приправник и договорили повезаност са тимом за професионални развој и учешће стручног сарадника психолога, како би постигли континуитет у реализацији програма ментор-приправник. У

овој години васпитачима и родитељима су представљена правила комуникације у дигиталном окружењу.

У циљу унапређења стандарда предузимани су следећи кораци:

-Стручни сарадник педагог је одржала радионицу „Колаборативне и рефлексивне технике“ и иницирала примену истих

-Тежили смо да помоћу рефлексивних питања подстичемо различите нивое самопроцене и рефлексивности.

-63 запослених је обухваћено обуком „Подршка развоју дигиталних компетенција практичара у предшколским установама“ у организацији Министарства просвете.

Стандард 3.2 У установи се негује клима поверења и заједништва

У протеклом периоду су доследно поштоване норме које се односе на права и одговорности запослених. Стручни сарадници у сарадњи са директором и помоћником директора су континуирано пружали подршку васпитачима,предлагали начине побољшања васпитно-образовног рада и документовања. Стручни сарадници су у сарадњи са Тимом са професионални развој континуирано анализирали пројектне приче и пројекте васпитно—образовног рада и указивали на могуће начине побољшања. Учили смо да унутар истог вртића постоји размена и сарадња, а као корак за унапређење увиђамо чешће размене међу вртићима. Као корак унапређења у сарадњи са члановима тима за професионални развој дефинисали смо примере добре праксе у развијању реалног програма на нивоу сваког вртића и иницирали размену међу вртићима која би служила међусобном унапређењу компетенција. Успостављајући овај вид сарадње ојачали смо међусобне односе и оснажили једни друге за већу отвореност за сарадњу када је помоћ и подршка потребна.

-У циљу унапређења стандарда предузимани су следећи кораци:

-Пружана је подршка васпитном особљу у складу са индивидуалним потребама

-Склопљен је уговор са особом задуженом за уређење сајта

-Ојачавана је лидерска улога председника тимова за вођење тимова и актива

-Одржани су активни вртића „Ђурђевак“ и стручне службе ради планирања корака у заједничком пројекту „Наш вртић-наше градилиште“

-Примењиване су разноврсне технике консултовања са децом на свим узрастима и њихова перспектива је имплементирана у реални програм.

Стандард 3.3 У установи се развија култура самовредновања

Запослени су у овој години преиспитивали своје компетенције и излиставали доказе о њиховој остварености након чега смо закључили да нам је неопходна подршка у у оквиру подручја *Развијање сарадње и заједнице учења*. У наредном периоду ћемо се трудити да путем разноврсних садржаја стручног усавршавања оснажујемо компетенције из овог подручја. Преиспитивање компетенција је допринело даљем професионалном развоју и унапређењу праксе. Започели смо са развијањем модела критичког пријатеља давањем повратне информације колегама коришћењем сендвич технике што представља поље даљег развоја. Преиспитујући документовање (у дечијем портфолију) увидели смо потребу за побољшањем оног сегмента – документовањем белешки, записа, дечијих продукта, групних прича за учење. У овој години родитељи су били укључивани у процес самовредновања на разноврсне начине – путем упитника, фокус групе, презентације; деца су укључена применом различитих техника консултовања. Као прилику за унапређење овог стандарда видели у међусобној сарадњи са колегама и стручним сарадницима где смо заједничким уочавањем компетенција на стручним активима у радовима колега, освестили разумевање наших компетенција, али и потребу за унапређењем истих. Бавећи се вредновањем подстицајности простора на тиму за развој

квалитета и унапређење рада установе схватили смо да нам је потребно оснаживање васпитача за заједничко анализирање и разумевање критеријума квалитетног простора. Дилема нам је била кога изабрати за „критичког пријатеља“ на нивоу објекта, на који начин колеги саопштити информацију неопходности промене простора. С обзиром да нису сви били подједнако мотивисани да преузму улогу „критичког пријатеља“ предложили смо да чланови тима за квалитет буду „критички пријатељи“ у свом вртићу. Увидевши неопходност укључивања свих васпитача у улогу „критичког пријатеља“ договорили смо међусобно умрежавање, где ће један пар чинити по две колегинице које ће уз увид у простор у консултацијама давати сугестије за унапређење и тиме заживети модел „критичког пријатеља“ у установи. Овој активности претходила је сарадња са стручним сарадником-педагогом, где смо уз примену рефлексивних питања анализирали подстицајност простора и заједнички планирали мере за унапређење.

- У циљу унапређења стандарда предузимани су следећи кораци:

- Израдили смо и применили нове инструменте: за анализу потреба породице, анализу транзиције са основним школама, инструмент за сарадњу са локалном заједницом, инструмент за сарадњу са стручном службом, анализу планираних ситуација учења и анализу пројекта.

Стандард 3.4 Установа је место континуираних промена, учења и развоја

У овом периоду интензивно смо тежили повезивању васпитача из различитих вртића у размени примера добре праксе у имплементацији Основа програма. Повезивали смо се са предшколском установом из Сврљига у размени искуства у реализацији транзиције. Васпитачима је препоручивана литература и они су се континуирано упознавали са савременим тенденцијама у области ПВО. Континуираним подржавањем иницијативе практичара да присуствују стручним скуповима и конференцијама и поделе своја искуства са истих допринело је унапређењу професионалне заједнице учења.

- У циљу унапређења стандарда предузимани су следећи кораци:

- Сагледаване су потребе установе и запослених пре планирања стручног усавршавања и омогућено је присуство практичара на разноврсним облицима стручног усавршавања

- На хоризонталним разменама су презентовани примери добре праксе

- Путем хоризонталних размена медицинских сестра вршена је размена и разумевање праксе и сагледаване потребе и могућности за унапређењем.

Стандард 3.5 Установа заступа професионално јавно деловање и активизам у заједници

Промоција установе је реализована кроз разноврсне активности у локалној заједници (прославе пројекта, учешћа на манифестацијама...) и на медијима, друштвеним мрежама уз поштовање етичког кодекса професије. Развијали смо целовит приступ прелазу детета у основну школу који је обухватао планирање, сарадњу и комуникацију између деце, родитеља, васпитача и других запослених у ПУ и школи; реализоване су узајамне посете, заједничке активности и акције, пројекти...Сарадња са институцијама и удружењима је реализована у складу са програмским приоритетима и актуелним пројектима. Васпитачи су били укључени у пројекат „Дигитални Ђулићи“. Примери добре праксе из наше установе су презентовани на стручним скуповима удружења, а медицинској сестри васпитачу Виолети Ђерговић уручено је признање „Вера Мутић“ за најбољу сестру у 2022.

- У циљу унапређења стандарда предузимани су следећи кораци:

- Реализоване су акције промоције установе у локалној заједници (Дан установе, Дечија недеља, Нова Година, Ускрс) у циљу јачања препознатљивости

-У вртићу „Здравац“ у оквиру Еразмус+ пројекта „Small researches Great Discoveries“ боравила су деца, учитељи и васпитачи из Словеније, Летоније и Грчке и остварили увид у простор вртића и програм који реализујемо а ученици основне школе „Љубица Радосављевић Нада“ одржали су су час енглеског језика

-У вртићу „Маслачак“ боравили су просветни радници из Шпаније и Словачке у оквиру Еразмус пројекта, упознали се са нашим програмом рада и учествовали у STEM активностима

-Интезивно је остваривана сарадња са наставницима, учитељима и децом из школа у развијању програма на свим узрастима.

ОБЛАСТ КВАЛИТЕТА: УПРАВЉАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА

4.1 Планирање рада установе је у функцији њеног развоја

Полазиште у изради документације била је претходна анализа стања; активности из Годишњег плана, предшколског програма и Развојног плана су међусобно усклађиване израдом Анекса. Документацију смо у току године усклађивали са општим законодавством и разрађивали смо стратегије праћења реализације планова дефинисањем носиоца и начина праћења. Планирање приоритетних активности у различитим аспектима рада установе обухватало је детаљно разматрање потребних и расположивих ресурса (кадровских, просторних, финансијских). Тежили смо повезивању тимова како би осигурале њихови синхронизовано деловање и усклађеност у планирању, праћењу и ревидирању планова. Повезивање служби унутар установе допринело је сигурности и безбедности деце и свих запослених. У протеклом периоду изведена је реконструкција, санације, адаптације и дигитализација вртића „Ђурђевак“. Одобрена је реконструкција вртића „Здравац“.

4.2. Организација рада установе је ефикасна и делотворна

У програмима рада тимова су јасно наведене процедуре поступања (реаговање у кризним ситуацијама и свим другим). Договорене процедуре и задужења се редовно прилагођавају и развијају у односу на потребе предшколске установе, запослених и породица. Вртићи имају стабилне интернет мреже; установа континуирано набавља ИКТ опрему у складу са могућностима, а простор, опрема и намештај се адекватно одржавају и доприносе стварању безбедног пријатног и подстицајног окружења за учење. У протеклом периоду набављено је осам лап топ рачунара за све васпитне групе вртића „Ђурђевак“ и израђен план набавке опреме, средстава и дидактике.

4.3 Руковођење директора је у функцији унапређења рада установе

Директорка је мотивисала запослене на критичко промишљање нових идеја, рефлексивну праксу; учешћу у пројектима на међународном нивоу. Такође, сагледавајући потребе осигуравано је да сви запослени кроз различите облике стручног усавршавања имају могућност за учење и професионални развој. Директорка је поделом сазнања са обука и семинара на тимовима и активима континуирао доприносила њиховом квалитету рада. Такође, давањем повратних информација након педагошко-инструктивног рада унапређивала је процес васпитно-образовног рада.

4.4 Лидерско деловање директора омогућава развој установе

Директорка је у сарадњи са главом васпитачима и шефовома служби подржавала промене, новине, размене у циљу заједничког разумевања Основа програма на нивоу групе, вртића, Установе. Директорка, сртучни сарадници, сарадници и главни васпитачи су обезбеђивали подршку за запослене који имају тешкоће у остваривању професионалних задатака.

22. Извештај о реализацији Годишњег плана стручног усавршавања васпитача,

**медицинских сестара васпитача, стручних сарадника и сарадника
са ефектима реализације за период септембар 2022. –август 2023.**

Облици стручног усавршавања	Каталожки број	Време и место	Име и презиме учесника	број бодова
Стручни скуп „Директор – носилац промена и иницијатор развоја предшколске установе“	237/2022	29.09. – 01.10.2022. Међавник	Тања Јовановић	3
Акредитован семинар „Документовање као подршка учењу“	816/2022	01.10 и 02.10.2022. ПУ „Ђулићи“ Зајечар	Васпитачи, медицинске сестре – васпитачи, стручни сарадници, помоћник директора, директор	8
Стручна Конференција медицинских сестара - васпитача, „Рефлексивни практичар у грађењу заједнице учења у вртићу“	814/2022	06. – 09.10.2022. Кладово	Виолета Ђерговић Бојан Ђирић Круница Јанчић	4
Сусретања васпитача – Један дан у вртићу „Развијање реалног програма“	1361-4/2022	14. – 16.10.2022. Кладово	Жељка Станковић Марина Младеновић Жаклина Ђурић	3
Четврта међународна конференција о АСистивним Технологијама и Комуникацији	/	04.11- 05.11.2022. Београд	Светлана Тошић	2
Стручна Конференција васпитача „Грађење односа као подршка дететове добробити у реалном програму“	1776-4/2022	01.- 04.12.2022. Тара	Милица Ђорђевић Мирјана Живковић Тања Јовановић Жаклина Ђурић	4
Окружни Стручни сусрети „Медицинска сестра васпитач као део заједнице учења и учесник у планирању промена у васпитно – образовној пракси“	1533-4/2022	11.02. 2022. ПУ „Пчелица“ Ниш	Виолета Ђерговић Марина Младенов Ивана Младеновић Светлана Станојевић	1
Окружни стручни сусрети васпитача „Грађење односа као подршка дететове добробити у реалном програму“	1361-4/2022	08.04.2023. ПУ „Пчелица“ Ниш	Милица Ђорђевић Мирјана Живковић Жаклина Ђурић	8
Стручна Конференција васпитача „Живот у вртићу – искуства, учење и различите перспективе“	169-4/2023	20.-23.04.2023. Кладово	Тијана Голубовић Мицић Тања Крстић Тања Јовановић Жаклина Ђурић	4

Конференција –стручни скуп „Дигитално образовање 2023.“	932	28.04.- 29.04.2023. Београд – одржана путем интернета	Директор, помоћник директора, стручни сарадници, васпитачи, медицинске сестре васпитачи	4
Национални Конгрес медицинских сестара предшколских установа Србије „Изазови и перспективе“	153-2- 00118/2023- 01	11.-14.05.2023. Вршац	Сања Стојановић Виолета Ђерговић Тања Јовановић	9
Национални курс прве катеорије „Медицинска, сестра као подршка здравом одрастању деце предшколског узраста“	153-2- 00118/2023- 01	10.05.2023. Вршац	Сања Стојановић	6
Национални курс прве катеорије „Стратегије развијања професионалних компетенција медицинских сестара у спровођењу програма превентивне здравствене заштите“	153-2- 00118/2023- 01	15.05.2023. Београд	Сања Стојановић	6
Стручни сусрети медицинских сестара ПУ Србије „Игра као основ развијања и испољавања свих димензија добробити детета“	411-4/2023	08.-11.06.2023 Тара	Виолета Ђерговић	4
3. Конгрес Стручних радника предшколских установа Србије „Подршка добробити детета –одговорност целокупног друштва“		17.06.- 18.06.2023. Београд	Жаклина Ђурић Виолета Ђерговић	2

По Годишњем Плану стручног усавршавања унутар Установе, за период септембар 2022. – август 2023. године, стручно усавршавање било је усмерено на подршку у разумевању и примени документа Основа програма „Године Узлета“ и дефинисање смерница за развијање реалног програма у складу са концепцијом. Циљ је био да се кроз интерно стручно усавршавање на нивоу Установе обезбеде механизми хоризонталне размене и подршке васпитачима у свим вртићима, формирањем модела заједнице учења за квалитетнију имплементацију Основе програма. Идентификовани су примери реалне праксе, усклађени са НОП-ом, који су путем стручног усавршавања ширени ка свим вртићима у циљу међусобних продубљивања увида.

Сходно ситуацији, у предходном периоду, након испитивања професионалних потреба васпитно – образовног особља о темама за које су заинтересовани и за које сматрају да би унапредиле њихове професионалне компетенције, стручно усавршавање органозовало се у оквиру Установе кроз рад стручних органа, семинара, онлајн обука, стручних предавања, презентација пројеката, као и обезбеђивањем стручне литературе. Ван установе кроз учеће на Стручним Конференцијама, у организацији струковних удружења, акредитованим семинарима и обукама.

Планиране активности – облици стручног усавршавања су остварене према предвиђеном плану. Приказ пројеката је реализован на два начина – већи број презентација приказан је уживо, а неке онлајн путем вибера или мејла.

Током овог периода приказано је четрдесет седам радова (пројекти и сегменти пројекта, истраживање, приказ стратегија, приказ стручне књиге, приказ приручника, анализе снимка – моделовање и извођење планираних ситуација за учење, реализација радионице). Тридесет четири презентација васпитача и васпитача ППП, десет презентација медицинских сестара – васпитача и три презентације стручних сарадника (педагог, психолог, логопед). Приказани радови су различитих садржаја, што указује на разноврсност стручног усавршавања и уважавање иновација концепције Нових Основа Програма, реализацијом теме/пројеката, пратећи дечју иницијативу, интересовања и тенденцију развоја и учења као подршку добробити деце. Уједно су практичари једни другима приказивали стратегије у развијању програма, које су им служиле за развијање професионалне праксе.

- Пројекат „Укључивање породице као партнера у процес транзиције породица - вртић“ рађен у вртићу „Пламенац“, медицинских сестара – васпитача, у сарадњи са сарадником за музичко, приказан је на Стручној Конференцији медицинских сестара васпитача у Кладову, као и на Окружним Стручним сусретима сестара у ПУ „Пчелица“ у Нишу. Презентатори су били медицинска сестра – васпитач Виолета Ђерговић и сарадник за музичко Бојан Ђирић.
- Рад „Грађење односа поверења и заједништва међу децом и одраслима у реалном програму у пројекту Слика - сличица“ – рађен у вртићу „Здравац“, васпитача Милице Ђорђевић и Мирјане Живковић, приказан је на Стручној Конференцији васпитача на Тари, као и на Окружним Стручним сусретима васпитача у ПУ „Пчелица“ у Нишкој Бањи, на којима су биле презентатори.
- Рад „Кораци у интегрисању различитих перспектива у развијању реалног програма – пројекат Рудник“, рађен у вртићу „Љиљан“, васпитача Тијане Голубовић Мицић и Тање Крстић, приказан је на Стручној Конференцији васпитача у Кладову, на којој су биле презентатори.
- Презентација „Улога медицинске сестре у области превентивне здравствене заштите у вртићу у Годинама узлета“, рађен у вртићу „Здравац“, сарадника – медицинске сестре за превентивно здравствену заштиту и негу Сање Стојановић, приказан је на Националном Конгресу медицинских сестара предшколских установа Србије у Вршцу.

Стручна усавршавања уживо, одржавала су се у вртићима „Ђурђевак“, „Свитац“ и „Маслачак“ при чему је и овог пута вршена процена физичке средине уз помоћ инструмента и хоризонтална размена између колега. Након приказа презентација, уз помоћ рефлексивних питања, вршене су стручне анализе, дискусије са критичким освртом и рефлексijом на приказане презентације. Уочавала се видљивост компетенција у презентацијама, уз осврт на њихово унапређење.

У претходном периоду било је педесет седам презентатора васпитача и васпитача ППП и двадесет један презентатор медицинских сестара – васпитача са приправницима. Стручни сарадници – педагог, психолог и логопед презентовали су приказ истраживања, приказ приручника и радионицу у циљу унапређења професионалне и личне комуникације у Установи. Стручни сарадници - психолог, педагог и логопед на Стручним активима васпитача, васпитача ППП и Стручним активима медицинских сестара – васпитача су континуирано преиспитивали, појашњавали на који начин усклађивати сегменте васпитне праксе са концепцијом НОП-а. Уједно се са васпитачима промишљало, дискутовало, доносили закључци, примери реалне праксе. Присуство чланова Стручног актива васпитача, васпитача ППП и медицинских сестара – васпитача на стручном усавршавању било је сходно њиховим личним плановима, а

присуство се доказује списковима присутних на презентацијама стручног усавршавања, као и бројем скупљених бодова. Стручно усавршавање пратили су и активно учествовали у анализи, дискусији и критичком осврту на приказане радове директор, Тања Јовановић, помоћник директора за васпитно – образовни рад Жаклина Ђурић и стручни сарадници, уједно уводили рефлексивна питања преиспитујући квалитет кључних димензија програма. Самим тим, увођењем рефлексивних питања ради унапређења стручне дискусије, постигли смо јасноћу у кључним питањима васпитно – образовне праксе развоја вишеперспективности и сагледавања развијених квалитетних примера праксе, како би исти постали сегмент развијања програма у групи и допринели применљивости и подизању квалитета процеса васпитно – образовног рада. Током дискусије, уочени примери добре праксе досегли су квалитет хоризонталне размене којим се приближавамо грађењу заједнице учења. У наредном периоду наставићемо са оснаживањем чланова стручних актива на конструктивну дискусију – анализу, критички осврт и рефлексију виђеног рефлексивним питањима.

Присуство приправника и радника на замени је такође било редовно на Стручним усавршавањима васпитача и медицинских сестара - васпитача. Они су активно са васпитачима и медицинским сестрама васпитачима учествовали у реализацији пројеката и њиховој презентацији.

Треба истаћи да у овом периоду, у реализацији облика стручног усавршавања, поред деце, васпитача, медицинских сестара – васпитача, родитеља као партнера у реализацији, укључени су и стручни сарадници, сарадник за музичко и локална заједница као место за активно учење у аутентичном окружењу, уживо или онлајн кроз виртуелне туре, као и директно укључивање експерта у реализацији активности у групи.

Стручно усавршавање медицинске сестре – сарадника за унапређење превентивно здравствене заштите Лелице Павловић Радуловић, медицинских сестара - сарадника за превентивно здравствену заштиту Јасмине Ристић, Сање Стојановић, Јасмине Величковић, Бранке Лачевић и сарадника за исхрану - нутриционисте Наталије Жикић, одвијало се преко Удружења здравствених радника, Зајечар на теме: „Специфичности у оживљавању деце са КРЗ – примена стандарда“, „Здравствена нега трахеотомисаног детета и респираторна потпора“ и „Пласирање и нега уринарног катетера код деце“. За своје стручно усавршавање добиле су Потврде на пет бодова.

Сарадника за исхрану - нутрициониста Наталија Жикић учествовала је, 04.05.2023. на електронском тесту „Каријера медицинске сестре“ и „Ултразвучна карактеристика калкулозе жучне кесице област: дијагностички ултразвук абдомена“ у организацији Савеза удружења здравствених радника Србије и добила Потврду на пет и четири бода. У организацији Српског лекарског друштва, подружница Зајечар, учествовала је и на стручним састанцима 1. категорије: 03.05.2023. „Дијагноза и лечења дијабетес мелитуса типа 1 код деце и младих особа“ и „Дијабетес мелитус типа 1 код деце и младих особа“; 05.05.2023. „Висок раст код деце и младих-практични аспекти“; 11.05.2023. „Обољење штитасте жлезде код деце и младих-практични аспекти“; 18.05.2023. „Мишићно-скелетни (МСК) бол код деце и адолесцената“. За присуство и учешће је добила потврде са по два бода.

❖ Стручно усавршавање ван установе

У складу са потребама, Установа је организовала семинар за васпитаче, медицинске сестре – васпитаче и стручне сараднике.

- Акредитовани семинар „Документовање као подршка учењу“, одржан у две групе 01.10. и 02.10.2022 године. Семинару је присуствовало шездесет учесника - васпитача и медицинских сестара – васпитача из свих вртића, директор, помоћник директора, стручни сарадници. Учесници су на крају добили уверења на осам бодова.

У предходном периоду одржани су: Стручни скуп, Сусретања васпитача, Окружни Стручни сусрети медицинских сестара васпитача и васпитача, Стручне конференције васпитача и медицинских сестара васпитача, у којима су узели учешће директор, помоћник директора, васпитачи и медицинске сестре - васпитачи из наше Установе, као и Национални Конгрес медицинских сестара предшколских установа Србије „Изазови и перспективе“, уз учешће сарадника – медицинске сестре за превентивно здравствену заштиту и негу Сање Стојановић.

- Стручни скуп „Директор – носилац промена и иницијатор развоја предшколске установе“, одржан на Међавнику, од 29.09.- до 01.10.2022. Учесник Стручног скупа је била директор Тања Јовановић и за своје учешће добила три бода.
- Сусретања васпитача „Један дан у вртићу“ на тему „Развијање реалног програма“, одржана 14.10. – 16.10.2022. у Кладову. Сусретањима су присуствовали помоћник директора Жаклина Ђурић, као координатор скупа, васпитачи Жељка Станковић и Марина Младеновић. За своје присуство и учешће у раду добиле су по три бода.
- Стручна Конференција медицинских сестара – васпитача, одржана од 06.10. – 09.10.2022. у Кладову, на тему „Рефлексивни практичар у грађењу заједнице учења у вртићу“.

Пројекат „Укључивање породице као партнера у процес транзиције породица - вртић“ приказали су медицинска сестра – васпитач Виолета Ђерговић и сарадник за музичко Бојан Ђирић. Презентацијама радова присуствовала је и медицинска сестра – васпитач Круница Јанчић. Присутни су добили четири бода.

- Стручна Конференција васпитача, одржана од 01.12 – 04.12.2022. на Тари, са темом „Грађење односа као подршка дететове добробити у реалном програму“. Рад „Грађење односа поверења и заједништва међу децом и одраслима у реалном програму у пројекту Слика - сличица“ приказале су васпитачи Милица Ђорђевић и Мирјана Живковић.

На Стручној конференцији и презентацијама радова присуствовали су директор Тања Јовановић и помоћник директора Жаклина Ђурић, у улози координатора Савеза.. Присутни су добили четири бода.

- Окружни стручни сусрети „ Медицинска сестра – васпитач као део заједнице учења и учесник у планирању промена у васпитно – образовној пракси“, одржани су 11.02.2023. у ПУ „Пчелица“ у Нишу. Пројекат „Укључивање породице као партнера у процес транзиције породица - вртић“ приказала је медицинска сестра – васпитач Виолета Ђерговић. Презентацијама радова присуствовале су и медицинске сестре – васпитачи Марина Младенов, Ивана Младеновић и Светлана Станојевић. Присутни су за учешће добили један бод.
- Окружни стручни сусрети васпитача „Грађење односа као подршка дететове добробити у реалном програму“, одржани су 08.04.2023. у ПУ „Пчелица“ у Нишу. Пројекат „Грађење односа поверења и заједништва међу децом и одраслима у реалном програму у пројекту Слика - сличица“ приказале су васпитачи Милица Ђорђевић и Мирјана Живковић. Презентацији рада присуствовала је и помоћник директора, Жаклина Ђурић. Присутни су за учешће добили осам бодова.

Стручна Конференција васпитача „Живот у вртићу – искуства, учење и различите перспективе“, одржана од 20.04 – 23.04.2023. у Кладову. Рад „Корази у интегрисању различитих перспектива у развијању реалног програма – пројекат Рудник“, приказали су васпитачи Тијана Голубовић Мицић и Тања Крстић. На Стручној конференцији и презентацијама радова присуствовали су директор Тања Јовановић и помоћник директора Жаклина Ђурић, у улози координатора Савеза.. Присутни су добили четири бода.

- Национални Конгрес медицинских сестара предшколских установа Србије „Изазови и перспективе“, одржан је 11.05. – 14.05.2023. у Вршац, уз учешће

- сарадника – медицинске сестре за превентивно здравствену заштиту и негу Сање Стојановић са презентацијом „Улога медицинске сестре у области превентивне здравствене заштите у вртићу у „Годинама Узлета“. Конгресу су присуствовале директор Тања Јовановић и медицинска сестра – васпитач Виолета Ђерговић. Присутни су добили девет бодова.
- Стручни сусрети медицинских сестара ПУ Србије, одржана од 08.06. – 11.06.2023. на Тари, на тему „Игра као основ развијања и испољавања свих димензија добробити детета“, на којој је у улози члана Организационог одбора била медицинска сестра васпитач Виолета Ђерговић. За своје присуство добила је четири бода.
  - 3. Конгрес Стручних радника предшколских установа Србије „Подршка добробити детета – одговорност целокупног друштва“, одржан је од 17.06. – 18.06.2023. на Филозофском факултету у Београду. На Конгресу су учествовале помоћник директора, Жаклина Ђурић као организатор и координатор на скупу и медицинска сестра васпитач Виолета Ђерговић, као референт на сесији са темом сажетка „Подршка добробити кроз трансформацију културе установе“. За присуство су добиле Уверење на два бода.
  - У периоду од 04.11. – до 30.11.2022. год. У нашој Установи одржана је обука на даљину „Етика и интегритет“ у организацији Агенције за спречавање корупције Београд. Обуку су прошли директор, помоћник директора, стручни сарадници, васпитачи особље, сарадници (здравствено превентивно особље и нутрициониста), као и административно особље. Учесници су добили Потврду од осам бодова.
  - Обука „Учимо заједно у примени Основа програма – Године узлета“, у центру кластера, вртић „Младост“ у Чачку, 17.11.2023. са васпитачима и стручним сарадницима из вртића „Младост“, ПУ „Наше дете“ Врање и ПУ „Радост“ Врњачка Бања. Обуци су присуствовали стручни сарадник – логопед, шест васпитача и једна медицинска сестра – васпитач из језгра промене, вртића „Свитац“.
  - Онлајн обука за примену Нових Основа програма, одржана од 01.03.2023 – до 06.04.2023. у три дела - Концепција Основа програма, Развијање реалног програма, Документовање. У овој другој групи, обуку је прошло тридесет три учесника – четрнаест васпитача, четрнаест медицинских сестара – васпитача, педагошки асистент и четири сарадника – медицинске сестре за превентивно здравствену заштиту и негу.
  - Стручна посета кластер центру „Лане“ Пирот – хоризонтално учење практичара у примени Основа програма ПВО – „Године узлета“. Заједничко учење моделовањем, одржано је 11.05.2023. Присуствовали су директор, стручни сарадник – педагог, три васпитача и три медицинске сестре - васпитача из језгра промене, вртића „Свитац“
  - Онлајн обука „Подршка развоју дигиталних компетенција практичара у предшколским установама“ реализована је у три круга: први за координатора-стручног сарадника логопеда, од 01.05.2023. до 10.05.2023; други круг од 15.05.2023. до 29.05.2023. за петнаест учесника - директора, стручне сараднике (педагог, психолог), девет васпитача и три медицинске сестре – васпитачи; трећи круг од 9.06.2023. до 15.08.2023. за помоћника директора и остале васпитаче и медицинске сестре-васпитаче.
  - Дводневна обука „Наставници/васпитачи као носиоци квалитетног васпитања и образовања за сву децу“, одржана је у Сокобањи у периоду 30.05 – 31.05.2023. Обуку је прошло седам учесника – помоћник директора, стручни сарадници (педагог, психолог, логопед), један васпитач, једна медицинска сестра и педагошки асистент – чланови Тима за инклузивно образовање.

У периоду септембар 2022. – август 2023. године реализовани су различити садржаји стручног усавршавања, како у Установи, тако и ван ње. У предходном периоду унапређивана је стручна дискусија, осмишљавањем рефлексивних питања, освешћен је значај компетенција континуираном анализом инструмента током стручног усавршавања и оснажено све више васпитача за приказ примера реалне праксе у облику сегмената пројекта. Организоване обуке са стручним посетама кластер центрима, су омогућиле заједничко учење, дељење искустава и знања са васпитачима, медицинским сестрама – васпитачима и стручним сарадницима, као и оснаживање Тима језгра за развијање квалитетне праксе засноване на Основама програма „Године узлета“. Организовањем хоризонталних размена у Установи, учесници обука су представили своје увиде са обуке и примере добре праксе развијања реалног програма својим колегама.

У наредном периоду потребно је да васпитачи и медицинске сестре - васпитачи што више примењују стручно усавршавање и сазнања, усвојених садржаја са обука у свом раду и активностима, подстичу проактивно учешће родитеља у пракси вртића, да се професионално оснажују за неговање културе дијалога и размене искустава у вртићу и између вртића, како би имали добар критички осврт и рефлексiju на свој рад и рад својих колега.

Анализа резултата примене стечених знања и вештина

Пратећи разноврсне садржаје стручног усавршавања током године васпитачно особље развијало је вештине примене и заступљивања концепције Основа програма у контексту реалног програма у својим вртићким заједницама. Пратећи приказане презентације васпитачно особље је уочавало и сагледавало димензије развоја реалног програма. Приказани пројекти омогућили су увид у планирање и документовање процеса васпитачно-образовног рада, сарадњу са породицом и локалном заједницом као и сарадњу и размену са колегама. Приказани пројекти унутар установе уз осмишљена рефлексивна питања били су повод за стручну дискусију и размену присутних. Васпитачи су тежили да приближе реализацију актуелних пројекта тако да основни постулати и полазишта концепције буду видљиви, јасни и разумљиви приликом развијања наредног пројекта. Приказане су могуће дилеме у реализацији пројекта и могућности превазилажења истих. Документовање учења деце у простору и кроз цео пројекат било је истакнуто и јасно приказано. Приказани пројекти омогућили су повезивање са другим групама приликом реализације пројекта исте или сличне тематике и допринели развоју истраживачког приступа аутентичног за одређену групу. По завршетку пројекта васпитачи су наводили могућности преименовања постојећих продуката у складу са новом тематиком коју истражују. Приказани пројекти омогућили су сагледавање програмске концепције и искорак у примени основних одлика концепције. Реализовани пројекат „Дигитални Ђулићи“ остварио је широку примену у садржајима васпитачно-образовног рада, комуникацији са породицом и у стручном усавршавању унутар установе. Дигитални алати Canva и Kahoot примењивани су у оквиру разноврсних дигиталних садржаја током године. Дигитални алати заступљени су у активностима у групи и постали су једно од најчешће коришћених средстава за информисање родитеља. Приликом интеракције деце различитог узраста често је примењиван и квиз Kahoot. Деца су била заинтересована за учешће у наведеном квизу и вољна да се опробају у реализацији активности које су захтевале коришћење квиза. У протеклом периоду остварене су и хоризонталне размене у оквиру Стручног актива медицинских сестара-васпитача где су васпитачи размењивали увиде о развоју сопствене праксе, насталим тешкоћама и начинима превазилажења истих.

Може се рећи да су постигнути резултати:

- развијене дигиталне компетенције и вештине коришћења дигиталних технологија
- развијене компетенције васпитача у области непосредног рада са децом

- формирано заједничко разумевање и схватање основних полазишта концепције Основа програма
- развијенија конструктивна комуникација, критички осврт и дијалог током стручног усавршавања
- унапређена видљивост реализације пројеката са децом
- унапређено уважавање вишеперспективности приликом планирања активности васпитно-образовног рада

Имајући у виду анализиране резултате примене стечених знања и вештина сматрамо да нам је потребно даље усавршавање и подршка приликом развијања истраживачког приступа и осмишљавања истраживања у процесу васпитно-образовног рада, развоја рефлексивности сопствене праксе у контексту континуираног преиспитивања ради развоја културе самовредновања, развоја хоризонталних размена примера реалне праксе и планирања заједничких пројеката вртића и повезивања са групама из других вртића. Стручно усавршавање као начин хоризонталних размена знања и искуства датим у примерима реалне праксе сматрамо чиниоцем нашег професионалног развоја и напредовања, неопходним за прогресивност и промоцију струке. У наредној години планирамо да реализацију садржаја стручног усавршавања оплеменимо применом дигиталних садржаја увођењем Гугл учионице и коришћењем наведене платформе за потребе стручног усавршавања.

Ефекти реализације Годишњег плана стручног усавршавања за период септембар 2022. – август 2023. су:

- боље разумевање праксе васпитно - образовног рада хоризонталном разменом, интеракцијом и рефлексивним дијалогом
- оснажене су компетенције васпитача у области непосредног рада са децом
- унапређене су дигиталне компетенције и рад у дигиталним алатима, реализацијом пројекта, учешћем у обуци „Подршка развоју дигиталних компетенција практичара у предшколским установама“ као и промоција Установе реализацијом пројекта „Дигитални Ђулићи“
- унапређен је процес документовања развијања реалног програма
- развијенија конструктивна критика и формирана култура дијалога у дискусијама на Активу стручног усавршавања, уз коришћење рефлексивних питања
- благовремена и ефикасна реализација Плана стручног усавршавања, применом ППТ презентација, уз укључивање савремених технологија

Извештај поднело лице изабрано од стране Педагошког Колегијума за праћење реализације Стручног Усавршавања

Жаклина Ђурић, помоћник директора за вор

23. ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Област квалитета: Професионална заједница учења

Тим за самовредновање

Чланови Тима за самовредновање, за радну 2022-23. годину:

Тим м на нивоу Установе чине: Тања Јовановић, директор, Жаклина Ђурић, помоћник директора, Соња Стокић, педагог, Фадила Ђуг, психолог, Светлана Тошић, логопед, Маријана Шкрјанец, васпитач, Данијела Соколовић, васпитач, Јована Митровић, васпитач, Слађана Митуловић, васпитач, Виолета Ђерговић, медицинска сестра-васпитач, Марина Младенов, медицинска сестра-васпитач, Ивона Јордаковић, представник родитеља, Зоран Николић, представник локалне заједнице.

Избор области самовредновања и контекст и опис процеса самовредновања:

Након анализе документације (извештаја о остварености годишњег плана, извештаја о реализацији развојног плана за радну 2021/22.) годину договорено је самовредновање области: Професионална заједница учења. Бавели се имплементацијом нових Основа програма „Године узлета“ увидели смо потребу и неопходност за развијањем рефлексивне праксе, преиспитивањем властитих полазишта и сопствене праксе кроз односе сарадње, поверења и размене са колегама, породицом и децом. Узимајући у обзир претходне резултате самовредновања увидели смо да је потребно континуирано и плански радити на оснаживању васпитног особља за критичко преиспитивање праксе кроз заједничка истраживања и процес рефлексије. Препознали смо неопходност усмеравања установе тако да буде место континуираних промена, учења и развоја и оснаживања вртићких заједница за покретање промена кроз сарадњу са стручном службом. С обзиром да се ови приоритети унапређења тичу како сваког вртића понаособ, тако и установе у целини, одлучили смо се да област Професионална заједница учења самовреднујемо на нивоу целе установе.

Додатне специфичности установе у односу на изабрану област самовредновања

У установи интензивно тежимо развијању професионалне сарадње и комуникације на свим нивоима и са свим релевантним учесницима. Развили смо устаљене канале комуникације за информисање свих запослених након чега смо успоставили узајамну информисаност и повезаност; сваки вртић има своје представнике у тимовима са којима се врши заједничка анализа на нивоу сваког објекта и доносе закључци о побољшању праксе у конкретном објекту. Такође, организујемо стручно усавршавање у различитим објектима наше установе и том приликом стварамо услове за размену увида у простор што колегама служи за продубљивање увида. Трудимо се да колеге који добро овладају неким аспектом праксе повезујемо са осталима како бисмо заузимали заједничко значење о квалитетној пракси васпитног рада. Унутар установе васпитачи са стручним сарадницима идентификују примере добре праксе у раду који ће бити приказани колегама на стручном активу, док се чланови тима за професионални развој баве формулисањем рефлексивних питања за покретање дискусије. Повезани смо са установама у окружењу и шире са којима размењујемо искуства у имплементацији Основа путем стручних посета. Отворени смо за све нивое сарадње, учења и размене и укључивање у пројекте којима се унапређује квалитет рада.

Опис установе/вртића

Предшколска установа "Ђулићи", са седиштем у вртићу "Ђурђевак" у Насељу Краљевица бб, основну делатност обавља у шест наменски грађених објеката и једним простором који је адаптацијом прилагођен, а за рад са децом у селу Велики Извор. Ми смо васпитно-образовна институција која постоји због деце, њихових потреба, жеља и интересовања. У установи ради стручни кадар који улаже велики труд у стручно усавршавање, стога наше компетенције се стално унапређују. Интензивно омогућавамо деци да бирају и буду креатори догађања у вртићу, поштујемо породице њихове обичаје и различитости. Настојимо да осигурамо услове за подстицање самосталности, самопоштовања и вере у властите снаге и да уважавамо дете као особу, његова осећања искуства и мишљење. У установи градимо заједницу учења, сарадње, поверења и поштовања. Желимо да будемо истраживачка заједница оних који уче, у којој се знање темељи на креативној укључености свих учесника деце, васпитача, породице и околине где сви постајемо равноправни партнери учења и стварања знања. Тежимо да постанемо установа у којој је развијена рефлексивна пракса која доприноси унапређењу процеса васпитно-образовног рада и у којој се дигитална технологија користи у циљу размене информација, учења и развоја. Стремимо ка томе да будемо установа у којој се промовишу интереси деце, поштују различитости, праведност и једнакост, у којој се стварају услови да сва деца, кроз подршку њиховом развоју буду укључена у све активности и заштићена од било ког вида дискриминације и насиља.

Окружења у ком функционише вртић

Локације вртића у граду су такве да су вртићи доступни свој деци. Седиште установе је у близини центра града што јој омогућава добру комуникацију са градском управом и свим другим институцијама које су јој од важности за њен рад и функционисање. Близина вртића са јавним установама (Библиотека, средње школе, Туристичка организација, Народни музеј, основне школе, Дом здравља, Црква, Пошта, Полиција...) пружа велике могућности за реализацију програма васпитно-образовног рада. Близина основних школа је од велике користи за децу вртића јер постоји стална повезаност између два образовна нивоа што представља добар услов за несметан прелазак деце из вртића у школу и за континуитет у реализацији програма васпитно-образовног рада. Такав начин рада омогућава свестрану и разноврсну

сарадњу са школама и учешће у заједничким активностима. Близина Дома здравља омогућава добру комуникацију код реализације програма здравствено-васпитног рада, како деце, тако и запослених. Добра сарадња са Дечијим диспансером, Развојним саветовалиштем и Заводом за јавно здравље смањује ризике за ширење болести и епидемије код деце предшколског узраста која бораве у вртићима као и пружање стручне помоћи деци којој је потребна додатна подршка.

Вртићи „Ђурђевак“ и „Здравац“ су смештени у близини парк шуме „Краљевица“, а вртић „Свитац“ је смештен у близини спортско-рекреативног центра Попова плажа и ове ресурсе васпитачи користе за развијање реалног програма. Васпитачи и деца из вртића који су у близини („Ђурђевак“ и „Здравац“) и („Свитац“ и „Маслачак“) интензивно се повезују и сарађују уживо, док остали то чине у виртуелном окружењу. Вртићи „Љиљан“ и „Пламенак“ заједно одржавају активне вртића и размењују примере добре праксе, док се васпитач из вртића „Изворчић“ повезује са васпитачима из вртића „Ђурђевак“ и „Здравац“.

Опис структуре деце и демографски и социо-економски подаци породица

У установи су формиране 42 васпитне групе; 12 јаслених, 22 групе узраста од 3 до 5,5 година и 7 група припремног предшколског узраста. Укупно је уписано 920-оро детета. У установи постоји 17 мешовитих група у којима је распоређено 354-оро детета.

Рад се у свим објектима наше установе одвија на српском језику, док су у нашем непосредном окружењу присутни и влашки и ромски. Деца и родитељима из других културних миљеа се пружа подршка и уважава њихова културолошка специфичност у групама.

Специфичности вртића у односу на програм рада

Предшколска установа „Ђулићи“ је почела да применом Основа програма предшколског васпитања и образовања – Године узлета од 01.09.2020. Вртић „Свитац“ је био језгро промене где су се васпитачи и осталих вртића након имплементације оснаживали за примену исте. Приоритетни задаци установе у текућој радној години су: креирање подстицајне средине у јаслицама и вртићима која подржава дечију радозналост, омогућава истраживање, комуникацију, грађење односа са материјалима и другом децом и одраслима, ствара осећај припадности, стварање подстицајне социјалне средине кроз могућности за међувршњачке интеракције, као и интеракције са другим одраслим и окружењем, стручно усавршавање усмерено на подршку у разумевању документа Основа програма, дефинисање смерница за развијање реалног програма у вртићу у складу са концепцијом, хоризонталну стручну размену и подршку васпитачима за квалитетнију имплементацију Основа програма. Након семинара „Документовање као подршка учењу“ били смо усмерени на унапређење видљивости процеса учења коришћењем разноврсних техника документовања. У овој години у вртићу „Ђурђевак“ се реализује заједнички пројекат „Нај вртић-наше градилиште“, док се у вртићу „Свитац“ реализује план промене из сценарија „Планирање“ и „Инклузија“ у оквиру Модела заједнице професионалног учења у којима су били укључени васпитачи. У свим објектима наше установе реализује се Програм музичке почетнице од стране васпитача, сарадника за музичко.

Методологија самовредновања:

Током реализације процеса самовредновања области квалитета рада „Професионална заједница учења“, чланови тима за самовредновање користили су следеће инструменте истраживања:

Чек листу коју су попуњавали сви чланови тима за самовредновање (100%).

Упитник за васпитаче и медицинске сестре васпитаче попунило је 90 васпитача (100%), док су фокус групе реализоване у свим вртићима на узорку од 41 запослених (49%).

Упитник за родитеље попунило је 800 родитеља (86,9%), док је у реализованим фокус групама учествовало 50 родитеља.

Интервју са стручним сарадницима обављен је са 3 стручна сарадника (педагог, психолог, логопед), док су у интервјуу са директором учествовали и помоћник директора и 5 главних васпитача. Реализован је интервју са представником управног одбора из локалне заједнице.

Консултовање са децом реализовано је у свим васпитним групама где је обухваћен узорак деце од јаслено узраста до године пред полазак у школу. Консултације са децом одвијале су се током свакодневних планираних и спонтаних ситуација учења и игре деце коришћењем разноврсних техника (интервјуисање, мапирање, туре, цртеж, фотографисање, показивање). У консултацијама је учествовало 598-оро деце (65%). На млађим узрастима користили смо уз технику показивања различите графиконе, мапе путем којих су деца била у прилици да документују и „читају“ забележено, док су деца старијих узраста имал-

могућност да се изразе путем тура кроз простор вртића, илустрацијом/цртежом, шемом као и фотографисањем. Инструменти које смо применили из Водича за самовредновање били су нам добар путоказ за извођење закључака након спроведеног процеса и уједно су нам значили како бисмо у наредном периоду креирали додатне инструменте уколико бисмо одређене показатеље дубље преиспитивали. Увидели смо да креирањем додатних инструмента постижемо релевантност и прецизност у извештавању и дубље откривамо разлоге ставова свих учесника у процесу. Ставове васпитача о одређеним показалјима из упитника смо тежили да откријемо приликом реализације фокус група.

Активности су реализоване су складу са предвиђеном временском динамиком у плану самовредновања. У циљу постизања позитивне климе организовани су активни вртића на којима су чланови тима указали на значај самовредновања и информисали васпитно особље о спровођењу процеса самовредновања. Увидевши слабости у информисању договорани су кораци за информисање свих учесника, начин информисања родитеља који је обухватао брошуре, плакате и кратке презентације. Чланови тима истичу да су кроз реализацију родитељских састанака и заједничку дискусију остварили заједничко разумевање стандарда и индикатора за област самовредновања квалитета рада: Професионална заједница учења. Чланови тима применили су SWOT анализу за сагледавање климе унутар установе и уочавали слабости и препреке које је могуће превазићи. Од снага истичу: отворену комуникацију, флексибилност и спремност за стручну помоћ једни другима. Слабости су се односиле на недовољно писаног, провокативног, мотивишућег материјала за процес самовредновања што смо успешно превазишли израдом истог. Укљученост васпитача постигнута је кроз заједничке састанке у оквиру вртића и мотивисањем путем презентације. Разумевање стандарда и индикатора успостављено је партнерском сарадњом и промоцијом професионалног рада и деловања. Ради промене климе за процес самовредновања чланови тима тежили су ка већој отворености у самовредновању договарајући правила комуникације, усмеравајући се на ситуације које је могуће променити како би се успоставило поверење на свим нивоима за реализацију овог процеса. Учешће стручних сарадника у реализацији фокус група са васпитачима допринело је продубљеном разумевању процеса вођења фокус група, анализи података и извођењу закључака по питању тога шта је потребно мењати на нивоу установе.

Стандард 3.1 Установа подстиче професионалну комуникацију

Тим је пратећи верификаторе и изворе доказа (почетни и процесни панои, интерна правила комуникације, Записнике стручних органа и родитељских састанака, план учења у локалној заједници, сајт и фејсбук страница, информативне табле...) закључио да је у 80% група индикатор присутан што га чини видљивим. У 50% група врши се размена информација између васпитача и родитеља уз помоћ дигиталних алата. 94% васпитача се изјашњава да правовремено добијају информације о установи/вртићу а 95% родитеља истиче да је информисано о понашању, учешћу и активности, учењу и развоју свог детета и да се благовремено информисани о свим дешавањима у установи, 73% родитеља наводи да их Савет родитеља информише о значајним питањима о животу и раду установе и наводе непосредне контакте, индивидуалне разговоре, вибер групе као најчешће начине комуникације. У односу на претходни извештај побољшана је објављивање садржаја на друштвеним мрежама, извештавање путем паноя и дигиталних постера. Такође, промоција примера добре праксе се одвија из сваке групе на фејсбук профилу у односу на ранију када је то било искључиво задужење чланова тима за промоцију. Као предлог за унапређење издваја се креирање фејсбук странице или профила са нивоа сваког вртића уз договор о промоцији садржаја ради јачања аутентичности сваког објекта.

Установа има стабилну интернет везу и изврстан број лап топова. 85% васпитача се изјашњава да су им позната интерна правила комуникације, 79% васпитача наводи да благовремено добија информацију о похађању обука; 60% васпитача користи дигиталне технологије за међусобно информисање и комуникацију, док 15% наводи да користи различите платформе за учење. Интервју са стручним сарадницима показује да се дигитални алати користе за стручно усавршавање (обуке запослених, састанке, преузимање материјала, непосредни рад са децом) и сарадњу са породицом и локалном заједницом. С тим у вези различите платформе за учење нису још увек облик размене и учења и истраживања унутар установе, па је неопходно користити их (он лајн платформе, дигитални алати, гугл учионице...).

Утврдили смо да се 13% васпитача у упитнику изјаснило да су задужења и одговорности у тиму јасно дефинисана и деле се равноправно међу члановима тима, док се 77% васпитача са овом тврдњом слаже мањој мери, а 10% се не слаже. Најчешћи изазови са којима се стручни сарадници сусрећу приликом поделе задатака и ангажовања чланова су лични доживљај преангажованости или неангажованости што се превазилази заједничким сагледавањем реалне ситуације о подели улога и задужења и увођењем листе задужења на нивоу сваког објекта. У наредном периоду промене ћемо иницирати формирањем мањих радних група на нивоу сваког објекта са конкретним задацима и задужењима.

Чланови тима за самовредновање су се попуњавајући чек листу изјаснили да стручњаци учествују у развијању и истраживању теме/пројекта на начин који је смислен деци. Тим је пратећи доказе остварености (план учења у локалној заједници, утисци експерта који долази у групе, тематски/пројектни портфолио, Записник тима за унапређење квалитета и развоја установе) закључио да је верификатор присутан у 100% група. Такође, анализирајући видљивост података о заједничкој анализи потреба ресурса, могућности и интересовања установе/вртића и локалне заједнице увидели смо да он није присутан у документацији установе. У протеклом периоду у циљу унапређења видљивости израђена је мапа ресурса у локалној заједници на нивоу сваког објекта као и мапирање родитеља-експерта који би допринели развијању програма. У односу на претходни извештај видљиво је веће учешће деце у планирању и представљање учења у аутентичном окружењу израдом сценарија за планирање сарадње са локалном заједницом; реализују се планиране ситуације учења у локалној заједници и развија програм након повратка у вртић. Кроз анализу компетенција препознали смо важност двосмерне сарадње са локалном заједницом и породицом што представља поље развоја у наредном периоду.

У Записницима стручних органа и Плану учења у локалној заједници видљиви су ефекти сарадње са локалном заједницом, али се подаци нису користили за даље планирање активности; документовањем запажања родитеља, деце и васпитача овај сегмент је у извесној мери побољшан. Представник управног одбора из локалне заједнице је у интервјуу истакао да подстиче сарадњу институција, организација, удружења са установом тако што из свог домена рада нуди сарадњу предшколској установи организације и удружења које познаје повезује са ПУ.

Из наведеног следи да је стандард 3.1. Установа подстиче професионалну комуникацију делимично остварен, с обзиром да је потребно унапредити учешће у стручним органима и тимовима на принципу

тимског рада и и тежити новим облицима информисања који ће промовисати интеракцију свих актера у процесу васпитно-образовног рада. Као јаке стране се истичу: благовремена размена информација са свим релевантним актерима, сарадња са локалном заједницом, примења нових дигиталних алата у раду.

Препоруке за унапређење стандарда односе се на :

3.1.1. Израду плана размене информација и дефинисање улога и одговорности свих учесника (панои, брошуре, флајери, сајт, различити штампани и дигитални материјали) ,израду Инстаграм профила установе.

3.1.2. Израду плана Примене садржаја са обуке «Подршка развоју дигиталних компетенција», креирање и коришћење Гугл учионице у циљу професионалног развоја кроз стручно усавршавање унутар установе, коришћење платформе Пасош за учење за стручно усавршавање унутар установе – хоризонтално учење;

3.1.3. Доношење интерних правила рада сваког тима/Актива, подела задужења, дефинисање улоге и одговорности чланова тим/актива, презентација договорених правила и рада тима на во-већу

3.1.4. Путем графикана/мапе/шеме сагледати ефекте досадашње сарадње са локалном заједницом као основ за планирање наредног циклуса – на нивоу вртића/групе, дефинисање и утврђивање улоге стручних сарадника у развијању сарадње са локалном заједницом, презентација кључних ефеката сарадње са локалном заједницом на васпитно образовном већу, савету родитеља и управном одбору

3.1.5. Организовање састанака зарад пружања подршке новопродошлом особљу, утврдити критеријуме за избор ментора, утврдити начине праћења ментора.

Стандард 3.2. У Установи се негује клима поверења и заједништва

Подаци које смо добили **консултовањем деце** показују да (60%) деце сматра да се у вртићу одлуке доносе демократски; уз договор деце и васпитача, (25%) мишљења је да деца одлучују, група деце (15%) сматра да одлуке доносе васпитачи. Сва консултована деца (100%) описују правила понашања у својим групама и показују илустроване и писане плакате истих. 68% васпитача сматра да се у Установи ради на развоју сарадње и заједништва, док 51% васпитача сматра да се подстиче отворена комуникација, заједничко разумевање значења појмова, аргументовано изношење мишљења, иницијативе појединаца и тимова, а 45% мишљења је да у разматрању и доношења одлука учествују сви запослени у складу са њиховим задужењима. У претходној години у свим вртићима смо бирали по једног критичког пријатеља за сваки вртић, док смо у овој години започели са развијањем модела критичког пријатеља на нивоу сваког објекта што ћемо унапређивати и у наредном периоду. Из свих коришћених инструмената видљиво је да стручни сарадници пружају континуирану подршку васпитачима у развијању реалног програма путем стручних органа и тимова, препорука стручних усавршавања и стручне литературе, као и кроз непосредан рад у групи у виду заједничког уређења физичке средине, заједничко истраживање извора сазнања, предлагање потенцијалних места за заједничко учење деце и одраслих у аутентичном окружењу, предлагање могућих активности за рад у групи у циљу подржавања развоја дечијих диспозиција, подршку васпитачима у документовању њиховог рада у тематском портфолију, као и учења деце на процесним паноима, дечијим портфолију и пројектним причама. Стручни сарадници подржавају аутономију васпитача уважавањем идеја и предлога васпитача, као и јаких страна појединаца. Наведени сегмент представља побољшање у односу на претходни период.

Анализирајући све постојеће верификаторе установили смо да постоји редовно информисање о новинама и идејама на нивоу Установе и вртића, што се верификује путем записника стручних органа и тимова, огласних табли, вибер група (100%), док 30% васпитача користи дигитални алат Падлет у ову сврху. У оквиру различитих облика интерног стручног усавршавања на нивоу установе и вртића постоји дискусија и размена између учесника. Као недостатак чланови Тима истичу акциона истраживања. Видљиве су заједничке активности Установе и локалне заједнице кроз планове учења у аутентичном окружењу, мапирање ресурса локалане заједнице, документовање у дечијим портфолијима, пројектном портфолију, личним портфолијима, вртићком портфолију, као и на паноима и панелима. У односу на претходни период побољшана је размена искуства као и видљивост истих у документацији, док виши нивои рефлексije (референтна и метастратешка) представљају поље развоја.

Као јаке стране се истичу: уважавање перспективе деце у креирању и развијању програма, континуирано учешће стручних сарадника у развијању реалног програма и пружању потребне подршке

васпитачима, отворена комуникација, сарадња и заједништво.

Предлози за унапређење су:

3.2.1. Анализирати расподелу задужења на нивоу вртића, предложити мере за равноправно задужење свих, анализирати правила понашања запослених и предложити промене, израда саджаја за информисање родитеље о њиховим правима и одговорностима као и правима и одговорностима запослених.

3.2.2. организовати групну дискусију стручних сарадника и васпитача.

3.2.3. Израда плана за

развијање пројекта између 2 или више вртића (Размена о темама/пројектима у вибер групи, повезивање група и задничко развијање пројекта, хоризонталне размене васпитача и стручних сарадника).

3.2.4. Израда презентације о развоју и остваривању визије установе (уознавање запослених, родитеља, деце, савета, управног одбора)

Стандард 3.2 У Установи се негује клима поверења и заједништва је остварен у потпуности.

Стандард 3.3 У установи се развија култура самовредновања.

Анализом података утврдили смо да је модел критичког пријатеља у зачетку, да је преиспитивањем компетенција остварен увид у развој праксе, али да није у довољној мери дошло до повезивања самовредновања компетенција запослених и процеса стручног усавршавања. Васпитачи су се у изјаснили да су приликом преиспитивања компетенција мењали своја лична уверења и вредности од којих најзначајније јачање дигиталних компетенција као начин за повезивање са свим учесницима али да је практичну примену истих и даље потребно оснаживање. Васпитачи сматрају да је у предстојећем периоду потребна подршка стручне службе у преиспитивању праксе кроз хоризонталне размене на нивоу вртића заједнице. Чланови тима за самовредновање су приликом анализе документације констатовали да није било примера акционих истраживања. У основи тога лежи недовољна обученост за примену истих у раду. У установи се одвија континуирано праћење и вредновање праксе али није довољној мери развијено имплементирање података у функцији развоја и развијања пројекта. 63% васпитача у упитнику истичу да са стручним сарадницима кроз дијалог, узајамно слушање, конструктивну комуникацију и критичко промишљање, постижу заједничко разумевање појава и процеса, процењују сопствену праксу и планирају промену. Кроз интервју са стручним сарадницима утврђено је да се кључне димензије, програм преиспитују на стручним активима, али се резултати преиспитивања не користе за унапређење сегмената који нису развијени.

89% деце која су учествовала у консултацијама истичу да су дуважена у погледу активности којима желе да се баве, старија деца наводила су конкретне ситуације у којима су питана (у оквиру пројекта, договор о подели задужења, дневних рутина, игре и сл.), такође сва консултована деца истичу да је њихов иницијатива уважена од стране васпитача у избору игре, месту за игру, начину игре.

Као јака страна се истиче: познавање и разумевање компетенција у раду, повећана размена међ колегама у циљу међусобног ојачавања.

Препоруке за унапређење стандарда су:

3.3.1. Анализа извешаја о самопроцени компетенција и утврђивање умрежености са планом професионалног развоја, предлози за унапређење.

3.3.2 Покренути и реализовати акционо истраживање (васпитачи и стручни сарадници) на тему инклузивности, израдити и пратити реализацију плана коришћења резултата истраживања за унапређење рада.

3.3.3. Израда плана преиспитивања кључних димензија програма (Средину за учење, квалитет односа, заједничко учење, инклузивност, сарадњу са породицом и локалном заједницом)

- израда инструмената

- временска динамика

- дефинисање улоге стручног сарадника у процесу преиспитивања

- План унапређења након преиспитивања

Стандард 3.3 У установи се развија култура самовредновања није остварен.

Стандард 3.4. Установа је место континуираних промена, учења и развоја.

Чланови тима за самовредновање наводе да установа планира ситуације за учење и упознавање са савременим тенденцијама у области ПВО. Тим за самовредновање је констатовао да се у установи не

спроводе истраживања са циљем дубљег разумевања појединих аспеката праксе. Васпитачи су се у упитнику изјашњавали да у 74% учествују у преиспитивању процеса и резултата рада кроз дискусију и дијалог, узајамне посете али је процес рефлексивне у зачетку. Стручни сарадници кроз интервју наводе да преиспитивање квалитета програма остварују кроз активне стручног усавршавања где васпитачи попуњавају инструмент за процену физичке средине и да се преиспитивање квалитета програма реализује и кроз стручне активне васпитача, васпитача ППП и медицинских сестара-васпитача као и током непосредног рада боравком у одређеном вртићу. 100% чланова тима за самовредновање наводе да установа планира ситуације за учење и упознавање са савременим тенденцијама у области ПВО размену стручне литературе, искуства са семинара, конференција.

Као јакe стране се истичу: размена знања и искустава на различитим нивоима (хоризонталне размене, на стручним органима и тимовима, активни вртића) уз тежњу ка остваривању рефлексивног дијалога и конструктивних повратних информација учесницима у процесу (коришћењем колаборативних и рефлексивних техника) и континуирано стручно усавршавање и отвореност за сарадњу са другим установама.

Препоруке за унапређење су:

3.4.1. Креирање инструмената путем којих ће се евидентирати и вредновати размена знања и искустава у групи, организовати панел дискусије/округли сто/ дискусионе групе на тему размене искустава и учења, организовати хоризонталне размене личног портфолија – извештај о професионалном развоју, организовати 2 хоризонталне размене са другим установама и уз то извршити избор установе и садржаја и припремити сценарио размене.

3.4.2. Презентација резултата истраживања «Транзиција из перспективе детета» и израда плана унапређења досадашњих планова, покренути мини истраживање са јасленим групама – Сарадња са породицом, израдити критеријуме за избор радова који ће бити презентован на стручном скупу.

3.4.3. Израдити план стручног усавршавања на основу анализе остварености претходног плана и поребама за професионалним развојем Запослених, деце, породица, установе,

- Планирати стручно усавршавање уз коришћење различитих платформи за учење

- Планирати учешће у националним, регионалним и међународним програмима.

Стандард 3.4 Установа је место континуираних промена, учења и развоја није остварен.

Стандард 3.5 Установа заступа професионално јавно деловање и активизам у заједници

Чланови тима за самовредновање су анализом документације утврдили да 65% васпитача промовишу значај предшколског васпитања и делатност установе путем прославе пројекта и учешћем на манифестацијама, док 85% васпитача активности установе промовишу на локалним и националним медијима, друштвеним мрежама уз поштовање етичког кодекса професије. 66% родитеља се изјаснило да се у потпуности слаже да установа организује активности којима се промовише подршка деци и породици и значај предшколског васпитања. Чланови тима за самовредновање и стручни сарадници су сагласни у томе да се у установи развија целовит приступ при преласку из вртића у школу; родитељи истичу да су укључени и укључени у транзицију са основним школама. 100% деце из припремних група истиче да су били у посету школама, присуствовали часу, питали децу и учитељице оно што их занима о школи.

Као јакe стране издвајају се: учешће на манифестацијама и прославама пројекта у локалној заједници, учешће деце и учитељица у развијању пројекта у припремним групама, континуан и постепен прелаз деце из вртића у основну школу уз учешће и комуникацију свих актера, неговање климе поверења и заједништва, сталној сарадњи и размени искуства на нивоу установе као и промоцији професије васпитача, сарадњи са основним школама, другим установама и организацијама промоцији вртића и значај предшколског васпитања и образовања путем фејсбук профила наше установе. Повезивали смо се са представницима основних школа стварајући прилике за заједничко учење деце и што доследнију примену плана транзиције вртић-школа. Тежили смо да развијамо двосмерну сарадњу и да заједно радимо на евалуацији реализованих активности. Приликом развијања пројекта и остваривања васпитно-образовног рада установа константно смо сарађивали са представницима локалне заједнице, представницима установе културе и спорта, занатским и трговинским радњама и сл. У циљу побољшања сарадње радили смо на идентификацији и мапирању ресурса у локалној заједници као и већем укључивању представника локалне заједнице у свим сегментима пројекта. Учествовали смо у организованим манифестацијама и конкурсима сходно приликама у окружењу и тежили промовисању

дечијих права и могућности.

Препоруке за унапређење су:

3.5.1. Израдити план промоције у локалној заједници за сваки вртић (пројекти, трибине, манифестације), израда материјала за медијске објаве, друштвене мреже, укључивање у радним групама на нивоу града.

3.5.2. Дефинисати улоге стручних сарадника у остваривању сарадње између установе и школе, дефинисати улоге родитеља у сарадњи установе и школе, израдити план сарадње са школама базиран на стручним посетама и разменама информација о програмским активностима у којима учествују васпитачи, стручни сарадници, наставници, деца и родитељи, осмислити различите начине који промовишу сарадњу установе и школе, анализирати ефекте сарадње испитивати задовољства родитеља.

3.5.3. Укључивање у домаће и међународне пројекте

3.5.4. Планирати и реализовати промоцију права деце у локалној заједници.

Стандард 3.5 Установа заступа професионално јавно деловање и активизам у заједници је остварен потпуности.

Процена квалитета на нивоу области:

- У овој области два стандарда су у потпуности остварена, један је делимично остварен и два су неостварена.
- У овој области уочене су и одређене слабости које се односе на: развијање културе самовредновања и развоја установе као места као континуираних промена; учења и развоја и недовољно развијена пракса заједничких истраживања.

Препоруке на нивоу области су: јачање личних и професионалних односа на нивоу вртића и на нивоу установе, ојачавање појединаца да се самоиницијативно ангажују у различитим аспектима живота и рада установе поделом задужења којима се дефинишу улоге и одговорности и доношењем интерних правила повезивањем стручних органа у реализацији заједничких активности и задатака; заступљивање чешћих хоризонталних размена у складу са афинитетима појединаца у дигиталном окружењу, хоризонталним разменама подстаћи неговање модела критичког пријатеља, у сагледавању праксе на хоризонталним разменама користити различите технике и поступке из доступне литературе „Линије лета“, развијање културе самовредновања континуираним информисањем релевантних учесника у процесу, неговање истраживачког приступа пракси, радити на развоју проактивизма запослених у представљању властите професије и активизму у реализацији активности којима се развија и континуирано остварује процес васпитно-образовног рада и ради на стварању подстицајног контекста за развијање реалног програма вртића.

24. РЕАЛИЗАЦИЈА И ЕВАЛУАЦИЈА АКТИВНОСТИ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА

ОБЛАСТ: ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД

Циљ: 1.1. Развијање програма васпитних група у реалном контексту кроз партнерство са породицом и коришћење свих расположивих ресурса

Задатак: 1.1.1. Унапређивање компетентности васпитача и стручних сарадника за примену нових основа предшколског програма, разумевање реформе ПВО, јавно заступање интереса деце и промовисање значаја развоја детета предшколског узраста

Активности	Критеријум успеха	Начин праћења
- Обука за примену Нових Основа предшколског васпитања и образовања -Радионица за појашњавање развијања пројеката и документовања -Примена стечених знања са радионице уз преиспитивање примене у односу на васпитну праксу (уз анализу на вртићким активима) -Евалуација примене (уз анализу критичког пријатеља)	Сви васпитачи учествују у хоризонталним разменама	Записници актива, Васпитног већа, САРП, Записник Тима за професионални развој, Записници тимова

наживање васпитача за заједничко тумачење, анализирање и постављање заједничког критеријума у тумачењу квалитетног простора

не Остварености Активности у односу на критеријум успеха

ука да Нове примену Нових Основа предшколског васпитања и образовања је реализована за 33 учесника. ризонталне размене су реализоване на више нивоа:

а нивоу установе (хоризонтална размена везана за уређење физике средине, септембар-децембар 2022., јулар 2023.) и дечији портфолио (новембар 2022., јануар, фебруар 2023), размена искуства након посете вртићу „Младост“ из Чачка, децембар 2022. и вртићу „Лане“ из Пирота јун 2023.)

змеђу вртића (документовање у просторним целинама - „Ђурђевак“-„Здравац“ – новембар 2022.; размена да о уређењу физичке средине – „Љиљан“- „Маслачак“- новембар 2022.)

а нивоу вртића (критички пријатељи између група који су међусобно обилазили и заједно процењивали у ој је мери физичка средина подстицајна за учење и истраживање чиме је започет процес развијања културе о вредновања – октобар 2022.)

а нивоу актива медицинских сестара васпитача:

вртићу „Маслачак“ - Анализа грађења и одрживости подстицајног физичког окружења, заједничко мишљање о потребним променама, могућим решењима и договор обудућим корацима за увођење мена, заједничка анализа дечијих портфолија и дискусија у правцу унапређења (март 2023.)

вртићу „Љиљан“ - Анализа промена у пракси које су покренуте након хоризонталног учења у вртићу „аслачак“, представљање процеса развијања актуелних пројеката у јасленим групама вртића „Љиљан“ и дничко промишљање о изазовима у развијању пројеката и начинима за превазилажење истих. (април 2023.)

вртићу „Здравац“ – „Грађење подстицајног физичког окружења у заједничким просторима“ (јун 2023.) а вртићем „Полетарац“ из Сврљига о реализацији транзиције у вртићу Ђурђевак (фебруар 2023.)

питачи су се оснаживали за успостављање заједничког критеријума у тумачењу квалитетног простора, ћењу, документовању и вредновању у сарадњи са директором, помоћником директора и службом приликом ета објектима, педагошко-инструктивном раду и приликом хоризонталних размена.

лоћник директора и стручна служба су поделили задужења у погледу пружања подршке васпитачима из ра промене у развијању реалног програма.

% васпитача учествују у хоризонталним разменама у примени нових основа ПВО у оквиру свих објекта, еђу више објекта и између различитих актива

о васпитача разумеју које теме и активности су смислене деци

о васпитача разумеју сврху праћења, документовања и вредновања што се одражава на квалитет у зијању програма

и % документације се види повезаност вредновања и планирања.

нови тима за инклузивно образовање су присуствовали радионици за појашњавање планирања и зијања у Сокобањи а сазнања смо имплементирали у пракси (мај 2023.).

ализа садржаја за стручно усавршавање (примера добре праксе) лизација стручног усавршавања за запослене са сегментима их основа ПВО

ализација акредитованог семинара „Документовање као подршка њу“

имена стечених знања са семинара уз преиспитивање примене у осу на васпитну праксу (уз анализу на тиму за развој квалитета)

ризонтална размена дечијих портфолија (преиспитивање фолија и усаглашавање са структуром датом у Овим Основама грама)

Васпитачи разумеју сврху праћења, документовања и вредновања

План/Извештај о стручном усавршавању Документација о професионалном развоју Записник тима за развој квалитета, Записник актива

-Приказ добрих примера праксе у документовању, праћењу и вредновању програма		Портфолио професионалне заједнице

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Чланови тима за професионални развој су анализирали садржаје стручног усавршавања и предлагали мере за унапређење (једном месечно).

Континуирано су реализовани садржаји стручног усавршавања за запослене са сегментима Нових основа ПВО. Организована је хоризонтална размена дечијих портфолија на активима сестара – (новембар 2022). и активима васпитача и васпитача ппп уз попуњавање инструмента – (јануар, март 2023) и на тиму за инклузију (фебруар 2023).

100% васпитача и медицинских сестара васпитача учествују у анализи приказа стручног усавршавања као примера добре праксе, кроз увиде и дискусију као и кроз уочавање компетенција што им уједно омогућава да боље разумеју сврху праћења, документовања и вредновања квалитета у развијању програма. Семинар је реализован за шездесет учесника у две групе у октобру 2022.. Након стручног усавршавања кроз семинар „Документовање као подршка учењу“ 85% васпитача и медицинских сестара васпитача применило је стечена знања и то 30% кроз боље документовање у простору, 75% кроз боље документовање на паноема, 35% кроз документовање путем фотографија које јасно доказују процес истраживања и учења; 17% кроз бележење табелама, 55% кроз чешће коришћење графикона, скица, мапа, листа пописа, 15% кроз примену техника „сликовити грозд“ и опсервационог цртања, 35% кроз дубље истраживање извора сазнања из којих проистичу идеје за провокације и планиране ситуације учења, 35% кроз боље повезивање сазнања из културе, науке и уметности са темама које су са децом истраживали што је довело до продубљивања пројеката, 65% кроз примену смерница за структурирање дечијег портфолија.

На активу стручног усавршавања приказана су три примера праксе у документовању, праћењу и вредновању програма (децембар 2022).

30% васпитача разумеју сврху праћења, документовања и вредновања што се одражава на квалитет у развијању програма

у 25% документације се види повезаност вредновања и планирања.

Задатак 1.1.2. Унапређење видљивости процеса учења, продуката у настајању, континуитета развијања програма у групама

Активност	Критеријум успеха	Начин праћења
-Омогућити деци да документују своје учешће, разумевање и догађаје (фотоапарат, камера и сл.) -Структурирање дечијег портфолија тако да одражава процес учења и развоја кључних компетенција -Планирање развијања пројекта у складу са консултовањем са децом, полазећи од њиховог искуства, смислене заинтересованости, питања, идеје, предлога -Документовање видљивости процеса заједничког истраживања и учења деце кроз фотографије, белешке, мапе, скице, шеме, графиконе и др. -Стварање услова да деца истражују користећи различите изворе информација (литература, интернет, вршњаци, стручњаци, итд) -Развијање пројеката и документовање учења и продуката у настајању у свим расположивим просторима -Анализа педагошко-инструктивног рада (с освртом на континуитет развијања програма)	Видљиво је документовање	Записници стручних органа, тимова, актива, Педагошка документација, Извештај ПИР

Индикатор Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Индикатор је на старијим узрастима је у већој мери омогућено да документују своје учешће на различите начине. Испитивана је структура и садржај дечијих портфолија на активима што је служило узајамном препоруку документовања (новембар 2022., јануар 2023., фебруар 2023.)

% васпитача разумеју које теме и активности су смислене деци

% васпитача и медицинских сестара васпитача са децом и уз подршку родитеља континуирано мења и дограђује простор те тако омогућавају деци да уче у аутентичном окружењу, углавном допуњава паное и графикама, исказима, различитим продукцима, цртежима и штампаним материјалима како би процес учења и истраживања био видљивији. 60% васпитача пренамењује продукте из претходних пројеката и дава их у нову функцију, 70% васпитача богати простор продукцима који су настали током активности планираних ситуација учења и током игре.

% васпитача и медицинских сестара васпитача израђује мобајле и инсталације. 42% васпитача истиче да су просторним целинама видљиви продукти у настајању којима се деца враћају и надограђују их, мењају, допуњавају. 42% васпитача и медицинских сестара васпитача преноси продукте из пројеката у заједничке просторе и 20% оставља трагове активности кроз фотографије, цртеже и друге продукте на паноима у јединичким просторима.

Директор, помоћник директора и стручни сарадници су континуирано реализовали педагошко-инструктивни рад у вртићима. Најчешће сугестије тичале су се сарадње са локалном заједницом, истраживање извора знања и продубљивање пројекта, видљивост учења у простору, континуираност у документовању, развијању пројекта у свим расположивим просторима.

Индикатор 1.1.3. Опремање простора вртића у складу са новим основама предшколског програма и правилником о ближим условима за оснивање, почетак рада и обављање делатности предшколске установе

Активност	Критеријум успеха	Начин праћења
Израдити план адаптације намештаја, набавка средстава, материјала и икт опреме	Опремљен мањи део вртића	Записник актива за развојно планирање
Адаптација и набавка намештаја, набавка средстава, материјала и икт опреме у складу са захтевима нових основа		Извештај о набавкама
Набавка намештаја, набавка средстава, материјала и икт опреме у складу са захтевима нових основа		

Индикатор Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Израђен је план адаптације намештаја, набавка средстава, материјала и икт опреме (септембар 2022.)

Израђен је план набавке намештаја и дидактичких средстава за вртић „Ђурђевак“ (април 2023.).

ПРС донирало је два штампача, три лаптопа и три камере и мобилне полице (септембар 2022.).

Вртићима „Љиљан“ и „Здравац“ намештај је адаптиран како би био функционалан и доступан деци за истраживање (новембар 2022.).

У помоћ донације набављена је ИКТ опрема, музичка опрема и два телевизора у вртићу Маслачак (децембар 2022.) Групе су добиле дидактичка средства за децу са сметњама у развоју од стране Уницефа (јануар 2023.).

Остварена је сарадња са основним школама у циљу набавке графоскопа и пројектора (децембар 2022., јануар 2023.).

У складу са нормативом допуњена је ИКТ опрема, материјали, дидактичка средства. У вртићу „Пламенац“ родитељи су донирали штампач (децембар 2022.).

Набављено је пет нових блутут звучника уз помоћ ваучера за куповину као награда за учешће на ликовном такмичењу (април 2023.).

У вртићу „Ђурђевак“ набављено је осамлап топ рачунара за све васпитне групе (април 2023.).

Израђени су планови за уређење дворишта свих вртића уз узимање у обзир перспективе родитеља и деце.

80% родитеља у свим групама континуирано је укључена у набавку потребног материјала и средстава за игре и активности сходно тренутним потребама групе.

Задатак 1.1.4. : Заједничко развијање програма уз учешће породице и локалне заједнице

Активност	Критеријум успеха	Начин праћења
-Анализа могућих начина учешћа родитеља у развијању програму на нивоу групе -Укључивање родитеља у израду плана сарадње са породицом - Могући облици сарадње: -Укључивање родитеља у уређење простора уз указивање на значај подстицајног простора -Презентација учешћа родитеља у реализацији програма -Приказ презентације искуства васпитача у развијању сарадње са породицом -Анализа могућих начина укључивања локалне заједнице -Мапирање потенцијалних места за учење у непосредном окружењу -Реализација сарадње са локалном заједницом -Мапирање партнера у локалној заједници за опремање свих усклађеног са НОПом -Организовати прилике за заједничко учење деце и одраслих у просторима вртића и различитим местима у локалној заједници -Изналажење додатних начина за мотивисање породице и локалне заједнице -Израда плана за учење у аутентичном окружењу -Припремање експерта за учење у аутентичном окружењу -Приказ презентације искуства васпитача у развијању сарадње са локалном заједницом усклађеног са НОПом	У свим пројектима видљиво је учешће породице и локалне заједнице	Записник активности за развојно планирање, Извештај о набавкама, Тематски/пројектни панони, Портфолији Извештаји о сарадњи са породицом и локалном заједницом

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Приказана су два примера добре праксе у развијању сарадње са породицом на стручном усавршавању и стручним сусретима медицинских сестара васпитача (октобар 2022.) и презентације примера добре праксе у сарадњи са локалном заједницом што је служило унапређењу васпитно-образовне праксе (новембар 2022) и Окружним стручним сусретима медицинских сестара (фебруар 2023.)

Извршено је мапирање потенцијалних места за учење у непосредном окружењу на нивоу вртића (фебруар, март 2023.).

Васпитачи су израђивали план одласка у локалну заједницу (септембар 2022-август 2023.).

90% група учило је у локалној заједници, 95% група су истраживала и учила у вртићу са експертима, у 50% група деца су учила са експертима путем видео позива, у 50% група деца су учила са експертима путем размене видео садржаја.

Током пројеката који су реализовани у овом периоду родитељи су се континуирано укључивали на различите начине у свим групама. У 100% група доносили су потребна средства и материјале, у 40% група слали идеје за реализацију активности, у 30% група повезивали са локалном заједницом, у 56% група учествовали у ситуацијама учења у локалној заједници, у 25% група учествовали у уређењу и реструктурирању простора сходно дечијим идејама и сходно темама пројеката, у 22% били су укључивани и други чланови шире породице у богаћењу средине.

ОБЛАСТ : ПОДРШКА ДЕЦИ И ПОРОДИЦИ

Развојни циљ: 2.1. Грађење партнерства са породицом кроз различите начине информисања и укључивања у рад установе, стручну подршку васпитним компетенцијама родитеља

датак 2.1.1. Стварање безбедне средине кроз реализацију програма социјалне, превентивне, превентивне заштите и исхране

Активност	Критеријум успеха	Начин праћења
Информисање родитеља о начину израде јовника и могућностима уважавања специфичности исхране деце, програму превентивно здравствене заштите и програму социјалне заштите (израда флајера, брошура....) анализа начина информисаности родитеља о реализацији програма превентивно-здравствене заштите и исхране Осмишљавање активности за информисање родитеља о реализацији програма превентивно-здравствене заштите и исхране Имена програма социјалне, превентивно-здравствене заштите и исхране у складу са потребама породице	Родитељи свих група су упознати са наведеним програмима и пружања им је подршка у складу са њиховим потребама	Записници САРП, стручних органа, тимова, актива, ППТ презентација, Записник са родитељског састанка, флајери, брошуре, панои у свим вртићима

Ис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

100% родитеља свих група су упознати на родитељским састанцима са програмом превентивне здравствене заштите (септембар, децембар 2022.март, јун 2023.). Са 100% родитеља деце која су на посебним режимима исхране обављени су индивидуални разговори. Током овог периода сестра на ПЗЗ израдили су дигиталне брошуре за родитеље на тему превенције вашљивости, морбила, фебрилне конвулзије и орална хигијена. На тематичким информативних панова родитељи се информишу о актуелностима у области превентивно-здравствене заштите. Деци се сходно потребама омогућава давање потребне медицинске терапије од стране сестре на пзз других запослених.

Након спроведене анкете од стране службе превентивне заштите родитељи су исказали потребу за предавањем из области физичке културе „Значај физичке активности за правилан развој деце“ које је реализовано у јуну 2023. На исту тему израђена је и брошура (вртић „Здравац“).

датак 2.1.2. Унапређење информисања родитеља и промовисање потреба поштовања личности и права деце, препознавање и превенција свих облика дискриминације и насиља

Активност	Критеријум успеха	Начин праћења
Осмишљавање и планирање садржаја информативних огласних табли и одабир особе за њихово уређење Акција промоције дечијих права у локалној заједници Израда разног промотивног материјала о правима деце, промоција права	Сваки вртић израђује по један флајер годишње	Записници

Ис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Активност тима за заштиту редовно мењају садржаје на пану за заштиту у складу са актуелностима и реализованим превентивним активностима.

Активност Тима за заштиту израдили су садржаје уз коришћење дигиталног алата Canva – (плакат и флајер о дечијим правима – „Маслачак“, флајер о мултикултуралности – „Љиљан“, флајер о толеранцији – „Здравац“, флајер о дигиталним технологијама- „Ђурђевак“, презентација „Пламенац“ – „Учешће са породицом у НОПу“, који је садржао фотографије и записе настале током превентивних активности у свим групама.

Служба превентивно-здравствене заштите израдила је постер „Зашто се не треба бојати стоматолога“? који је промовисан на панолу у холу, у Дому Здравља и стоматолошкој ординацији „Дентал Ин“ (вртић „Здравац“, април 2023.).

Чланови тима за инклузију израдили су флајер за родитеље везано за тематику различитости (Инклузија=Људскост, април 2023.)

Израђени су видео материјали који су промовисали дечија права на фејсбук профилу.

Чланови тима за самовредновање израдили су материјале (постере, презентације, видео материјале) мотивисање породице и запослених за укључивање у самовредновање (децембар 2022.) и за промоцију резултата самовредновања (мај, јун 2023.)

Акција промоције дечијих права реализована је у оквиру обележавања „Дана планете Земље“ (вртић „Љиљан“, април 2023.).

Деца су приликом одласка у локалну заједницу носила мајце са обележјима групе, израђене флајером транспаренте...

Израђени су видео материјали који су промовисали дечија права на фејсбук профилу.

Реализовано је предавање за родитеље „Темпераменти код деце“ у средњој старијој групи и радионица „Социјално емоционално учење“ у млађој-средњој групи вртића „Ђурђевак“ (мај 2023.)

Реализован је тематски родитељски састанак у вртићу „Љиљан“ у јаслицама „Развој говора“ од стране стручног сарадника логопеда. (јун 2023.).

Чланови тима за инклузивно образовање учествовали су на обуци „Наставници/васпитачи као носиоци квалитетног образовања и васпитања за сву децу“ и оснаживали се за примену инклузивног приступа у раду (мај 2023.).

-Информисање родитеља о правилима понашања у вртићу, о својим правилима и одговорностима правилима и одговорностима запослених.

- Информисање родитеља о превентивним активностима и правилима понашања у групи, Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање кроз осмишљавање порука, панона, постера везано за безбедности и права деце

Информисање родитеља са недостацима и опасностима неадекватне употребе дигиталних технологијама, као и са предностима коришћења

Родитељи свих група су упознати са програмима на родитељским састанцима путем вибер групе

Записници
САРП,
стручних
тимова/актива
ППТ
презентација,
Извештај плана
сарадње са
породицом
Записник са
родитељских
састанака,
панони
постери....

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

У свим вртићима постоје панони у којима се документује реализација превентивних активности.

На родитељским састанцима у протеклом периоду 100% родитеља свих васпитних група упознати су програмом и протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање правилима понашања, правилима у дигиталном окружењу и кућним редом (септембар, децембар 2022.март, јун 2023.). Прослеђене су Power Point презентације путем вибер групе родитељима. Чланови Тима за заштиту израдили су дигитални постер - плакат у циљу промоције дечијих права. Родитељима се и периодично шаљу фотографије ових активности..Промовисан је флајер о дигиталним технологијама на страници установе (април 2023.).

Израђена је презентација о предностима и недостацима дигиталних технологија.

Васпитачи по потреби прослеђују едукативне садржаје породици на тему безбедности на интернету и у коришћењу дигиталних садржаја (у пројекту «Лет у виртуелни свет» представљени су дигитални алати и ресурси за едукативне игре деце и родитеља и квалитетно заједничко време).

У 100% група са децом су договорена правила, која су илустрована и чије се поштовање прати заједнички кроз консултације сходно узрасту. Сви родитељи су имали могућност да учествују у доношењу правила, а то је била ситуација у 42% група.

Примена плана превенције од дискриминације насиља, злостављања и занемаривања	Реализоване превентивне активности у свим групама.	Документација Тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања

Датум: 2.1.3. Примена мера интервенције у случајевима појаве насиља и дискриминације

Примена мера интервенције у случајевима појаве, дискриминације насиља, злостављања и занемаривања д децом од стране запослених или другог лица	Испоштована процедура у одговору на насиље.	Документација Тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања

Успешност Остварености Активности у односу на критеријум успеха

протеклом периоду није било случајева појаве насиља и дискриминације у овом периоду.

Примена мера интервенције у случајевима појаве дискриминације, насиља над децом од стране родитеља/старатеља или трећег лица (на пример: напрегавши рад са родитељима у случају појаве насиља над децом подршке васпитачима за рад децом која су доживела насиље и/или траже заштите за дете/децу)	Испоштована процедура у одговору на насиље.	Документација Тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања

Успешност Остварености Активности у односу на критеријум успеха

протеклом периоду није било случајева појаве насиља и дискриминације у овом периоду.

Датум: 2.1.4. Континуирано проширивање обухвата деце и понуда различитих облика, програма и путева на основу исказаних потреба интересовања и могућности породица

Анкетирање родитеља деце која су укључена у вртић - одређивање за различите програме. Реализација програма (на пример: укључивање активности за децу, промоција укључености деце у вртић реализација акције)	Изабрани програм се реализује у свим вртићима Изабрани програми се у складу са интересовањем и могућностима реализују ван простора вртића	Записници: САРП, стручних органа/тимова/актива, Обрађене анкете, Израђен програм/Извештај о програму

Успешност Остварености Активности у односу на критеријум успеха

100% родитеља деце за коју је предвиђена реализација различитих програма су анкетирани. У вртићима се реализује програм енглеског језика.

Пројекција за повећање обухвата деце је реализована 09.06.2023. у селу Велики Извор уз сарадњу васпитача, учне службе, Месне заједнице Велики Извор и тренера Спортског савеза.

У оквиру уписа деце у вртић родитељи су попуњавали упитник о интересовањима и потребама за различите програме и облике рада. Анкетирано је 97-оро родитеља. 86-оро родитеља се изјаснило да би им одговарао дневни облик рада, 5-оро се изјаснило за полудневни и 6-оро за полудневни облик за ППП групе.

Родитељи сматрају да би деци највише одговорале активности на отвореном, у дворишту, игре напољу у природи са вршњацима, физичке и спортске активности, плесне и музичке активности, ликовне активности, музичке, креативности, говорне и друштвене игре. 79 родитеља изјаснило се да има потребу за предшколском установом која планира и организује различите програме у сарадњи са другим установама, док 18 родитеља немају наведену потребу. Очекивања родитеља у погледу укључивања детета у живот и рад групе се на успешну адаптацију деце, сарадњу са васпитачима, социјализацију деце, добру сарадњу са родитељима деце из групе, развој самосталности деце, напредовање деце у развоју, припрему за полазак у

школу, већу безбедност за децу путнике. Добијени подаци из анкете биће коришћени за планирање акције за децу и родитељу у наредној години

Задатак 2.1.5. Прилагођавање простора различитим потребама деце и породице уз бригу о њиховој сигурности и безбедности

- Формирање и уређење инспиративног простора за окупљање породице са децом у заједничким просторима вртића у складу са исказаним потребама(отворени и затворени) -Анализа коришћења свих расположивих простора	У свим вртићима је уређен простор 80% родитеља се периодично задржава у предвиђеном простору	Записници: САПП, стручних органа/тимова/актива Фото документација, извештај о сарадњи са породицом

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

У холовима и антреима вртића формиран су и уређени заједнички простори. У поменутих просторима су организована сусретања деце различитог узраста, док је развијање пројеката у овим просторима у зачетку. 45% родитеља се са децом задржава повремено и користи простор.

Задатак 2.1.6 Подршка деци и породици да разумеју и уважавају различитост, поштују права деце и породице

-Уређење простора тако да подржава превенцију родних стереотипа -Преиспитивање простора уз помоћ чек листе -Превенција родних стереотипа кроз реални програм укључивањем експерта -Примена активности из приручника „Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење“ -Анализа примене активности из приручника „Вртић као сигурно и подстицајно окружење за учење“	У свим групама су заступљене васпитно-образовне активности у функцији развијања позивног односа ка властитој култури и другим културама породице (културна, социјална, национална) као и активности за развој личног и групног идентитета и превенцију родних стереотипа	Записници: САПП, стручних органа/тимова/актива Тематски пројетски портфолио. Извештај о реализацији програма заштите, Фб страница, сајт установе, летопис

Опис Остварености Активности у односу на исходе

Преиспитиван је простор у свим вртићима уз помоћ чек листе, а резултати су служили као смерница унапређењу простора (октобар 2022.). Укључивање експерта у рад групе и указивање деци на бављење свим занимањима без обзира на пол погодује превенцији родних стереотипа.

У 80% група су заступљене активности за развој личног и групног идентитета, постоји израђен амблем групе, у простору се налазе и производи које деца доносе од куће и за које желе да се нађу у групи. У 56% група користе разноврсни материјали и средства који приказују различите културе, особе различитих физичких карактеристика и способности у процесу развијања пројеката васпитно-образовног рада. У 65% група континуирано се реализују активности из приручника као што су активности за промоцију различитости праведности, превенцију родних стереотипа, деца се подстичу на активности у којима им се нуде различите играчке, књиге и игре које их мотивишу да улазе у различите улоге.

У циљу унапређења стандарда израђен је Акциони план за унапређење родне равноправности и План стварања инклузивног окружења (јануар 2023).

- у 65% група интегрисане су активности везане за родну равноправност у реални програм
- у 100% група подстицани су дечаци и девојчице на коришћење свих расположивих простора и повезивање унутар истих
- у 100% група укључивана су деца оба пола у осмишљавање и реализацију дневних рутина и ритуала.

Задатак 2.1.7. Стварање оптималних услова за постепене прелазе деце у ново окружење

излазак вртића са породицом и деце простора у оквиру транзиције одица-вртић уз указивање на значај стицајног простора ализација активности из транзиционог плана између васпитача едидинских сестра (размена атака о специфичностима деце и одице будуће млађе групе) ључивање васпитача будуће млађе групе у програмске активности у вртићима формисање родитеља старијих група о начину припреме за полазак у школу (тематски родитељски састанци) мена информација између васпитача приликом транзиције вртићима мишљавање инструмента за оцртување успешности транзиције за учитеље мена инструмента за оцртување информација инструмента и договор о пређењу процеса транзиције вртићима	100 % родитеља, васпитача, учитеља сматра да је процес транзиције успешно реализован	Записници: САРП, стручних органа/тимова/актива, План/извештај програма транзиције, Обрађене анкете за родитеље, Фб страница, сајт установе

Остварености Активности у односу на критеријум успеха

у овом периоду издвајају се два нова облика транзиције; укључивање васпитача будуће млађе групе у сарадњу са локалном заједницом (вртић „Свитац“) и укључивање новопримљене деце у прославу пројекта локалне заједнице (вртић „Пламенак“).

100% група реализоване су активности из плана транзиције кућа-вртић, одржани индивидуални разговори, организовани обиласци простора вртића а за све родитеље новоуписане деце реализован је и информативни родитељски састанак у вртићима „Ђурђевак“ и „Свитац“ за све родитеље новопримљене деце. У групама где примљена деца са сметњама у развоју реализовани су индивидуални разговори уз подршку стручне службе (децембар, новембар 2022.).

100% група реализована је транзиција јасле-вртић, по плану који је израђен у сарадњи са медицинским тимом васпитачима, реализоване су активности и размењени подаци о деци, а реализован је и родитељски састанак на коме је родитељима представљен будући васпитач млађе групе.

100% група реализована је транзиција вртић - вртић. Остварена је размена информација и портфолија између васпитача. Са родитељима деце обављени су индивидуални разговори на којима су договорени даљи кораци а реализован је и родитељски састанак на нивоу група којима су присуствовали и родитељи нове деце.

У свим групама реализован је групни родитељски састанак за родитеље новоуписане деце где су представљене активности установе а родитељи упознати са процесом адаптације деце на вртић, програмом сарадње са породицом реализацијом програма превентивно-здравствене заштите и исхране (јун 2023.).

У вртићу „Пламенак“ организована су „Отворена врата“ где су се родитељи упознали са простором и НОПом у вртићу (јун 2023.).

100% родитеља и васпитача сматра да је процес транзиције у потпуности остварен. Евалуација транзиције са родитељима је реализована на следеће начине: кроз инструмент о вредновању сарадње (вртић „Здравац“, „План“, „Маслачак“) упитник (вртић „Ђурђевак“) увидом у дечији портфолио (вртић „Свитац“ и вртић „Пламенак“) кроз реализацију отворених врата (вртић „Ђурђевак“).

100% учитеља очекује од деце самосталност, развијеност крупне и ситне моторике, уважавање, правила понашања, испуњавање обавеза.

100% учитеља очекује од васпитача да помогне детету да усвоји основне хигијенске навике, правилно понашања, да их научи реду, раду и дисциплини.

У старијим и припремним групама реализовани су родитељски састанци и приказане презентације „Промоција ППП“ (март, април 2023.) и „Припрема деце за полазак у школу“ (април, мај 2023.) Реализоване су активности из плана транзиције јасле-вртић и породица-вртић.

Израђени су транзициони планови за троје деце у инклузивном програму (април 2023.).

Задатак 2.1.8. Развијање разноврсних нивоа сарадње и грађење односа са породицом и локалном заједницом

родитељски, отворена врата, - Мапирање представника локалне заједнице за опремање простора -Састанак са представницима локалне заједнице поводом набавке материјала и средстава за опремање простора -Развијање новог облика сарадње са локалном заједницом (представљање пројекта представницима локалне заједнице у локалном окружењу) -Утврђивање термина за саветовалиште -Испитивање потреба родитеља: теме и облици едукације за родитеље -Пружање подршке у остваривању васпитне улоге породице на основу исказаних интересовања (тематски индивидуални разговори....) у односу на исказане потребе -Примена садржаја из програма раних интервенција у пружању подршке деци са ризицима, тешкоћама и сметњама у развоју (саветовалиште за родитеље -Анализа безбедности и квалитета учешћа у манифестацијама у локалној заједници (уз коришћење новог Правилника) -Учешће у манифестацијама у локалној заједници	Развијени су разноврсни облици учешћа породице у у рад групе/вртића Чланови породица су укључени и сарађују у оснаживању компетенција применом наведених облика могуће сарадње Учешће деце и васпитача се дешава у свим манифестацијама прилагођеним деци предшколског узраста у складу са понудом локалне заједнице	Записници: САРП, стручни органа/тимова/актива План сарадње са породицом, извештај сарадње са породицом Записници са родитељских састанака Тематски/пројектни портфолио... Фб страница, са установе, Летопис

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Породица је у овом периоду била укључена кроз различите облике сарадње како на нивоу групе, тако и на нивоу вртића. Родитељи су учествовали током реализације пројекта на различите начине сходно потребам групе. Пружена им је подршка кроз индивидуалне разговоре, утврђен је термин отворених врата, на нивоу установе отворено је саветовалиште у коме подршку пружају стручни сарадници, нутрициониста и сарадници за пзз. Учествовали су у родитељском састанку на коме су заједно са васпитачима и стручним сарадницима разјашњавали стандарде из области „Професионална заједница учења“.

75% родитеља имало је прилику да се путем анкета изјасни о томе у чему би им била корисна подршка и које су то теме које би могле да помогну да се оснаже у остваривању васпитне улоге породице. Реализован су тематски родитељски у мешовитој групи „Темпераменти деце“ и у мешовитој (средња-старија) радионици „Социјално-емоционално учење деце“ психолог Фадила Ђуг.

Деца и васпитачи су уз подршку родитеља учествовали у манифестацијама у локалној заједници : 28% група учествовало је у манифестацијама „Изађи ми на теглу“ („Ђурђевак“, „Здравац“, „Љиљан“) „Гастро караван“ (сви вртићи-септембар 2022.), у „Европској недељи спорта“ (вртићи „Свитац“ и „Маслачак“), све групе

учествовале су у „Маскенбал шетњи“ у околини вртића у циљу промоције дечијих права (октобар 2022.), промоцији „Школице спорта“ (сви вртићи), у акцији ПУ „Безбедност у саобраћају“ (сви вртићи-новембар 22.) у манифестацији „Новогодишња чаролија“ на тргу поводом Нове године (сви вртићи-децембар 2022.), сележавање дана сектора за ванредне ситуације, манифестација поводом ускршњих празника.

На ликовним конкурсима учествовали су сви вртићи: „Ватрогасац мој херој“ као и на додели награда у трогодишњем дому и „Писмо Деда Мразу“, конкурс у „Моја идеална соба - Forma ideale“, 0% група учествовало је у акцији „Један пакетић пуно љубави“ у сарадњи са Црвеним крстом (децембар 22.), учешће на ликовном конкурс у „Нежни али снажни“ - Савез Удружења медицинских сестара Србије, „Мој рођендан“ ПУ „Полетарац“, „Чувам своје зубе поносим се осмехом“ Завод за јавно здравље Тимок, учешће на ликовном конкурс у „Природа те зове у авантуре нове“. Вртић „Ђурђевак“ реализовао је прославу јединичког пројекта са представницима локалне заједнице, учесницима реконструкције и санације вртића уз делу захвалница учесницима јун 2023. ; прослава пројекта у локалној заједници (вртићи „Љиљан“ ППП) под називом пројекта „Цео свет је позорница“ и „Пламенак“ јаслена група вртића „Пламенак“ назив пројекта „Понађи ме“ јун 2023.)

ОБЛАСТ: ПРОФЕСИОНАЛНА ЗАЈЕДНИЦА УЧЕЊА

Развојни циљеви:

- 1. Унапређивање компетенција запослених за непосредни рад са децом, развијање сарадње и заједнице учења и професионалне праксе
- 2. Систематско повезивање са локалном заједницом и јачање препознатљивости установе у локалној заједници

Опис активности 3.1. Г. Оснаживање васпитача и мед.сестара васпитача за примену нових основа предшколског програма кроз стицање знања развијање умења и формирање ставова и уверења у свим областима компетенција васпитача у оквиру савремене концепције ПВО

Активности	Критеријум успеха	Начин праћења
Освајање ПУПА (рефлексивна о променама, освајање промене, реализација и праћење промене, саморефлексивна презентација примера из Модела заједнице професионалног учења образовне праксе у свим вртићима) презентација примене дигиталних алата на стручним органима презентација примене дигиталних алата	Развијена заједница професионалног учења	Записници: САРП, стручних органа/тимова/актива

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

У оквиру фазе ПУПА израђена су два плана за унапређење који су реализовали тим за планирање и тим за презентивно образовање.

Презентовање дигиталних алата Канва и Кахут реализовано је у складу са планом, како васпитном образовном областју, породици, тако и колегама из основних, средњих школа и у ЛЗ. Алати се примењују за презентовање држаја стручног усавршавања, за креирање позивних писама породици и локалној заједници, постера, табла за експерте, презентација, дигиталних прича, стрипова, квизова. Реализована је обука „Подршка за развој дигиталних компетенција практичара у предшколским установама.“. Израђен је нацрт пројектног задатка на тему креирање дигиталних садржаја.

Милоша Ђерговић и Бојан Ђирић присуствовали су на Јесењим стручним сусретима медицинских сестара васпитача и презентовали свој рад у оквиру дискусионе групе у циљу заједничког учења и рефлексивне анализе доношења закључака о властитој пракси чиме су ојачавали компетенције за развијање рефлексивне праксе (октобар 2022.).

У вртићима је започето формирање заједнице учења што ће се интензивирати уз коришћење рефлексивних табла на стручном усавршавању, састанака са стручним сарадницима, размену заједничких увида, режавањем колега из различитих вртића.

-Обука васпитача кроз Еразмус програме за КА1 (мобилност за запослене у образовним установама) и КА 2 (стратешко партнерство) Еразмус програмима Европске уније -Имплементација новина (примена дигиталних алата са циљем иновирања васпитне праксе	Васпитачи и стручни сарадници који су били укључени у размени подржавају иновације и размену примера добре праксе	Записници: САРП, стручних органа/тимова/ Актива

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Осам васпитача прошао је обуку Erasmus + програма у Грчкој (септембар 2022.) и кроз различите активности и размене имплементирао стечена знања у раду са дигиталним алатима у циљу иновирања васпитног образовног рада. Васпитачи су у оквиру свог вртића разменили нова знања и обучили 30% колега за рад у дигиталним алатима Канва и Кахут (септембар 2022.), као и 30% родитеља у оквиру своје групе за рад у Канви. Продукти интелектуалног рада израђени су са родитељима и децом. У групи су деца имала прилику да се подршку васпитача опробају у креирању различитих дигиталних постера, дигиталног портфолија, извештаја о дневним активностима, дигиталних честитки, дигиталних стрипова, дигиталних брошура, израђена су правна понашања у неким од просторних целина које су преуређене током пројеката, у креирању дигиталних прича по сликама, дигиталних мапа блага, захвалнице за локалну заједницу, квиз са експертом у локалној заједници. Са децом, родитељима и колегама одиграни су различити квизови израђени у дигиталном алату Кахут реализацији васпитног рада, прославама пројеката и промоцији на тргу поводом „Дигиталне недеље“ (октобар 2022.). Васпитачи су још учествовали и у креирању брошуре и плаката за потребе превентиве и Тима заштити. Продукти ове примене размењивани су са колегама на стручним органима. Обучене колеге примењивале су у свом раду нова сазнања а остале колеге биле су учесници Кахут квиза. Установа аплицирала за Еразмус + пројекат под називом „Дигитални скок изван зидова“.

-Реализација акредитованог семинара за оснаживање тимског рада и грађење вртићке заједнице	Сви васпитачи примењују знања са обука за развијање реалног програма у складу са концепцијом НОП-а	Записници и остала документација Документација професионалном развоју

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Семинар није реализован у претходном периоду.

Обука васпитача ван језгра промене за примену колаборативних и рефлексивних техника -Праћење примене различитих нивоа рефлексивности (након обуке стручног сарадника педагога) -Евалуација примене	90% васпитача путем хоризонталних размена примењује различите нивое рефлексивности	Записници са актива Извештај стручног усавршавања Документација професионалном развоју

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Радионица је реализована у два термина са васпитачима и медицинским сестрама васпитачима. Васпитачи и медицинске сестре васпитачи су након радионице у којој су учествовали применили нова сазнања и почели другачији начин да сагледавају своју праксу. 60% васпитача и медицинских сестара васпитача примењује рефлексивност на првом нивоу, 30% васпитача примењује рефлексивност на првом и другом нивоу, а 10% васпитача на сва три нивоа која је видљива у хоризонталним разменама и у саморефлексивности рада.

Задатак 3.1.2 Подстицање размене на релацији васпитач-стручни сарадник на основу узајамних увида у васпитну праксу

реализација актива вртића на коме се испитује колико је реална пракса у складу са вредностима концепције - имена искустава и идеја, групна флексија о просторима, темама ојектима, документацији – након ржаних радионица стручних радника	Најмање 2 састанка месечно на којима се преиспитује пракса и анализирају промене	Септембар 2022. Август 2023.	Записници: САРП, стручних органа/тимова/актива

пис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

ржан је актив у вртићу Љиљан на коме је преиспитиван простор у односу на сазнања са семинара документовање као подршка учењу“, а након тога реализована је радионица уређења простора у складу са њим увидима (октобар 2022.).

ректор, помоћник директора, стручни сарадници (педагог, психолог и логопед) пружају подршку васпитно-разовном особљу свих група вртића. Подршка се односи на реализацију пројеката, документовање и уређење дних соба, антреа и заједничких простора вртића и на подршку за децу у инклузивном програму. Размена међу стручних сарадника и васпитача се одвија и путем мејлова и телефонских позива.

претходном периоду одржано је девет састанака стручних сарадника и васпитача из вртића „Ђурђевак“ у циљу планирања и развијања пројекта „Наш вртић-наше градилиште“.

стручни сарадник логопед и председник актива медицинских сестара васпитача су биле модератори хоризонталног учења на теме „Анализа грађења и одрживости подстицајног физичког окружења“, представљање процеса развијања актуелних пројеката у јасленим групама“ и „Грађење подстицајног физичког окружења у заједничким просторима“.

датак 3.2.1 Развијање стратегија за информисање и укључивање представника локалне заједнице у остваривања програма и промоције права детета

Одређивање лица које ће прикупљати материјал за сајт и слати објављивање једном месечно / укључивање у акције са представницима локалне заједнице и волонтерима	Васпитачи успостављају сарадњу са волонтерима и стручњацима из различитих области и о томе постоји документација	Записници: САРП, стручних органа/тимова/актива

пис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

савезан је уговор и одређено лице за ажурирање сајта. Васпитачи редовно шаљу садржаје васпитног рада који се објављују на фејсбук профили установе.

у овом периоду сви вртићи су били укључени у акцију Црвеног крста у Зајечару ”Један пакетић, пуно љубави” доношењем слаткиша и сланиша, а за новогодишње пакетиће малишанима – корисницима Народне кухиње у Зајечару (децембар 2022). Вртићи "Свитац" и „Љиљан“ укључила се у еколошку акцију удружења ТОЦ.

у оквиру пројекта "Побрини се" прослава пројекта је организована заједничком акцијом са волонтерима организације за бригу о напуштеним животињама БЕТА – прикупљањем потребних средстава за животиње. припремне групе вртића „Свитац“ и „Маслачак“ узела је учешће у Недељи спорта на спортском терену ОШ „Брајдук Вељко“ у сарадњи са Министарством омладине и спорта. Остварено је и: гостовање мр. фармације Ивана Ивковића са предавањем ”Како да порастемо здрави и снажни”; (у свим припремним групама) и едукативно-едукативна радионица ”Љубав – даривање - здравље”, едукатора мастер психолога Завода за јавно здравље Ивана Јорданов Милетић и медицинске сестре - техничара Марије Николић (у вртићима „Здравац“, Љиљан“ и „Свитац“). У манифестацији „Новогодишњи базар“ деца, родитељи и васпитачи из старије јаслене групе вртића "Маслачак" славила су свој пројекат и уједно донирала своје продукте настале током пројекта у хуманитарне сврхе. На игралишту села „Грљан“ реализована је манифестација у оквиру прославе пројекта у којој су учествовали и мештани села где су организоване такмичарске игре и активности деце и одраслих (децембар 2022, јун 2023.).

реализована је хуманитарна акција прикупљања дечијих сликовница за опремање дечијег дела библиотеке у Зајечару у оквиру акције „Удружење друштва Рома Зајечар“ (април 2023.)

вртић „Свитац“ је учествовао у хуманитарној акцији „Чеп за хендикеп“ (април 2023.)

Припремне групе из вртића „Ђурђевак“, „Пламенак“ и „Љиљан“ су реализовале завршно дружење у локалној заједници (мај, јун 2023.)

- Повезивање са организацијама и привредним субјектима у вези обезбеђивања ресурса, опремања физичке средине	Представници локалне заједнице пружају подршку у набавци и опремању физичке средине	Записници, Портфолио, Извештај о сарадњи са ЛЗ

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Министарство просвете Републике Србије донирало је два штампача, три лаптопа и три камере који су распоређени на адекватним местима у вртићу те их користе како васпитно – образовно особље тако и деца у циљу истраживања и проширивања својих сазнања у језгру промене.

На нивоу вртића набављене су нове полице, светлећи и столови за истраживање који су одмах стављени у функцију и који се користе током истраживања, у играма и активностима а који су у складу са НОП-ом. Намештај је адаптиран како би био функционалан и доступан деци за истраживање у вртићу Здравац - октобар 2022. и Љиљан – јануар 2023.

Група родитеља из вртића „Маслачак“ набавила је преко свог послодавца штампач, један родитељ јаслене групе набавио је телевизор а на иницијативу једног родитеља млађе групе приватна фирма „Текијанка“ донирала је ИКТ опрему, музичку опрему и телевизор док је приватна фирма „Техномедија Д.О.О“ набавила телевизор, групе су добиле дидактичка средства за децу са сметњама у развоју од стране Унијефа.

Остварена је сарадња са основним школама у циљу набавке седам графоскопа и једног пројектора (децембар 2022., јануар 2023.).

У складу са нормативом допуњена је ИКТ опрема, материјали, дидактичка средства.

Радња за израду плочастог намештаја донирала је материјал од кога су родитељи израдили позорницу луткарско позориште (старија група вртића „Ђурђевак“).

Задатак 3.2.2. Допринос промоцији вртића и видљивости у локалној заједници

- Промоција реалног програма у просторима локалне заједнице (израда материјала, брошура, памфлета, флајера, плаката о актуелним пројектима и акцијама) -Промоција пројеката у локалној заједници -Промоција приредби припремних група у локалној заједници	Установа организује активности промоције реалног програма у локалној заједници	Записници: САРП, стручни органи/тимова/актива Израђени материјали, Летопис, Фб. страница

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Фотографије ситуација учења током пројеката, сарадње са локалном заједницом објављују се на фб страници установе и сајту. Организације и експерти са којима установа сарађује објављују на својим страницама ефекте двосмерне сарадње. Промоција пројекта "Точак се окреће" реализована је на игралишту села Грљан (новембар 2022.) Израђивани су промотивни плакати у оквиру пројеката којима се остваривала промоција установе у локалној заједници.

У наредном периоду бавићемо се активностима за побољшање видљивости установе у локалној заједници.

Промоција приредби припремних групи биће реализована у пролећним месецима.

- Презентација рада Установе на телевизији, радију, сајту, фб страници и профилу	Рад установе део је културног и јавног живота заједнице	Извештај, фото-документација

Опис Остварености Активности у односу на исходе

Фотографије ситуација учења током пројеката, манифестација, учења у аутентичном окружењу објављују се на фб страници установе и сајту.(септембар 2022.-август 2023.) Активности и продукти интелектуалног рада васпитача и деце у оквиру Erasmus+ програма презентовани су на фб страници и сајту установе, на радију, телевизији, порталима, новинама и сајтовима у локалној заједници..(септембар 2022.-август 2023.)

ца, средњих, старијих и припремних група из свих вртића су учествовала на ускршњој манифестацији лица ускршње радости“.

вртићу „Здравац“ у оквиру Еразмус+ пројекта „Small researches Great Discoveries“ боравила су деца, родитељи и васпитачи из Словеније, Летоније и Грчке и остварили увид у простор вртића и програм који реализујемо а ученици основне школе „Љубица Радосављевић Нада“ одржали су час енглеског језика вртићу „Маслачак“ боравили су просветни радници из Шпаније и Словачке у оквиру Еразмус пројекта, означили се са нашим програмом рада и учествовали у СТЕМ активностима.

датак 3.2.3. Јачање сарадње са основним школама

Кључивање васпитача из ПУ и представника школе Сарадња стручне службе ПУ вртића и основних школа у оквиру позиционог плана, узајамних посета, јединичких активности у којима се држава учење Сарадња у оквиру узајамних посета, јединичких активности у којима се држава учење Кључивање родитеља у сарадњу са основним школама (испитивање перспективе, мапирање)	Постоји обострана комуникација и размена која је видљива кроз документацију	Записници: САРП, стручних органа/тимова/актива Израђени планови и извештаји, фотодокументација, Летопис

Остварености Активности у односу на критеријум успеха

у оквиру транзиције, припремне групе обилазиле су просторе школа, упознавале са физичком средином и објектом и начином рада и функционисања и истим. Простори школа су интензивно коришћени као место за радње у свим узрасним групама у оквиру актуелних пројеката, истраживања и учења. Такође, наставници – експерти из основних школа учествовали су у развијању реалног програма приликом посета вртићима. Сарадња се документује фотографијама, утисцима експерата, документацијом васпитача и продукцијом у оквиру. У установи је реализовано истраживање у припремној групи вртића "Ђурђевак" – "Истраживање перспективности учесника – актера у процесу транзиције вртић – школа". У вртићима „Свитац“, „Ламенац“ и „Ђурђевак“ организована је размена дечијих портфолија са учитељима и педагогом из ОШ „Љубица Радосављевић Нада“. У вртићу „Ђурђевак“ је недеља отворених врата за учитеље и стручне раднике из школа.

100% родитеља се у упитнику изјаснило да је задовољно процесом транзиције из вртића у школу.

ОБЛАСТ : УПРАВЉАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА

Развојни циљеви:

Сстварање услова за стручно усавршавање и професионални развој, културе самовредновања и евалуације рада запослених, коришћење свих ресурса, како би се одржао континуитет развоја организације, уважавање потребе породица

датак : 4.1.1. Иницирати, успостављати, подржавати сарадњу са породицом и локалном заједницом

Помошћивање васпитача на планирање реализацију активности у локалној заједници са родитељима као партнерима	У свим пројектима је видљиво учешће локалне заједнице	Записници: САРП, стручних органа/тимова/актива

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Васпитачи су мотивисани за сарадњу са локалном заједницом од стране директора и нуђени су им могуће садржаји, актуелне изложбе, ресурси који могу допринети развијању реалног програма. Помоћник директора је пратила и евалуирала планове одласка у локалну заједницу, а стручни сарадници иницирали развијање пројекта у групи након одласка у локалну заједницу.

У 90% група учило је у локалној заједници

У 95% група деца су истраживала и учила у вртићу са експертима

У 50% група деца су учила са експертима путем видео позива

У 50% група деца су учила са експертима путем размене видео садржаја.

- Стварање услова за реализацију васпитно-образовног рада у локалној заједници	У свим пројектима је видљиво учешће локалне заједнице	Записници: САРП, стручних органа/тимова/

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Услови за сарадњу са локалном заједницом су створани преко плана посете локалној заједници, уговарање одласка мејлом или телефонским путем, промоцијом сарадње на фејсбук станици и анализом ефеката сарадње. Пре реализације ситуација, учења васпитачи су правили планове у којима су детаљно планирали осмишљавали непосредне активности и ситуације у којима ће деца моћи да активно учествују и ангажују као и да шире своја знања. Васпитачи су са децом кроз консултације договарали питања на која ће заједнички са експертима тражити одговоре, детаљно су се о свему договарали са експертима и заједно са њима и деца истраживали и учили, укључивали родитеље сходно потребама. Васпитачи су пре одласка у локалну заједницу проверавали безбедност простора у коме ће се одвијати учење у аутентичном окружењу и исто евидентирали у план сарадње са локалном заједницом. Стручни сарадници су се укључивали у вибер групе са родитељима пратили размену и сарадњу.

У 90% група учило је у локалној заједници

У 95% група деца су истраживала и учила у вртићу са експертима

У 50% група деца су учила са експертима путем видео позива

У 50% група деца су учила са експертима путем размене видео садржаја.

Задатак 4.1.2. Унапредити квалитет безбедности у установи кроз већу информисаност родитеља

- Задужити чланове савета родитеља и васпитаче да о раду Савета обавесте све родитеље	100% родитеља је обавештено, у вртићима постоји пано за родитеље где се истичу важна обавештења	Записници: САРП, стручних органа/тимова/

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

100% родитеља обавештено је да постоји пано на коме се истичу важна обавештења. Пано се континуирано допуњава актуелним садржајима. Члановима Савета родитеља о важним сегментима обавештавају и остају родитеље путем вибер група.

Задатак 4.1.3. Опремање простора вртића у складу са новим основама предшколског програма и Правилником о ближним условима за оснивање, почетак рада и обављање делатности предшколске установе

- Адаптација и набавка намештаја, набавка средстава, материјала и икт опреме у складу са захтевима нових основа	Опремљени сви простори вртића у складу са нормативом (сукцесивно сваке године око 20 % простора до потпуног остваривања норматива). Укљученост родитеља у процес набавке потребних материјала	Записници: САРП, стручних органа/тимова/ актива

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Министарство просвете Републике Србије било је дародавац два штампача, три лаптопа и три камере који су распоређени на адекватним местима у вртићу те их користе како васпитно – образовно особље тако и деца – циљу истраживања и проширивања својих сазнања у језгру промене.

На нивоу вртића набављене су нове полице, светлећи и столови за истраживање који су одмах стављени у функцију и који се користе током истраживања, у играма и активностима а који су у складу са НОП-ом.

игрићима „Љиљан“ и „Здравац“ намештај је адаптиран како би био функционалан и доступан деци за играње.

Уна родитеља из вртића „Маслачак“ набавила је преко свог послодавца штампач, један родитељ јаслене групе набавио је телевизор а на иницијативу једног родитеља млађе групе приватна фирма „Текијанка“ набавила је ИКТ опрему, музичку опрему и телевизоре док је приватна фирма „Техномедија Д.О.О“ набавила телевизор, групе добиле су дидактичка средства за децу са сметњама у развоју од стране Уницефа.

Стварена је сарадња са основним школама у циљу набавке графоскопа и пројектора.

У складу са нормативом допуњена је ИКТ опрема, материјали, дидактичка средства.

Набављено је пет нових блутут звучника уз помоћ ваучера за куповину као награда за учешће на ликовном такмичењу.

У вртићу „Ђурђевак“ набављено је осам нових лап топа у складу са претходно израђеним пројектом.

У родитеља у свим групама континуирано је укључено у набавку потребног материјала и средстава за игру и активности сходно тренутним потребама групе.

Табела 4.1.4. Обезбеђивање средстава и израда документације за адаптацију објеката

У складу са финансијским планом набавити документацију за адаптацију вртића	Обезбеђена документација за адаптацију објеката у складу са финансијским могућностима	Записници: САРП, стручних органа/тимова/актива Извештај о набавкама Извештај о раду установе, План и Извештај о раду директора

Усвојене Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Остварена је реконструкција вртића „Ђурђевак“ у периоду од 20.02.2023. до 20.05. 2023.

Табела 4.1.5 Стварање услова за коришћење дигиталне технологије у циљу унапређења рада

Набавка Икт технологије.Обуке и квалификације за коришћење у раду	80% васпитача користи дигиталне технологије у циљу унапређења рада	Записници: САРП, стручних органа/тимова/актива Извештај о набавкама Извештај о раду установе, План и извештај о раду директора

Усвојене Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Током овог периода 100% васпитача и медицинских сестара васпитача користи у групи дигиталне технологије рад и документовање у пројектима као и презентацију раду кроз PowerPoint и Microsoft office алате, тражује сајтове и платформе са децом, користи виртуелне туре користи вибер и друге апликације за комуникацију а 28% васпитача и медицинских сестара васпитача користи видео позиве. 21% васпитача ради у дигиталном алату Canva. 7% васпитача креира у дигиталном алату Kahoot док се алатом користило 100% васпитача и медицинских сестара васпитача током играња квизова. 28% васпитача и медицинских сестара васпитача користи видео алат Video Maker. 7% васпитача користило је алат Word wall док је 28% васпитача користило алат Jigsaw puzzle. Вртић „Ђурђевак“ користи дигиталну платформу Padlet за сарадњу са стручним радницима и документовање сарадње са локалном заједницом, док вртић „Пламенац“ користи Padlet за документовање сарадње са родитељима, локалном заједницом, експертима и за хоризонталне размене (октобар 2.- август 2023.)

Донет је интерни акт о правилима комуникације путем дигиталне технологије о чему су упознати запослени и родитељи.

Васпитачи и стручни сарадници су похађали обуку „Подршка развоју дигиталних компетенција практичара предшколским установама“ и израђен је нацрт практичног пројектног задатка на тему креирања дигиталних садржаја.

Задатак 4.1.6. Унапређивање компетентности васпитача и стручних сарадника за примену нових основа предшколског програма, разумевање реформе ПВО, јавно заступање интереса деце и промовисање значаја развоја детета предшколског узраста

- Организовати хоризонталне размене и континуирано стручно усавршавање и праћење примене садржаја стручног усавршавања (развијање културе самовредновања, критичког мишљења, пројеката исл.)

Сви васпитачи учествују у хоризонталним разменама у примени нових основа ПВО у оквиру свих објекта, примењују знања са обука за развијање реалног програма у складу са концепцијом НОП-а

Записници:
САРП, стручних органа/тимова/актива
Извештај о раду установе, План и извештај о раду директора

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Васпитачи учествују у дискусији на Активима стручног усавршавања истичући компетенције које су уочиле током презентације; обилазе простор и дају свој увид помоћу обрасца за вредновање простора; на основу Правилника о уређењу простора преиспитују и допуњују свој простор материјалима и средствима (октобар 2022.-август 2023.) уважавају мишљење критичког пријатеља и примењују договорено; кроз краће састанке на нивоу вртића васпитачи дају једни другима сугестије и идеје за унапређивање праксе; примењују нове технике консултовања са децом и документују процес у простору (панели, инсталације, мобајли).
У претходном периоду Обуку за Нове основе програма је похађало 33 васпитача.

Задатак 4.1.7. Праћење и стратешко планирање развоја установе

- Развијање европског вртића који активно учествује на Ка1 и Ка2 Еразмус програмима Европске уније (примена дигиталних алата са циљем иновирања васпитно-образовне праксе у свим вртићима)

Мобилност васпитача и стручних сарадника у оквиру европског образовног простора кроз наставак усавршавања

Записници:
САРП, стручних органа/тимова/актива
Извештај о раду установе,
Извештај о раду директора
Извештаји

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Реализован је пројекат Еразмус+ Дигитали Ђулићи и предат је завршни извештај.
Пројекат је настављен на etwinning платформи са партнерима из Грчке под називом „Да те питам“.

- Праћење конкурса и припрема стручне документације за аплицирање за пројекте на локалном, националном, међународном нивоу

Израђена документација и конкурисано за пројекте

Записници:
САРП, стручних органа/тимова/актива
Извештај о раду установе,
Извештај о раду директора
Извештаји

Опис Остварености Активности у односу на критеријум успеха

Установа је аплицирала за Еразмус + пројекат „Дигитални скок изван зидова“.

25. Извештај о реализацији пројекта „Дигитални вртић“ - Ђурђевак

Реализоване активности	Носиоци/Учесници	Динамика	Начин праћења
Ознака активности	Васпитачи, стручни сарадници, помоћник директора	Април – август 2023.	Педагошка и остала документација установе
<u>1.1.1. Истраживани су релевантни садржаји на интернету за развијање реалног програма:</u> -одговори на дечија питања у оквиру текућих пројеката - начини израде скица за градњу објекта - проналажење и штампање садржаја за подстицање ране писмености код деце -проширивање дечијих сазнања о безбедности у саобраћају			
<u>1.1.2. Подстицана су деца на смислено коришћење дигиталних садржаја у игри и истраживању на следеће начине:</u> проналажење цртаних филмова по избору, гледање цртаних филмова и осталих садржаја преко пројектора, одабир садржаја за штампање са гугл претраживача/бојанке/coloring book -приказивање слика са излета			
<u>1.1.3. Продубљивано је истраживања деце, креирани су и коришћени дигитални алати на следеће начине:</u> -коришћењем дигиталног алата Learning Apps за креирање игара за децу (повезивање садржаја, укрштене речи...) и у циљу подстицања ране писмености код деце -креирањем унутрашњег уређења вртића у дигиталном алату „Smartdraw“ у оквиру пројекта -креирањем садржаја у Canvi од стране деце			
<u>1.1.4. Активно су коришћене могућности дигиталних технологија за документовање, програма, развоја детата, професионалног развоја васпитача на следеће начине:</u> - документовањем дечијег учешћа у реализацији пројеката и сарадње са локалном заједницом - коришћењем дигиталних технологија у професионалном раду тимова			
<u>1.2.1. Креиране су ситуације заједничког учења деце, родитеља и васпитача/различитих вртића, установа, држава на следеће начине:</u> - у истраживању током реализације пројеката, презентацији реализације пројекта на пројектору -реализацији квиза израђеног уз помоћ дигиталног алата Kahoot			
<u>1.3.1. Реализована је сарадња са породицом и локалном заједницом уз примену дигиталних технологија на следеће начине:</u> - изради Гугл упитника за родитеље припремне групе -евалуацију транзиције вртић-школа - реализацију едукативне радионице за родитеље -повезивање са експертима из локалне заједнице/ истраживање одговора експерта на дечија питања			
<u>2.1.1. Активности на узajамном информисању и размени информацијама су:</u> -размена докумената путем електронске поште на релацији васпитачи и стручни сарадници -размена релевантне литературе -размена презентација у оквиру стручног усавшавања			
<u>2.2.1. Креирани су доступни дигитални садржаји намењени породицама:</u> -флајери, дигитални постери, видео-материјали о прослави пројекта			
<u>2.3.1. Размењивани су садржаји и информације са родитељима и одсутном децом у складу са актуелним погађајима:</u> -прославе рођендана, обележавање значајних датума, реализација садржаја из пројеката			
<u>2.4.1. Организоване су ситуације укључивања родитеља у развијање реалног програма:</u> -путем видео позива заједничко проналажење одговора деце и одраслих на истраживачка питања.			
<u>2.4.2. Стваране су могућности разноврсног учешћа родитеља у раду тимова, савета родитеља а материјали за састанке су слати путем мејла</u>			
<u>2.5.1. Израђени су и дистрибуирани електронски садржаји на различите теме које занимају породице:</u> - информисање путем друштвених мрежа о актуелностима из домена рада Установе (сарадња с експертима, учешће на манифестацијама..)			

-израђени флајери са тематиком заштите деце од насиља, превентивно-здравствене заштите..

-израђени постери, презентације и дигиталне приче са тима за самовредновање

-израђен постер за промоцију акције у Изворчићу

3.1.1.Реализовано је узајамно информисање о различитим аспектима рада установе, вртића, групе:

-прославама пројекта, ситуацијама учења у групи, реализованим дружењима са породицом, акцијама у локалној заједници

3.2.1.Реализован је план стручног усавршавања уз примену дигиталних технологија:

-учешће на дигиталној конференцији, онлајн обуци „Подршка развоју дигиталних компетенција практичара у предшколским установама“

3.3.1.Осмишљавани су и дистрибуирани различити електронски садржаји који имају за циљ промоцију делатности ПВО:

- презентације у Power Pointu за тематски и општи родитељски састанак

-презентација примене дигиталних алата Канва и Кахут

-видео материјали о учешћу експерта у рад групе или учењу у аутентичном окружењу

-позивна писма родитељима

4.1.1.Прикупљани су подаци за планирање, анализу, праћење и вредновање рада установе у оквиру базе за реализацију процеса самовредновања; израђивани су извештаји о раду стручних органа

4.1.2.Међусобна комуникација, реализација пројеката, рад са документима, израда, дељење, рад у базама података реализован је кроз

- коришћење дигиталних технологија у процесу документовања реалног програма, израду извештаја о вор-у, дељење докумената у оквиру професионалне заједнице учења

4.1.3.Израђен је и дистрибуиран промотивни материјал везан за рад Установе:

-брошуре и плаката у циљу мотивисаности учесника за учешће у процесу самовредновања

Остварени ефекти:

Дигитализација вртића „Ђурђевак“ опремањем радних соба дигиталном опремом допринела је остваривању добробити предшколске деце кроз смислено коришћење дигиталне технологије, размену информација са родитељима и документовање васпитно-образовног рада

Дигитална технологија је подршка реализацији васпитно-образовног рада кроз документовање, долажење информација, комуникацију....

Сарадња и размена информација са породицом кроз различите аспекте у складу са потребама свих учесника, укључивање породице у развијање реалног програма, негована је клима заједништва и поверења

Развијање брзе и ефикасне комуникације и размена информација са свим релевантним учесницима

Створене су могућности за коришћење дигиталне технологије за стручно усавршавање и професионални развој

26. Извештај о реализацији активности за унапређење родне равноправности, праведности и превенцију родних стереотипа

Активности	Носиоци активности	Динамика	Исход	Извори података	Време	Особа задужена за праћење
Упознати су послени, Савет одитеља и правни одбор са ланом	Директор, Стручна служба	Фебруар 2023.	Упознати органи	Записници	Август 2023.	Директор Стручна служба
У складу са однетим активима, формирани су васпитне групе уз приближну заступљеност деце оба пола	Комисија за пријем деце	Мај 2023.	Формиране васпитне групе уз приближну заступљеност деце оба пола	Записник са комисије за пријем деце	Август 2023.	Комисија за пријем деце директор, помоћник директора
Организовано је стручно савршавање за снаживање васпитача за превенцију родних стереотипа (Етика и интегритет)	Тим за професионални развој, Реализатори обуке	Новембар 2022.	Реализоване обуке и оснажени васпитачи за превенцију родних стереотипа	Уверење о похађаној обуци	Фебруар - Август 2023.	Стручна служба, директор, помоћник директора
У оквиру развијања реалног програма интегрисане су активности везане за родну равноправност	Васпитачи, медицинске сестре васпитачи, Тим за заштиту	Јануар-Август 2023.	Примењена сазнања из пројекта и створени услови за унапређење	Извештај о реализацији и програма заштите	Август 2023.	Стручни сарадници
Преиспитивани су сегменти из физичког окружења који се односе на различитост и израђене су мере за унапређење	Васпитачи, медицинске сестре васпитачи, Тим за заштиту	Октобар /Новембар 2022.	Преиспитано физичко окружење	Извештај о реализацији и програма заштите	Фебруар -Август 2023.	Стручни сарадници
Подстицани су дечаки и девојчице на коришћење свих расположивих простора и повезивање унутар истих	Васпитачи, медицинске сестре васпитачи, Тим за заштиту	Јануар-Август 2023.	Дечаки и девојчице користе све расположиве просторе и повезују се унутар истих	Извештај о реализацији и програма заштите	Фебруар -Август 2023.	Стручни сарадници-директор, помоћник директора

-Указивано је деци на значај учешћа у спортским активностима без обзира на полну припадност уз учешће тренера и кроз пројекте	Васпитачи, медицинске сестре васпитачи, Тим за заштиту	Јануар-Август 2023.	Деци је указано на значај учешћа	Извештај о реализациј и програма заштите	Фебруар-Август 2023.	Стручни сарадници директор, помоћник директора
-Укључивана су деца оба пола у осмишљавање и реализацију дневних рутина и ритуала	Васпитачи, медицинске сестре васпитачи, Тим за заштиту	Јануар-Август 2023.	Деца оба пола су укључена	Извештај о реализациј и програма заштите	Фебруар-Август 2023.	Стручни сарадници директор, помоћник директора
-Анализиране су пројектне прича у којима је видљива посебност и различитост детета (културна, социјална, лична) и указивано је на значај истицања истих	Васпитачи, медицинске сестре васпитачи	Јануар-Август 2023.	Анализиране приче	Матрица за анализу пројектне приче	Фебруар-Август 2023.	Стручни сарадници
-Оснаживани су приправници за подстицање родне равноправности, препознавање и заштиту од дискриминације на основу пола, рода, сексуалне оријентације, полних карактеристика, инвалидитета расе, националне припадности или етничког порекла	Васпитачи, медицинске сестре васпитачи, стручна служба	Мај 2023.	Оснажени приправници	Документација установе	Август 2023.	Стручна служба директор, помоћник директора
-Указивано је родитељима и деци ромске националности на значај укључивања у систем предшколског васпитања	Педагошки асистент	Јануар-Август 2023.	Родитељима и деци ромске националности је указано значај укључивања у систем пво	Извештај о раду педагошког асистента	Фебруар-Август 2023.	Стручни сарадници директор, помоћник директора

27. ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ДИРЕКТОРА

Извештај о стручном усавршавању директора односно професионални развој директора поднет је Управном одбору као посебан документ.

Извештај о реализованим активностима стручног усавршавања директора на нивоу установе саставни је део поменутог извештаја.

Ван установе			
Област/	Тема	Начин	Време
Праћење и унапређење рада запослених Стручна Конференција васпитача Промоција Установе кроз презентацију пројекта	„Грађење односа као подршка дететове добробити у реалном програму “ Грађење односа као подршка дететове добробити у реалном програму кроз пројекат “Слика сличица “	Присуство дискусија, презентација рада Установе	01-04.12.2022. Тара
Руковођење процесом васпитања и учења детета Акредитовани семинар	„Документовање као подршка учењу“	Присуство	02.10.2022. ПУ „Ђулићи“
Планирање, организовање и контрола рада установе/ Управљање системом обезбеђивања квалитета „Јачање Система раних интервенција у Србији	Стручни скуп „ Директор носилац промена и иницијатор развоја предшколске установе“ „Породично оријентисане ране интервенције“	Присуство Онлајн састанак	29.09.01.10.2022. Међавник 20.10.2022. ПУ „Ђулићи“
Управљање системом обезбеђивања квалитета Инклузивно предшколско образовање и васпитање - радионица Савертовање за директоре Уницеф/Министарство	„Етика и интегритет“ Подршка предшколским установама у развијању квалитетне праксе Састанци за припрему саветовања	Онлајн обука Присуство и учешће у рад групе онлајн	04.11.-30.11.2022. ПУ „Ђулићи“ 19/20.09.2022. Сопот 14.02.2023.год 22.02.2023.год
Праћење и унапређење рада запослених	Стручна Конференција васпитача „Живот у вртићу – искуства, учење и различите перспективе“	Присуство и учешће	20.-23.04.2023. Кладово
Праћење и унапређење рада запослених	Конференција – стручни скуп „Дигитално образовање 2023.“	Онлајн присуство	28.04.-29.04.2023. Београд
Праћење и унапређење рада запослених	Национални Конгрес медицинских сестара предшколских установа Србије „Изазови и перспективе“	Присуство и учешће	11.-14.05.2023. Вршац

Управљање системом обезбеђивања квалитета	Подршка развоју дигиталних компетенција васпитача-практичара у ПУ	Онлајн обука	15.05. до 31.05.2023.

Ефекти реализације плана стручног усавршавања директора:

- Остварен професионални развој у складу са компетенцијама
- Унапређена сарадња са запосленима и пружена подршка
- Развијене способности анализе рада установе и вештине у одређивању приоритета
- Развијени нови облици сарадње са родитељима/другим законским заступницима
- Унапређена примена садржаја стручног усавршавања
- Ојачано поверење свих интересних група
- Унапређена сарадња између вртићких заједница у Установи путем хоризонталне размене увида у грађену постицајне физичке средине, пројеката васпитно – образовног рада и документовања
- Учешће и реализација у Еразмус + пројекту

28. ИЗВЕШТАЈ О ВРЕДНОВАЊЕУ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Чланови тима за професионални развој коришћењем инструмента вредновања су оствареност Предшколског програма са нивоа групе, вртића и установе. Сагледавајући податке вредновања Предшколског програма можемо закључити следеће:

1. Праћење и учење развоја детета прати се и документује кроз дечји портфолио: формиран је портфолио за свако дете, јасан је садржај структуре портфолија, у портфолијима је видљиво напредовање деце, истакнуте су јаке стране, кроз приче за учење видљиви су начини прижања подршке детету, (нарочито када су у питању деца из осетљивих група), учешће деце у развијању реалног програма кроз мноштво дечјих продуката, исказа, слика итд, насталих уз консултовање деце, као и у току развијања реалног програма у ситуацијама које су деци посебно важне. Портфолији су доступни деци и родитељима – могу сами да их уређују.

У портфолију деце недостају разноврсни инструменти праћења деце (скеле процене, фотоновеле, вињете и сл.) као и групне приче за учење.

У циљу унапређења документовања кроз дечији портфолио организоване су хоризонталне размене на ту тему.

2. Праћење и вредновање остварености Предшколског програма путем квалитета документовања реалног програма у тематском-пројектном портфолију групе :

- тематски/пројектни портфолики садрже план развијања теме/пројекта и приче о теми /пројекту
- тематски/пројектни портфолио попуњавају све групе у складу са упутством
- у сарадњи са децом у свим групама израђују се почетни и процесни панои, у већини група и слављенички панои
- фотографије и цртежи деце током пројекта су видљиви у радним собама.

У погледу документовања реалног програма недостаје :

- други начини документовања- постери, инсталације, панели, мапе и шеме, заједничка израда брошура, постера писаног материјала, видео и аудио записа .
- забелешке или други начини документовања пројекта
- функционална примена прикупљене документације током пројекта- коришћење бележених промена и сагледавање даљег развоја пројекта.

3. Праћење и вредновање процеса васпитно-образовног рада документовањем на нивоу Установе показало је да :

- У Годишњем плану и извештају видљиви су докази и ефекти реализованих активности.
- Фотографије и видео записи примера добре праксе - на стручном усавршавању смо пратили примере добре праксе путем фотографија и видео записа.

У записницима са актива вртића и актива стручних органа и тимова нису довољно видљиве стручне размене и дискусије.

Недостаје :

• Примена разноврсних инструмената (упитника, протокола, графикана, анализа, приказа и сл.). Имајући у виду функционалност документовања, сврсисходно документовање није заступљено у довољној мери, није довољно видљиво у документацији ни практично повезано.

У заједничкој дискусији поводом израде оперативног плана унапређења остваривања Предшколског програма чланови су навели да је :

• документовање на нивоу групе могуће унапредити сагледавањем и анализом пројектног портфолиа и деч портфолиа у сарадњи васпитача и стручних сарадника хоризонталном разменом.

• праћење остваривања предшколског програма документовањем на нивоу вртића могуће је побољшати анализом документације на састанку актива вртића, анализом примера реалне праксе и консултовањем стручне литературе као и сагледавањем сарадње на нивоу вртића.

• праћење остваривања предшколског програма документовањем на нивоу установе увидима колега из других установа током хоризонталних размена између установа и тимским радом у изради извештаја и планова.

29. РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА ПРЕДШКОЛСКОГ МАРКЕТИНГА

Ред. бр.	Садржај праћења	Реализоване активности	Докази
1.	Дечије стваралаштво у установи	Остваривањем концепције Основа програма „Година Узлета“ продукти деце настали током пројекта чинили су део просторних целина, мобајлова и панела. Дечије конструкције, цртежи били су део заједничких простора унутар вртића и повремено постављени испред вртића. Овако изложени продукти служили су деци за навраћање на завршени пројекат, а другим групама као повод за почетак пројекта. Васпитачи из вртића „Ђурђевак“ су реализовали заједнички пројекат у холу вртића у пројектном бироу а радови и рукотворине деце и васпитача су служиле међусобном повезивању и умрежавању.	Непосредни увид, Фотографије
2.	Промоција реализованих пројеката и активности	Организоване су у Дечијој недељи, за Нову годину и Дана установе, у оквиру развијања и прославе пројекта. Промоција пројекта <i>Дигитални Ђулићи</i> Реализовано је учешће у реализацији манифестације „Улица ускршње радости“ Реализована су завршна дружења припремаца у локалној заједници („Ђурђевак“, „Љиљан“, „Пламенац“)	Портфолио медијске промоције, Пројектне приче

3.	Информативни паџо за родитеље	Испред сваке радне собе формиран је пано за родитеље, на коме су истакнута обавештења и актуелности, садржаји информативног карактера о активностима васпитно-образовног рада и стручне теме; Континуирано се радило и на заступљивању разноврсности садржаја почетног паноа о могућим активностима и сарадњи у пројекту. Родитељи су и у оквиру вибер група обавештавани о актуелностима. У мањем броју група користи се Падлет као електронска информативна табла.	Непосредни увид
4.	Израда информативног материјала о активностима у установи, програму, услугама услугама и адаптацији	Израђени су флајери из области превентивно-здравствене заштите и заштите деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. Штампањим и електронским материјалима информисани су родитељи о процесу самовредновања Брошуре ПОРИ	Израђени флајери
5.	Објављивање информација о раду на сајту и фб страници установе	Уређен је сајт и редовно се ажурира Континуирано се објављују информације на фб страници	Увид у сајт
6.	Објављивање информација о раду на локалним и тв станицама	Објаве везане за рад установе су континуирано прослеђиване у новинама и порталима и Просветном прегледу	Портфолио медијске промоције
7.	Културни јавни програми	Реализоване су активности обележавања Дана установе, дечије недеље и новогодишњег програма на градском тргу, ускршња манифестација, обележавање Дана ватрогасаца и Дана полиције. Учешће на дечијем позоришном фестивалу	Извештај, Фотодокументација

Напомена:

- Извештај о реализацији Годишњег плана рада ПУ „Ђулићи“ Зајечар у ограниченом капацитету

У периоду септембар 2022. - август 2023. године рад ПУ „Ђулићи“ Зајечар се није одвијао у ограниченом капацитету. Односно Установа није радила на другом нивоу Годишњег плана.

- Извештај о реализацији Годишњег плана рада ПУ „Ђулићи Зајечар у току прекида непосредног рада са децом у одређеном временском периоду (групе, вртића, Установе) у периоду септембар 2022.- август 2023. године није било прекида рада група/ вртића као ни прекида рада Установе целости.

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА "ЂУЛИЋИ"

Насеље Краљевица ББ 19000 Зајечар

Телефон: 019/432-386, 019/441-172,

Факс: 019/441-173

djuliczajecar@gmail.com

www.djuliczajecar.rs

Број: 6443

Датум: 13.09.2023. год.

На основу члана 68. став 1. тачка 2. Статута Предшколке установе "Ђулићи" Зајечар, Управни одбор установе на седници одржаној дана 13.09.2023. године, једногласно је (свих 7 присутних чланова су гласали за) донео следећу:

О Д Л У К У

- 1. УСВАЈА СЕ Извештај о остваривању годишњег плана рада за 2022/2023. годину.**
- 2. Извештај је саставни део Одлуке.**

Након израде Извештаја о остваривању годишњег плана рада за 2022/2023. годину, његовог разматрања на седници Педагошког Колегијума Установе одржаној 04.09.2023. године, разматрања на седници Васпитно-образовног већа Установе одржаној 06.09.2023. године и давања Сагласности Савета родитеља дана 12.09.2023. године, Управни одбор Установе, је на основу Закона о основама система образовања и васпитања и Статута установе одлучио као у изреци одлуке.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Антић Маја

Antic